

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015 ISO/IEC 27001:2013
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: (+3592) 8119-443, ФАКС : (+3592) 81 19572, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2024 - 2025 Г.

В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ

(ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)

НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ЮНИ 2023 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	5
I. МИСИЯ	9
II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ	9
III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ, ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ МТСП	12
1. Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция	12
2. Политика в областта на трудовите отношения	16
3. Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	19
4. Политика в областта на хората с увреждания	24
5. Политика в областта на социалното включване.....	28
6. Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции.....	33
IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2024 - 2025 Г.	39
1. ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ.....	39
2. ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	40
3. ОПИСАНИЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ .	45
V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ	45
1500.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Активна политика на пазара на труда”.....	45
1500.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Свободно движение на работници и трудова миграция”.....	56
1500.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Осигуряване на подходящи условия на труд“	59
1500.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Социални помощи”	63
1500.03.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Равнопоставеност на жените и мъжете”	69
1500.04.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа на и за хората с увреждания”	71
1500.05.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа за децата и семействата”	83
1500.06.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“.....	92
1500.06.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност”	96
1500.07.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Администрация”	98

Използвани съкращения

AЗ	Агенция по заетостта
АКСУ	Агенция за качеството на социалните услуги
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хората с увреждания
ГМД	Гарантиран минимален доход
ДАБ	Държавна агенция за чужденците
ДАБЧ	Държавна агенция за българите в чужбина
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДБ	Държавен бюджет
ДЗПО	Допълнително задължително пенсионно осигуряване
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕК	Европейската комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗВВ	Закон за военноинвалидите и военнопострадалите
ЗВВРБ	Закон за ветераните от войните на Република България
ЗВО	Закон за висшето образование
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗЗБУТ	Закон за здравословни и безопасни условия на труд
ЗЗДет.	Закон за закрила на детето
ЗЛП	Закон за личната помощ
ЗНЗ	Закон за насърчаване на заетостта
ЗПССИ	Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗРЖМ	Закон за равнопоставеност на жените и мъжете
ЗСПД	Закон за семейни помощи за деца
ЗСУ	Закон за социалните услуги
ЗСП	Закон за социалното подпомагане
ЗТМТМ	Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност
ЗУКТС	Закон за уреждане на колективните трудови спорове
ЗХУ	Закон за хората с увреждания
ИА ГИТ	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
КЗД	Комисия за защита от дискриминация
КТД	Колективни трудови договори
КТС	Колективни трудови спорове
КУТ/ГУТ	Комитет/Група по условия на труд
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЕ	Министерство на енергетиката
МЕУ	Министерство на електронното управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИИ	Министерство на икономиката и индустрията
МИР	Министерство на иновациите и растежа
МК	Министерство на културата
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката

МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МОТ	Международна организация по труда
МП	Министерство на правосъдието
МРЗ	Минимална работна заплата
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерския съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МТ	Министерство на туризма
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИПА	Национален институт за помирение и арбитраж
НОИ	Национален осигурителен институт
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
НСДГ	Национална стратегия за дългосрочна грижа
НСНРЖМ	Национална стратегия за насърчаване равнопоставеността на жените и мъжете
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРЖМ	Национален съвет по равнопоставеността на жените и мъжете
НССЕИВ	Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси
НСТМТМ	Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност
НСТС	Национален съвет за тристранно сътрудничество
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	Организация на обединените нации
ОП РЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ППЗЗДет.	Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето
ППЗСПД	Правилник за прилагане на Закона за семейни помощи за деца
ППЗСП	Правилник за прилагане на Закона за социалното подпомагане
ППЗСУ	Правилник за прилагане на Закона за социалните услуги
ППЗХУ	Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания
ППФ	Професионален пенсионен фонд
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
П РЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси”
СЕВ	Съвет по европейски въпроси
СРМ	Свободни работни места
ССЕВ	Система за сигурно електронно връчване
СТСВ	Служби по трудови и социални въпроси
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ТП на НОИ	Териториално поделение на Националния осигурителен институт
ТРЛ	Търсещи работа лица
УПМСНА	Устройствен правилник на Министерския съвет и неговата администрация
ФСЗ	Фонд „Социална закрила”
ФУТ	Фонд „Условия на труд”
ЦРЧРРИ	Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи

ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия доклад са представени проектобюджета за 2023 г. и бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г. на Министерството на труда и социалната политика, съобразени със следните нормативни актове:

- Закон за публичните финанси;
- Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (Обн., ДВ, бр. 104 от 30.12.2022 г., в сила от 1 януари 2023 г.);
- Постановление № 497 на Министерския съвет от 29.12.2022 г. за нов размер на минималната работна заплата в размер на 780 лв. от 01.01.2023 г.;
- Постановление № 286 на Министерския съвет от 21.09.2022 г. за определяне размера на линията на бедност за страната за 2023 г.;
- Решение № 70 на Министерския съвет от 27.01.2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г. и указания на министъра на финансите БЮ № 1 от 10.03.2023 г. за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2024 - 2025 г.;
- Решение № 203 на Министерския съвет от 2022 г. за одобряване на актуализиран Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България, очертаващ помощта от Механизма за възстановяване и устойчивост на Европейския съюз, изм. с РМС № 439/2022 г.;
- Решение № 603 на Министерския съвет от 18.08.2022 г. за одобряване на Доклад с нови и актуализирани мерки в отговор на Препоръката на Съвета от 2022 г. относно Националната програма за реформи на България за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България (2022-2025 г.), и на отчетна таблица – Приложение № 1 към Актуализираната Национална програми за реформи на България за 2022 г.;
- С(2022) 5826 Решение за изпълнение на Комисията от 08.08.2022 г. за одобряване на програма „Храни и основно материално подпомагане“ за подкрепа от Европейския социален фонд+;
- С(2022) 5652 Решение за изпълнение на Комисията от 01.08.2022 г. за одобряване на програма „Развитие на човешките ресурси“ за подкрепа от Европейския социален фонд+;
- Решение № 268 на Министерския съвет от 2022 г. за одобряване на Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г.;
- Решение № 850 на Министерския съвет от 2022 г. за изменение на РМС № 52/2022 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт, за периода 2022 - 2025 г.;
- Решение № 33 на Министерския съвет от 20.01.2020 г. за одобряване на Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и Протоколно решение № 67.25 от 02.12.2020 г. за одобряване на Доклад за одобряване на Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 – детайлизирана стратегия;
- Действащата към момента нормативна уредба при непроменени политики и предстоящи към момента промени в нормативната уредба.

Политиките и програмите, залегнали в проектобюджета за 2023 г. и бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г. на МТСП са разработени в съответствие със Закона за

прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.; Отчета за изпълнението на бюджета за 2022 г.; фискалните цели, политики и разходни тавани, утвърдени с Решение № 268 на Министерския съвет от 2022 г., Указания на министъра на финансите за подготовка и представяне на бюджетните прогнози за периода 2024-2025 г. (БЮ № 1 от 10.03.2023 г.), в т.ч.:

- **Минимална работна заплата**

Размерът на минималната работна заплата през 2023 г. е 780 лв.;

- **Размери на социално и здравноосигурителните вноски**

➤ За периода 2023-2025 г. запазване размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване:

Размерът на осигурителната вношка за фонд „Пенсии” – 19,8% за родените преди 01.01.1960 г., при запазено съотношение – 11,02% за сметка на работодателя и 8,78% за сметка на работника и 14,8% за лицата, родени след 31.12.1959 г., съответно при съотношение 8,22% към 6.58%.

Размерите на вноските за останалите фондове на ДОО се запазват на нивото си от 2011 г. за целия тригодишен период: фонд „Общо заболяване и майчинство” – 3,5% (2,1% за осигурителя, 1,4% за осигуреното лице), фонд „Безработица” – 1,0% (0,6% за осигурителя и 0,4% за осигуреното лице), фонд „Трудова злополука и професионална болест” – между 0,4 и 1,1% за сметка на работодателя.

➤ За периода не се правят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”;

➤ Размерите на вноските за УПФ и ППФ на ДЗПО остават без промяна, респективно 5% за УПФ (2.8% за осигурителя и 2.2% за осигуреното лице) и 12% (за работещи при първа категория труд) и 7% (за работещи при втора категория труд) за ППФ;

- **Минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица** е в размер на 710 лв., съгласно Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.;

- **Минималният осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители** е в размер на 710 лв.;

- **Максималният осигурителен доход** е в размер на 3 400 лв.;

- **Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст** по чл. 68, ал. 1 от КСО от 467 лв. се увеличава, считано от 1 юли, с процентите определени по чл. 100 от КСО;

- **Максималният размер на получаваните една или повече пенсии** е на нивото, достигнато през 2022 г. – 3 400 лв.;

- **Размер на семейните помощи за деца и размер на средномесечния доход за достъп до семейни помощи:**

➤ Размер на средномесечния доход на член от семейството за достъп до еднократната помощ при бременност и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година – 610 лв.;

➤ Размер на средномесечния доход на член от семейството за достъп до месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:

- 510 лв. – за получаване на пълен размер на помощта;

- от 510,01 лв. до 610 лв. включително – за получаване на помощта в размер 80 на сто от пълния й размер;

- Размери на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:
 - 50 лв. за семейство с едно дете;
 - 110 лв. за семейство с две деца;
 - 165 лв. за семейство с три деца;
 - 175 лв. за семейство с четири деца, като за всяко следващо дете в семейството помощта за семейството расте с 20 лв.;
 - размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за децата близнаци – 75 лв. за дете;
 - размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за деца, настанени в семейства на роднини, близки и приемни семейства по реда на ЗЗДет. – 50 лв.;
 - размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за деца, които се отглеждат от техните самотни осиновители и за деца със или без право на наследствена пенсия от починал родител – пълен размер на помощта.
- Размер на еднократната помощ при бременност – 150 лв.
- Размер на еднократната помощ при раждане – 250 лв. (първо дете), 600 лв. (второ дете), 300 лв. (трето дете) и 200 лв. (четвърто и всяко следващо дете).
- Размер на еднократната помощ при осиновяване на дете – 250 лв.
- Размер на допълнителната еднократна помощ за дете с установени трайни увреждания 50 и над 50 на сто до навършване на двегодишна възраст – 100 лв.
- Размер на месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година – 200 лв.
- Размер на еднократната помощ за отглеждане на близнаци – 1 200 лв. на дете.
- Размер на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение – 2 880 лв.
- Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца за родители (осиновители), семейства на роднини или близки и доброволни приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, в т.ч.:
 - за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 930 лв.,
 - за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 450 лв.,
 - за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.
- Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца за професионални приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, в т.ч.:
 - за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 490 лв.,
 - за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 420 лв.,
 - за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.
- Размер на месечните помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител – 150 лв.
- Размер на еднократната помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас – 300 лв.;
- Размер на еднократната помощ за ученици, записани в осми клас – 300 лв.

- **Размерът на месечното парично обезщетение за отглеждане на малко дете от една до две години е 710 лв. от 01.04.2022 г., съгл. ЗБДОО за 2022 г.**

С Решение № 850/2022 г. за изменение на РМС № 52 от 03.02.2022 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт, за периода 2023-2025 г. програмният бюджет на МТСП е структуриран в 6 политики и 10 програми, вкл. и програма „Администрация”.

Политика № 1: Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция

- Бюджетна Програма: Активна политика на пазара на труда
- Бюджетна Програма: Свободно движение на работници и трудова миграция

Политика № 2: Политика в областта на трудовите отношения

- Бюджетна Програма: Осигуряване на подходящи условия на труд

Политика № 3: Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете

- Бюджетна Програма: Социални помощи
- Бюджетна Програма: Равнопоставеност на жените и мъжете

Политика № 4: Политика в областта на хората с увреждания

- Бюджетна Програма: Подкрепа на и за хората с увреждания

Политика № 5: Политика в областта на социалното включване

- Бюджетна Програма: Подкрепа за децата и семействата

Политика № 6: Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции

- Бюджетна Програма: Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд
- Бюджетна Програма: Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност

Бюджетна Програма: Администрация

Съгласно БЮ № 1 от 10.03.2023 г. Указания за подготовката и представянето на бюджетните прогнози за периода 2024-2025 г., настоящият доклад е структуриран в пет основни части.

В първата част е описана мисията на МТСП, която представлява основната функция на министерството и посланието към обществото.

Във втората част е представена визията за организационното развитие и капацитет, както и предвижданите структурни и/или функционални промени.

В третата част е направено описание на политиките, в т.ч. стратегическите и оперативните цели, както и на очакваните ползи за обществото. Въздействието от провежданите политики на МТСП е представено чрез индикатори, измерващи основни резултати за периода 2023-2025 г.

Четвъртата част представя основните параметри на проектобюджета за 2023 г. и бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г., с обобщени показатели за приходите и консолидираните разходи, в т.ч. по бюджета и по други бюджети и сметки за средства от ЕС. За разходите е представена и отчетна информация за 2021 и 2022 г.

Петата част описва бюджетните програми и прогноза за разходите за всяка една от тях. За всяка от бюджетните програми е представена информация за целите на програмата;

целевите стойности за всеки един от показателите за изпълнение; външните фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмите; информация за наличността и качеството на данните; представяните по програмата продукти/услуги. Посочени са и организационните структури, участващи в нея, както и отговорността за изпълнението на програмата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЮДЖЕТА НА МТСП МОЖЕ ДА БЪДЕ НАМЕРЕНА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО: <http://www.mlsp.government.bg>, КАТЕГОРИИ: ДОКУМЕНТИ/ПРОГРАМЕН БЮДЖЕТ НА МТСП И ОТЧЕТИ.

I. МИСИЯ

Министерството на труда и социалната политика, като държавна институция, основавайки се на принципите на Европейския социален модел, стратегическите цели на МОТ и в частност на социалната солидарност, е призвано да гарантира правото на достоен труд, пълноценна социална реализация и развитие, както и на адекватна социална закрила от обществото на всички български граждани и за всеки гражданин на друга държава, намиращ се на територията на Република България.

Министерството на труда и социалната политика през 2023 г. и за периода 2024-2025 г. ще продължава да работи за повишаване на качеството на работната сила и намаляването на безработицата, особено сред младежите; активиране и повишаване на заетостта на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони; качеството на работните места и условията на труд, трудовите доходи, както и за подобряване на адекватността и устойчивостта на системите за социална закрила и социално включване.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Организационната структура на МТСП е уредена съобразно изискванията на Закона за администрацията и утвърдена в Устройствения правилник на МТСП.

Щатната численост на персонала от администрацията на Министерството на труда и социалната политика е разпределена по административни звена/длъжности, както следва:

АДМИНИСТРАТИВНИ ЗВЕНА/ДЛЪЖНОСТИ	Щатни бройки
Политически кабинет	9
Главен секретар	1
Инспекторат	10
Финансов контролър	1
Длъжностно лице по защита на личните данни	1
Служител по сигурността на информацията	1
Служител по мрежова и информационна сигурност	1
Дирекция „Вътрешен одит“	10
ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ – общо:	59
Дирекция „Правно обслужване и обществени поръчки“	12
Дирекция „Комуникационни и информационни системи“	9
Дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“	13
Дирекция „Финанси“	21
Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“	4
СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ – общо:	291
Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“	180

Дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“	14
Дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд“	20
Дирекция „Политика на пазара на труда“	19
Дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“	16
Дирекция „Социално включване“	19
Дирекция „Европейски въпроси и международно сътрудничество“	23
ОБЩО:	384

Към министъра на труда и социалната политика, в качеството му на първостепенен разпоредител с бюджет, функционират **общо 10 второстепенни разпоредители с бюджет**, както следва:

- **АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА** – отговаря за изпълнение на държавната политика за насърчване на заетостта, защитата на пазара на труда, професионалното ориентиране и обучението на възрастни и извършване на посредническа дейност по информиране и наемане на работа. Утвърдената численост на персонала е **2 279 щатни бройки**.

- **АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ** – отговаря за изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане. Утвърдената численост на персонала е **4 647 щатни бройки**.

- **АГЕНЦИЯ ЗА КАЧЕСТВОТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ** – отговаря за осъществяване на контрол и мониторинг на предоставянето на социалните услуги и лицензиране на доставчиците на социални услуги. Утвърдената численост на персонала е **81 щатни бройки**.

- **ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“** – упражнява цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. Утвърдената численост на персонала е **660 щатни бройки** с ПМС № 313 от 05.10.2022 г.

- **ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО** – специализиран орган на Министерския съвет за ръководство, координиране и контрол на дейностите по закрила на детето. Утвърдената численост на персонала е **54 щатни бройки**.

- **АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ** – отговаря за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания. Утвърдената численост на персонала е **26 щатни бройки**.

- **НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ** – административна структура с ранг на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика, с основна дейност посредничество и арбитраж за доброволно уреждане на колективни трудови спорове между работници и работодатели по смисъла на Закона за уреждане на колективните трудови спорове. Утвърдената численост на персонала е **12 щатни бройки**.

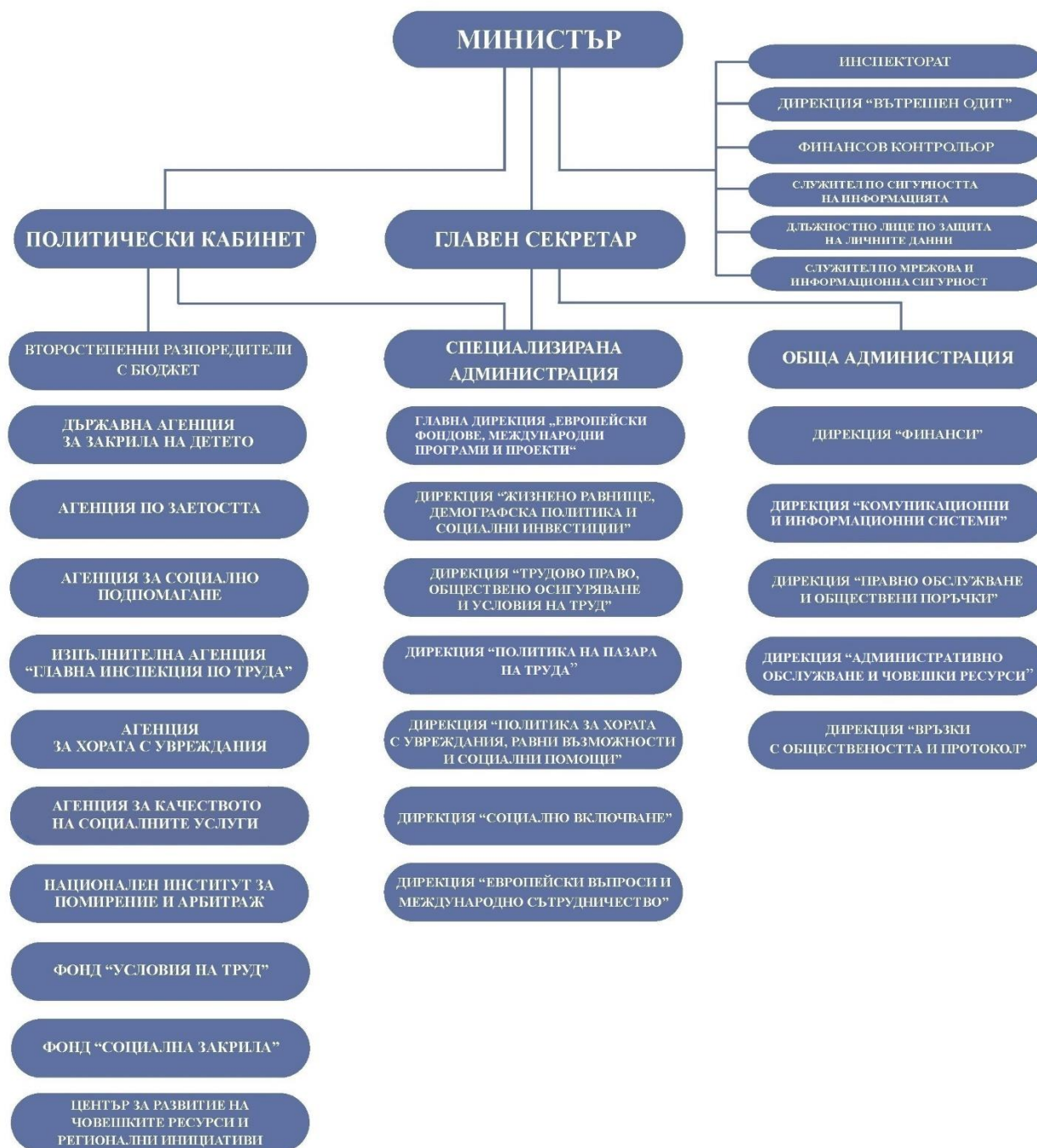
- **ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И РЕГИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ** – административна структура по чл. 60 от ЗА към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност обучения на служители от системата на министерството, администрацията на централната и местна власт, социални партньори и неправителствени организации, по теми от компетентността на министъра на труда и социалната политика. Утвърдената численост на персонала е **16 щатни бройки**.

- **ФОНД „СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА“** – административна структура към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност финансиране на дейности и мероприятия, свързан и с провежданите политики в областта на социалното подпомагане. Утвърдената численост на персонала е **12 щатни бройки**.

- **ФОНД „УСЛОВИЯ НА ТРУД“** – административна структура към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност финансиране на дейности и

мероприятия за подобряване на условията на труд. Утвърдената численост на персонала е **6 щатни бройки**.

Организационната структура на МТСП е представена в следната форма:

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ, ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ МТСП

1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ И ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ

Визия за развитието на политиката

В проектобюджета за 2023 г. и бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г. се включват дейности, които да подпомогнат възстановяването на заетостта и намаляване на безработицата, особено сред неравнопоставените групи на пазара на труда. Действията са съобразени с изискванията на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, правилниците за тяхното прилагане и свързаните с тях нормативни актове. Предвидените действия способстват за реализиране на целите на Стратегията по заетостта на Р България (2021-2030 г.) и поетите ангажименти от страната в изпълнение на Плана за изпълнение на Европейския стълб на социалните права; специфичните препоръки на Съвета на ЕС към България; Европейската програма за уменията; мерките, включени в Националната програма за реформи; Националната програма за развитие България 2030 г.; Националната стратегия по миграция на Република България (2021-2025); Европейската гаранцията за младежта; Препоръката на Съвета на ЕС за интегриране на дълготрайно безработните лица на пазара на труда и др.

Сред основните проблеми на пазара на труда е високата безработица сред групите в неравнопоставено положение на пазара на труда като: безработните без квалификация и с ниско равнище на образование, продължително безработните лица и безработните с основно и по-ниско образование. Наблюдават се и значителни неравновесия в търсенето и предлагането на работна сила по отношение на знанията и уменията на търсещите работа лица, както и големи регионални различия в равнищата на регистрирана безработица между отделните административни области в страната. В по-слабо развитите райони остава недостатъчен броят на новоразкриваните работни места.

Ниското равнище на образование и квалификация, недостигът на умения и неравенствата, свързани със социално-икономическото положение, представляват основни пречки пред развитието на човешкия капитал с потенциални последици върху икономическия растеж. В тази връзка основен приоритет на националната политика по заетостта през периода 2023-2025 г. е активиране на неактивните лица, намаляване на престоя без работа на безработните и поддържане на трудовите навици на най-уязвимите групи на пазара на труда. Специално за продължително безработните лица се предвижда предоставяне на комплексни услуги за активиране, информиране, консултиране и осигуряване на възможности за включване в обучение и заетост.

Дейностите на активната политика целят решаване на основни проблеми и предизвикателства на пазара на труда:

- Значителни неравновесия в търсенето и предлагането на работна сила по отношение на знанията и уменията на търсещите работа лица и по райони. Необходимост от придобиване на нови знания и умения с цел по-бърза адаптация на работната сила към променящия се пазар на труда;
- В по-слабо развитите райони остава недостатъчен броят на новоразкриваните работни места;
- Висок брой на безработните от неравнопоставените групи и на икономически неактивните лица, в т.ч. обезкуражените.

Активната политика на пазара на труда ще бъде насочена към следните основни целеви групи:

- Продължително безработни лица;
- Младежи, които нито се обучават, нито са заети (т.нар. NEETs) – до 29 години (вкл), в т.ч. безработни младежи;

- Безработни над 50-годишна възраст;
- Безработни без квалификация или с нетърсена на пазара на труда професионална квалификация;
- Безработни с трайни увреждания;
- Неактивни лица, в т.ч. обезкуражени лица, желаещи да работят.

Активната политика обхваща и други групи безработни, според прилаганите програми, схеми и мерки от ЗНЗ, а именно: безработни лица – самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст; лица, изтърпели наказание лишаване от свобода; лица, получили международна или временна закрила и др. Лицата от неравнопоставените групи ще бъдат включвани в обучения, програми и мерки, съобразно индивидуалните им планове, в които действията ще се определят според профила на лицето и неговите шансове за устройване на работа. Активната политика ще се реализира при спазване на принципите за регионализация, развитие на интегрираните услуги, повишаване ефективността на програмите и мерките на база резултатите от периодичните оценки на ефектите от тяхното приложение, обвързване на обученията с краткосрочните и средносрочните прогнози за търсенето на работна сила, по-добър контрол върху качеството на обученията.

Във връзка с прилагането на принципите и правата от Европейския стълб на социални права, България трябва да предоставя активна подкрепа за заетост, да разшири възможностите за участие на заети и безработни в различни форми на учене през целия живот с цел повишаване на професионалната мобилност.

Дейностите за преодоляване на предизвикателствата целят по-конкретно:

- Подобряване на услугите за активиране на безработните, за бързо устройване на нова работа и намаляване на продължителността на безработицата; активиране на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица;
- Инвестиции за повишаване на квалификацията и уменията на заети и безработни лица чрез разнообразни обучения, основани на резултатите от прогнозите за търсенето на работна сила с определени умения и информацията от областните комисии по заетостта, с акцент върху придобиването и развитието на дигиталните и „зелените“ умения във връзка с цифровия и зеления преход;
- Осигуряване на бърз преход от безработица към заетост на лицата;
- Осигуряване на заетост на безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда (младежи до 29-годишна възраст, лица с ниско равнище на образование и квалификация, продължително безработни лица, възрастни, лица с увреждания и др.);
- Продължаване на работата по дефинираните етапи за прилагане на укрепената Гаранция за младежта. Работата с младежите ще включва също придобиването на основни, социални и меки умения, както и предоставяне на наставничество и консултиране. За постигане на индивидуална подкрепа ще се развива партньорството на местно ниво с оглед ранна намеса и предоставяне на гъвкав пакет от услуги.

Политиката на България в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция е обвързана с националния интерес на страната и е съобразена с произтичащите от членството ѝ в ЕС ангажименти, както и с новите тенденции в глобален и регионален план. Специализираните дейности на МТСП за осъществяване на европейската координация в тази област по своя характер са хоризонтални политики, взаимосвързани с редица други политики и програми.

През периода дейността ще бъде насочена към осигуряване на работна сила за сектори и икономически дейности, където е идентифициран недостиг на кадри, като се използват възможностите за осъществяване на свободното движение на работници в ЕС и механизмите на трудовата миграция, включително чрез спогодби за регулирането ѝ.

Все повече се засилва тенденцията на завръщане към нивата на търсене на чуждестранна работна сила от периода преди кризата с COVID-19. Продължава да се запазва като предизвикателство работата за справяне с последствията от оттеглянето на Обединеното

кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз (Брекзит). Влияние върху трудовата миграция продължава да оказва и войната в Украйна.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическите цели в областта на пазара на труда включват увеличаване на заетостта и намаляване на равнището на безработица сред неравнопоставените групи на пазара на труда; повишаване на предлагането на работна сила чрез активиране на неактивните и неравнопоставените групи на пазара на труда; повишаване качеството на работната сила според изискванията на работните места на база прогнозите за търсенето на работна сила с определени умения, дигитализацията и новите технологии и повишаване възможностите за заетост в икономически по-слабо развитите региони.

За подпомагане осигуряването на чуждестранна работна сила за българската икономика и реализирането на правото на свободно движение на работници в ЕС *Стратегическата цел в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция* е ограничаване на недостига на кадри за пазара на труда в България, чрез регулиране на трудовата миграция, както и чрез гарантиране правата на българските работници, упражняващи правото си на свободно движение и заетост в ЕС/ЕИП.

Достигането на поставените цели ще се осъществява чрез изпълнение на комплексни действия в програма „Активна политика на пазара на труда“ и програма „Свободно движение на работници и трудова миграция“. В рамките на програма „Активна политика на пазара на труда“ ще се развива нормативната база за насърчаване на заетостта, ще се реализират проекти, програми за заетост и обучение и мерки по Закона за насърчаване на заетостта, които се финансират не само от държавния бюджет, но и със средства от Европейския социален фонд⁺ и други източници.

В рамките на програма „Свободно движение на работници и трудова миграция“ ще се работи за усъвършенстване на нормативната база в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция, чрез активен социален диалог в рамките на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност и чрез участие в процесите на вземане на решения в ЕС при защита на националния интерес.

Удовлетворяването на потребностите на пазара на труда от допълнителна работна сила през периода ще продължи да се осъществява и чрез изпълнение на двустранните спогодби за регулиране на трудовата миграция с Молдова, Армения и Грузия, както и чрез продължаването и/или започването на преговорен процес с държавите, за които е взет мандат за сключване на такива спогодби.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

Резултатността в изпълнението на програмите и дейностите на активната политика по заетостта съдейства за:

- Повишаване на качеството на работната сила и удовлетворяване търсенето от работодателите на квалифицирани кадри;
- Намаляване на безработицата сред неравнопоставените групи на пазара на труда, социална сигурност в краткосрочен и дългосрочен план и активиране на неактивните лица;
- Запазване и увеличаване на заетостта и работните места и спестяване на разходи за персонал на работодателите;
- Увеличаване на приходите в данъчната система и системата за социално осигуряване и спестяване на средства от държавния бюджет за социално подпомагане.

В областта на свободното движение на работници и трудовата миграция, политиката ще съдейства за постигане на:

- Гарантирана възможност за българските граждани, в качеството им на граждани на ЕС, да упражняват в пълнота правото си на свободно движение в ЕС и ЕИП и съответно на гражданите на ЕС и ЕИП – в България;

- Повишена ефективност и ефикасност на управлението на трудовата миграция чрез балансиран прием на граждани от трети държави за решаване на проблеми в областта на пазара на труда.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Прилагането на интегриран подход между отделните политики – икономическа, социална и политика на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция, е в основата на постигането на заложените цели. От значение за изпълнението на поставените високи цели в областта на политиката е конструктивният и ефективен социален диалог. Разкриването на работни места е в пряка зависимост от провежданата икономическа, финансова и данъчна политика. Осигуряването на качествена работна сила е свързано с провежданата политика от МОН. Намаляването на регионалните различия в страната по отношение на заетостта и безработицата е в тясна връзка с изпълняваните политики от МРРБ, както и с политиката за развитие на селските региони и за насърчаване на инвестициите. Обменът на данни между НАП, МОН, ИА ГИТ, ГД ГРАО, ГД ИН, АСП, АХУ, НОИ, НАПОО, НЕЛК и АЗ е предпоставка за идентифициране на икономически неактивните лица. Сътрудничеството на териториалните поделения на АЗ и регионалните органи по заетостта е в основата на работата по информирание, консултиране и мотивиране за активно поведение на икономически неактивните лица за търсене и започване на работа.

По въпросите в областта на свободното движение съдействие оказват и структурите към министъра на труда и социалната политика – АЗ, ИА ГИТ, АСП, както и ДАЗД, а така също и други министерства и ведомства с компетенции в специфични аспекти в областта на миграцията (МВР, МВнР, МОН, МЗ, ДАБ, ДАБЧ, НАП, НСИ, НОИ, НЗОК и др.)

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Равнище на регистрираната безработица	%	5,47	5,47	5,47
2. Регистрирани безработни лица	ср. мес. бр.	155 000	155 000	155 000
3. Регистрирани продължително безработни лица	ср. мес. бр.	33 500	33 000	33 000
4. Регистрирани безработни младежи (15-29 години)	ср. мес. бр.	18 000	18 000	18 000
5. Брой заети и безработни, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от ДБ	брой	10 300	10 300	10 300
6. Брой наети на работа лица по програми и мерки	брой	7 300	7 300	7 300
7. Разрешен достъп до българския пазар на труда на работници - граждани на трети държави – положителни становища/разрешения: за „Единно разрешение за пребиваване и работа“, за упражняване на висококвалифицирана заетост във връзка с издаване на „Синя карта на ЕС“, за работа на командировани лица, за лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер и за сезонни работници. (минимален брой годишно)	брой	10 000	11 000	11 000
8. Регистрирана краткосрочна заетост на граждани на трети държави	брой	7 000	7 000	7 000

Информация за наличността и качеството на данните

Мониторингът и оценката на активната политика по заетостта, както и контролът върху приложението на програмите и мерките на пазара на труда са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Данните се събират по методики, осигуряващи сравнимост с данните, събирани от ЕВРОСТАТ, МОТ и ОИСР. Административната статистика на АЗ е източник на подробна информация, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката по заетостта и професионалната квалификация. Периодичността на събиране на информацията е месечна, като данните се

отнасят за програмите и мерките, действали през последния отчетен месец. Данни за въздействие на политиката се осигуряват от НСИ, чрез провеждане на регулярни статистически изследвания и основно от Наблюдението на работната сила, което се провежда на тримесечие. През 2019 г. се проведе оценка на брутния и нетния ефекти, ефекта на мъртвото тегло и ефектите на заместването и изместването по проект „Повишаване на ефективността на политиката по заетостта“ с финансиране по ОП РЧР. Резултатите се използват при разработване на ежегодните национални планове за действие по заетостта.

Основен източник на информация в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция е административната статистика на МТСП, МВР, АЗ, АСП, ИА ГИТ, НАП, НСИ и др. Данни за въздействието на провежданата политика в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция по държави се получават от СТСВ на МТСП към българските посолства в съответните държави по акредитация, където има такива.

2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ

Визия за развитието на политиката

Визията за развитието на политиката в областта на трудовите отношения е успешно функциониращ пазар на труда, основан на адекватна регулация на трудовите отношения, балансирана социалноосигурителна система и ефективен социален диалог.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическата цел на политиката в областта на трудовите отношения на МТСП съчетава три основни стратегически направления: повишаване на качеството и сигурността на труда; повишаване размерите на пенсиите и защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност.

За изпълнението на заложената стратегическа цел се поставят пет *оперативни цели*:

- *Оперативна цел № 1:* Защита на трудовите и осигурителните права на работниците и служителите чрез развитие на законодателството в съответствие с принципите за по-доброто регулиране;
- *Оперативна цел № 2:* Подобряване на условията на труд в предприятията и на мотивацията и производителността на работната сила;
- *Оперативна цел № 3:* Повишаване на ефективността и ефикасността на контрола по спазване на трудовото законодателство;
- *Оперативна цел № 4:* Защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност;
- *Оперативна цел № 5:* Усъвършенстване и развитие на социалния диалог и съдействие за уреждане на колективни трудови спорове.

Изпълнението на оперативните цели се осъществява чрез Програма 1500.02.01 „Осигуряване на подходящи условия на труд”.

Стратегическата и оперативните цели на политиката в областта на трудовите отношения са в съответствие с насоките за осигуряване и гарантиране на стабилно развитие и създаване на условия за устойчив, интелигентен и приобщаващ икономически растеж, подчинен на приоритетите и принципите заложи в Европейския стълб на социалните права и в изпълнение на националните стратегически документи като: Националната програма за развитие на България 2030 г. Те се реализират в съответствие с принципите на социалното партньорство, пазарната икономика, устойчивото развитие и гарантирането на достоен труд.

Страната е изправена пред някои предизвикателства, които определят средата, в която се реализира политиката в областта на трудовите отношения. Най-сериозните предизвикателства са: икономическото състояние и достъпността на финансова подкрепа, икономическите последици от войната в Украйна; атипичните форми на заетост и организация на работата, включително надомна работа, работа от разстояние и работа чрез предприятия, които осигуряват временна работа, както и повишаващата се заетост в микро-, малките и средни предприятия (МСП); промените на работното място и възникването на нови

професионални рискове; защитата на работещите при експозиция на канцерогени, мутагени, вещества, токсични за репродукцията и други вредни и опасни химични агенти; тенденцията към увеличаване и/или неравномерно разпределение на работното време и интензивността на труда; демографските промени и застаряването на работещото население. Не на последно място стоят въпросите, свързани с професионално-квалификационното равнище на работната сила и качеството на услугите, които предоставят звената за оказване на помощ на работодателите при изпълнение на законовите им задължения в областта на трудовите и осигурителните отношения и безопасните и здравословни условия на труд.

В контекста на постигане на максимално ниво на защита на работещите, през програмния период с приоритет ще се изпълняват ангажиментите за гарантиране на трудовите и осигурителните права на работещите чрез усъвършенстване на законодателството и чрез противодействие на предизвикателствата, породени от социално-икономическата среда като: недеклариран труд, неизплащане на възнаграждения и обезщетения, нарушения на законовите изисквания, отнасящи се до работното време, почивките и отпуските, масови уволнения и др. Инспекцията по труда ще продължи да изпълнява всички свои задължения като специализиран контролен орган, създаден и функциониращ в съответствие с Конвенция 81 на Международната организация на труда. Дейността на ИА ГИТ ще акцентира и върху съществените рискове и социално значими проблеми в труда, в т.ч. рискови производства и дейности, проверки на строителни обекти, предприятия със значително влияние върху нивото на трудовия травматизъм и др. Ще продължи подобряването на качеството на дейността на ИА ГИТ за гарантиране пълно прилагане на трудовото законодателство и подпомагане и насърчаване на всички действия, водещи до благополучие в труда и осъществяване на ефективен контрол относно спазване на законодателството в областта на труда, държавната служба и трудовата мобилност и трудовата миграция.

Подобряването на условията на труд е друг акцент на политиката в областта на трудовите отношения. Въпреки, че е постигнат напредък, все още определени категории работници и икономически сектори са сериозно засегнати от опасност от злополуки и заболявания, свързани с работата. Поради това мерките, свързани с превенция на трудовия травматизъм и промоция на здравето на работното място са без алтернатива при провеждане на политиката в областта на трудовите отношения. Акцент в дейността на ФУТ през периода 2023-2025 г. ще бъде изпълнението на цели, свързани с: повишаване качеството на работните места чрез финансиране на проекти и програми, свързани с безопасността и здравето при работа; подобряване условията на труд в предприятията; превенция и намаляване на професионалните и здравните рискове на работното място.

В областта на социалното осигуряване, усилията са насочени към намиране на балансирани и трайни решения по широк кръг въпроси с цел гарантиране на адекватността и устойчивостта на осигурителната система. Важна задача е устойчивото нарастване на доходите от пенсии, съобразено с темповете на икономически растеж.

В международен аспект усилията ще бъдат насочени към подпомагане на българските граждани да упражняват правата си на достъп до социалната сигурност, както при свободно движение в ЕС, ЕИП и Швейцария, така и при работа/живеене в трети страни (държави, за които не се прилагат координационните регламенти на ЕС). Необходимо е да продължи работата за осигуряване правилното прилагане на европейското законодателство за координация на системите за социална сигурност, по-специално ефективно прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004, Регламент (ЕО) № 987/2009, установяващ процедура за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004.

Ще продължи и процесът на разработване и сключване на двустранни спогодби за социална сигурност, като с приоритет ще се работи за подписването на спогодби със страните с най-бързо развиващите се икономики, както и с държавите, в които традиционно живеят или работят български граждани.

Друг основен приоритет е развитието на индустриалните отношения. В областта на уреждането на колективни трудови спорове НИПА има за цел да съдейства за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови конфликти, разрешаване на колективните трудови

спорове и усъвършенстване на колективното трудово договаряне. Сред най-важните задачи, които изпълнява НИПА са събирането, съхраняването и анализът на данни за колективното трудово договаряне и възникналите колективни трудови спорове на ниво предприятие.

В съответствие със законово определените компетенции на МТСП и целите на националните стратегически документи, в програмния период до 2025 г. ще бъдат реализирани мерки в областта на общественото осигуряване, трудовото право и безопасните и здравословни условия на труд, включващи:

- защита на трудовите и осигурителните права на работниците и служителите, чрез усъвършенстване на трудовото и осигурителното законодателство и контрола върху прилагането им;
- подобряване условията на труд в предприятията;
- повишаване на адекватността на пенсиите чрез увеличаване на техния размер;
- подпомагане на българските граждани да ползват правата на социална сигурност при работа/живеене извън България – в ЕС или в трета страна, чрез осигуряване правилното прилагане на европейското законодателство за координация на социалната сигурност и разработването на двустранни спогодби за социална сигурност;
- укрепване на социалния диалог.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

• осигуряване на нормалното функциониране на бюджетните системи и осъществяване на приоритетните цели в областта на общественото осигуряване преди възникването на кризата, свързана с пандемията от COVID-19, както и гарантиране устойчивото нарастване на доходите от пенсии;

- гарантиране на трудовите и социалноосигурителните права на гражданите;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- намаляване на трудовия травматизъм, професионалните болести и свързаните с тях разходи;
- повишаване качеството на цялостната дейност на ИА ГИТ, което да гарантира правото на достоен труд на всички работещи.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Разработването и провеждането на политиката в областта на трудовите отношения се осъществява в сътрудничество с признатите за представителни на национално равнище организации на работодателите и на работниците и служителите. За постигане целите на политиката допринасят всички участници на пазара на труда. В областта на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, политиката се реализира в тясно взаимодействие с МЗ, във връзка със законово определените компетенции на министъра на здравеопазването в Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ), както и с други заинтересовани министерства и ведомства.

При реализиране на своите правомощия ИА ГИТ осъществява тясно взаимодействие с други администрации (НАП, НОИ, МВР и др.), което се изразява в обмен на информация и предприемане на съвместни действия.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност		
		Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Утвърдени нови и актуализирани нормативни актове в областта на трудовите и осигурителните отношения	брой	15	15	15
2. Среден размер на пенсиите	лева	788,10	877,05	949,00
3. Сключени спогодби за социална сигурност и административни споразумения за тяхното прилагане	брой	1	1	1
4. Запазване под 12% на работещите при неспазени хигиенни норми в проверените предприятия с данни за условия на труд спрямо общия брой работещи в тези предприятия.	% спрямо общия брой работещи в проверените предприятия	под 12%	под 12%	под 12%
5. Задръжане/намаляване честотата на трудовите злоупотреки	коefficient на честота средно за страната	под 1,00	под 1,00	под 1,00
6. Намаляване/задръжане броя на трудовите злоупотреки довели до трайна неработоспособност или смърт	брой	под 125	под 120	под 120

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията за целевите стойности на показателите за изпълнение се набира от информационните системи на НОИ, НСИ и ИА ГИТ.

3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ И РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ

Визия за развитието на политиката

Визията за развитието на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете за периода е гарантиране на социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението и утвърждаване на равнопоставеността на жените и мъжете.

Политиката в областта на социалното подпомагане се развива в съответствие със заложените цели и мерки в националните и секторните стратегически документи и е насочена към гарантиране на задоволяването на основните жизненоважни потребности на хората, изпаднали в критична ситуация като се прилага ясен, точен и обективно обоснован механизъм, доказал във времето своята ефективност за идентифициране на рисковите групи.

Гарантирането на адекватни социални плащания е важен елемент на подкрепата за уязвимите групи в обществото. Осигуряването на такава материална подкрепа се осъществява чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, като се прилага диференциран подход в зависимост от конкретните потребности на подпомаганите лица и семейства.

Целта на политиката в областта на социалното подпомагане е да решава по възможно най-добрия начин проблемите на рисковите групи, свързани със задоволяването на основните им жизнени потребности, в рамките на финансовите възможности на държавата, като не допуска установяването и поддържането на трайна зависимост от системата за социално подпомагане.

За периода 2024 – 2025 г. освен оптимизирането на социалното подпомагане на уязвимите групи от населението, гарантиране на тяхната социална защита чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, повишаване ефективността на програмите, което е основната цел на програмата се залага като приоритети усъвършенстването на нормативната уредба на социалните помощи, насочено към започване трансформирането на системата чрез обвързването на социалното подпомагане с линията на бедност и поэтапното премахване на връзката му с административно определяния гарантиран минимален доход. Това е в изпълнение и на специфичните препоръки на ЕК за схемите за минимален доход.

С Постановление № 257 от 28 юли 2021 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на ППЗСП, обнародвано в брой 64 на Държавен вестник от 03.08.2021 г., в ППЗСП бяха направени следните промени:

- Променят се процентите при определяне на Диференцирания минимален доход за различните категории лица или семейства, кандидатстващи за отпускане на месечна помощ по реда на чл. 9 от ППЗСП. Промените влязоха в сила от 01.01.2022 г., като за 2023 г., 2024 г. и 2025 г. е регламентирано последващо повишаване на процентите.

- Съгласно § 2 еднократната помощ за ученици, записани в осми клас на държавно или общинско училище по реда на чл. 10б от Закона за семейни помощи за деца не се счита за доход при определяне размера на социалните помощи. Тази разпоредба влиза в сила от деня на обнародване на Постановлението в Държавен вестник, което следва да бъде съобразено при преценка на правото на отпускане на помощи по реда на ППЗСП и Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. при заявления-декларации, които са в процес на обработка и по които към 03.08.2021 г. не е издаден индивидуален административен акт.

- Поради промяна на задължителната предучилищна възраст за децата от 5 на 4 години, регламентирана в чл. 8, ал. 1 от Закона за училищното и предучилищното образование (ЗПУО), е реализирана промяна и в разпоредбите на чл. 9, ал. 3, т. 8, букви „г“ и „д“ (за децата) и т. 10, буква „д“ (за родителя) от ППЗСП, като цифрата „5-“, е заменена с „4-“.

- Съгласно изменението в чл. 8, ал. 1 от ЗПУО, предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето, като родителите избират една от формите на педагогическо взаимодействие, а държавата и общините се задължават да осигурят условия за обхват на децата в детските градини и групите за предучилищно образование.

Промяната в ППЗСП е във връзка с осигуряването на все по-добра социална защита на рисковите групи, което е в пълно съответствие с приоритета на Европейската комисия (ЕК) за намаляване на бедността и в изпълнение на принципите, заложи в Европейския стълб за социални права. Препоръките на ЕК от 2020 г. са по отношение на обхвата, адекватността и регулярната актуализация на месечните социални помощи, като към България е поставено изискване да отстрани недостатъците по отношение на адекватността на схемата за минимален доход. С тази промяна започва процеса на трансформация на социалното подпомагане, като ще се гарантира възможност да се обхванат много по-голям брой лица и семейства, а получаваната от тях помощ ще се увеличи. Предвижда се плавна промяна на индивидуалните проценти по чл. 9, ал. 3 от ППЗСП за периода 2023-2025 г. чрез корекция в посока на тяхното увеличение. Чрез корекция в посока на увеличаване на индивидуалните проценти, които определят диференцирания минимален доход (ДМД), се постига съответно разширяване на границата за достъп и на размера на получаваната помощ.

През 2023 г. стартира съществена законодателна промяна в системата за социалното подпомагане, която пряко засяга месечните помощи, за което от 48-то НС на 15.12.2022 г. бяха приети съответните изменения в Закона за социално подпомагане. Ключовата законова промяна се изразява в преминаване на обвързването на социалните помощи от гарантирания минимален доход (ГМД) към линията на бедност (ЛБ), определяна по методологията на Евростат. С това гарантираният минимален доход отпада при определянето и отпускането на помощите, като същевременно се въвежда механизъм за регулярно актуализиране на достъпа до подпомагане и актуализиране на техния размер. Това обвързване на социалните помощи с линията на бедност предвижда до 2024 година размерът им да достигне не по-малко от 30% от ЛБ.

В изпълнение на Закона към настоящия момент е в ход разработване на подзаконовата нормативна уредба, с която ще се гарантира предвидената в ПВУ и по настояване на ЕК либерализация на месечното социално подпомагане. Следва да се има предвид, че за реализирането на направената промяна не е възможно да се прилага подходът за използване на отчетни данни за предходен период като разчетен показател, защото вече е налице коренна промяна в месечното подпомагане. Предвид изложените по-горе аргументи, за настоящото планиране не е релевантно използването на наличните отчетни данни, тъй като те се отнасят

за регламентирана по друг начин система, обвързана с отменения вече ГМД и рестрикции, които следва да отпаднат.

Продължава реализацията и на програмата за целево енергийно подпомагане при спазване на заложените приоритети – осигуряване на подкрепа на най-нуждаещите се през зимата при компенсиране на динамиката на цената на електроенергията за битови потребители и недопускане отпадането от програмата на пенсионери, получаващи помощта само поради регулярната актуализация на пенсиите от 1 юли всяка година.

Важно е да се отбележи, че ежегодното увеличение на пенсиите от 1 юли не се отразява на правото на достъп до този вид помощ. Със заповед на министъра на труда и социалната политика за отоплителен сезон 1 ноември 2022 г. – 31 март 2023 г. беше определен месечен размер на целевата помощ за отопление – 104,71 лв. или общо за 5-те месеца – 523,55 лв. и корекционен коефициент по чл. 2, ал. 3 от Наредбата на стойност 2,552.

Утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. разходи за целеви помощи за отопление по Наредба № 07-5/2008 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление са в размер на 181,3 млн. лв.

За новия отоплителен сезон 2022/2023 към 31.12.2022 г. са начислени общо помощи по 363 392 издадени заповеди за отпускане на помощта, а изплатената сума е в размер на 207 881 685 лв., както следва:

- По Наредба № РД 07-5/16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление са подпомогнати 300 320 лица и семейства. Изплатената сума е 187 348 485 лв., в т. ч. и 30 032 000 лв. изплатени допълнително средства към целевата помощ за отоплителен сезон 2022/2023 г. в размер на 100 лв. на правоимащо лице, съгл. ПМС № 500 от 19.07.2022 г.;

- За преодоляване на последиците от нарастване на цените на енергоизточниците бяха одобрени допълнителни разходи в размер до 50 млн. лв. за 2022 г. с ПМС № 141 от 2022 г.;

- В изпълнение на ПМС № 349 от 27.10.2022 г. са одобрени допълнителни разходи за изплащане на еднократна финансова подкрепа за отопление за компенсиране на увеличените цени на енергоизточниците, като е осигурена помощ в размер на 400 лв. за лица и семейства, които не са получили целева помощ за отопление и отговарят на определените в Постановлението условия. Общият брой на лицата и семействата получили еднократната финансова подкрепа, е 16 116, а изплатената сума е 6 446 400 лв.;

- С ПМС № 383 от 30.11.2022 г. са одобрени допълнителни разходи за 2022 г. за изплащане на помощта за отопление в размер на 300 лв. за лица и семейства, които не са получили целева помощ за отопление и отговарят на определените в Постановлението условия. Общият брой на лицата и семействата получили еднократната финансова помощ, е 46 956, а изплатената сума е 14 086 800 лв.;

През 2023 г. се очаква да продължат негативните последици, предизвикани от увеличените цени на енергоизточниците, вследствие на което предвиждаме запазване или увеличение на лицата и семействата, които ще имат право да получават целева помощ за отопление.

След започване на военните действия на територията на Украйна на 24.02.2022 г., украинските граждани с предоставена временна закрила в България могат да ползват правата си по общия ред на ЗСП и ППЗСП, Наредба № РД 07-5/2008 за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление и ПМС №17/2007 г. за определяне на условията и реда за разходване на целевите средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес.

В изпълнение на политиката по социално подпомагане участва и Фонд „Социална закрила“ (ФСЗ). Фондът е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на труда и социалната политика и е създаден на основание чл. 25 от Закона за социално подпомагане. Управлява се от Управителен съвет, който се състои от петима членове. Управителният съвет и изпълнителният директор на фонда се назначават от министъра на труда и социалната политика.

ФСЗ реализира своята дейност по финансиране на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване, проекти в подкрепа за осъществяването на социалната дейност и/или за постигане на социалните цели на социални предприятия, вписани в регистъра на социалните предприятия, проекти за изграждане на нова, реконструкция и модернизация на съществуващата материална база за предоставяне на социални услуги и придобиване на дълготрайни активи и поддържане на материалната база. На отделни лица и семейства при определени условия се отпускат социални помощи за подобряване качеството на живот и на уязвими социални групи.

Съгласно приетата и утвърдена Методика за разпределение на средствата ФСЗ финансира проекти, свързани със социалното включване и подобряване качеството на живот на посочените в проекта целеви групи, подобряване условията на живот в специализираните институции, в т.ч. и материалната база, подобряване условията на живот на лица в риск, деинституционализация на социалните услуги и подкрепа в кризисни, извънредни ситуации и положения.

Реализирането на основните функции на ФСЗ дава възможност на доставчиците на социални услуги да получат подкрепа и да осъществят инициативи, които не могат да бъдат подкрепени по друг начин.

ФСЗ предоставя гъвкави възможности за финансиране на иновативни подходи и целеви програми в областта на социалното подпомагане. ФСЗ подпомага лица в затруднено положение, когато са изчерпани всички други нормативно определени възможности.

Процедурата за кандидатстване, разглеждане, оценяване и финансиране е опростена и е съобразена със спецификата на всеки проект. Реализирането на дейностите по проектите допринася за подобряване на материалната база за предоставяне на социални услуги на територията на цялата страна, предимно в по-малки и отдалечени населени места.

Политиката в областта на равнопоставеността на жените и мъжете има хоризонтален, междусекторен характер. Провеждането ѝ се основава на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (Обн. ДВ. бр. 33 от 2016 г.) чрез интегриране на въпросите за равнопоставеността на жените и мъжете в отделните секторни политики. Това изисква наличие на ефективен национален институционален механизъм, който да действа на различни нива в управлението и вземането на решения. Функционирането на институционалния механизъм се осъществява съгласно Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (ЗРЖМ) и Правилника за устройството, организацията и дейността на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет (приет с ПМС № 302 от 15.11.2016 г.).

Съгласно разпоредбите на ЗРЖМ, основен програмен документ за прилагане на политиката е Националната стратегия по равнопоставеност на жените и мъжете. В изпълнение на разпоредбите на ЗРЖМ и ПМС № 368 от 25 юни 2019 г. е изготвена Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., приета с ПМС №969/30.12.2020 г. Основната цел на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., е постигането на фактическа равнопоставеност на жените и мъжете в България, чрез прилагане на единна, последователна и устойчива държавна политика, което означава равни права и задължения, равни възможности за достъп, участие и реализация във всички области на обществения живот.

Националната стратегия се изпълнява чрез планове, които включват дейности, отговорни органи, финансови средства и индикатори за изпълнението на дейностите. След приемането на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г. е изработен Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2022 г., приет с ПМС №454/17.06.2021 г. Предстои изготвянето на проект на национални планове, обхващащ периода 2023-2025 г.

В периода 2023-2025 г. ще продължи изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., Националните планове за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода, както и тяхното отчитане.

Предстоящо е също изпълнението на европейски и международни ангажменти на Република България, участие в международни и европейски инициативи и др..

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете е:

- оптимизиране на системата за социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост и контрол върху отпускането на социалните помощи;
- повишаване на ефективността на програмите и дейностите за социално подпомагане и усъвършенстване на нормативната уредба;
- гарантиране на социална защита на уязвимите групи от населението;
- насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот.

За постигането на тези стратегически цели, МТСП идентифицира следните две *оперативни цели*:

- подобряване целенасочеността на социалните помощи;
- подпомагане функционирането на националния институционален механизъм, координиране работата по основни документи и изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете.

Първата оперативна цел се изпълнява чрез програма „Социални помощи“.

Втората оперативна цел се реализира от програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

Очакваните ползи за обществото при изпълнение на политиката са:

- подобряване на условията на живот на най-нуждаещите се лица и семейства;
- подобряване на материалната база за предоставяне на социални услуги;
- активизиране на общините при предоставяне на социални услуги и реализиране на целеви социални програми;
- подкрепа на общини и доставчици на социални услуги за разширяване обхвата на предоставяните социални услуги, в това число домашен социален патронаж/обществени трапезарии и реализиране на дейности, насочени към рискови групи от населението;
- осъществяване на социалната дейност и/или постигане на социалните цели на социални предприятия, вписани в регистъра на социалните предприятия;
- подкрепа на неправителствения сектор при реализиране на иновативни дейности;
- повишаване на възможностите (финансови, организационни, експертни) на организациите, кандидатстващи с проекти;
- подобряване качеството на условията на живот на групите в неравностойно положение.

В областта на равнопоставеността на жените и мъжете ползата/ефектът от провежданата политика е създаване на условия за равнопоставено участие на жените и мъжете във всички сфери на обществения живот, за недопускане на дискриминация и по-добро функциониране на националния институционален механизъм по равнопоставеност на жените и мъжете.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

За изпълнението на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете МТСП си сътрудничи и координира своите действия с различни институции – МС, МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗ, МИИ, МЕ, МТ, МК, ММС, МОСВ, МЗм, МО, МТС, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ДАБ, ДАЗД, Националната комисия за борба с

трафика на хора, АСП, АХУ, АЗ, КЗД, ФСЗ, териториални органи на изпълнителната власт, социални партньори, НСОРБ, НПО и др.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Месечни помощи	ср. месечен брой лица и семейства	45 810	54 971	54 971
2. Еднократни помощи	брой случаи	7 000	7 000	7 000
3. Целеви помощи за наеми по ЗСП	ср. месечен брой случаи	265	265	265
4. Целеви средства за болнична медицинска помощ за диагностика и лечение (ПМС № 17/2007 г.)	брой лица	5 500	5 500	5 500
5. Целеви помощи за отопление	брой лица и семейства	300 000	300 000	300 000
6. Целеви помощи за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали	ср. месечен брой лица	3 500	3 500	3 500
7. Лица получаващи еднократни социални помощи по чл. 27, ал. 1, т. 1 от ЗСП	брой лица	360	360	360
8. Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа,	брой проекти	98	98	98
9. Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа, вкл. лица, бенефициенти по проект	брой лица	14 535	14 535	14 535
10. Проведени заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към МС (НСРЖМ), организационно и техническо обезпечени от Секретариата на Съвета	брой проведени заседания на НСРЖМ	4 заседания	4 заседания	4 заседания
11. Координация на разработването и наблюдение на изпълнението на Националната стратегия за насърчване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и други документи	брой проведени дейности (изготвени документи и др.)	2 документа 2 работни срещи	1 документ	2 документа
12. Изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията (участия в национални и международни инициативи – съвети, работни групи, комисии, комитети, форуми, обучения и други; изготвени документ – доклади, становища, попълнени въпросници, указания и др.)	брой изпълнени ангажменти	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации за отпускане на месечни, еднократни и целеви помощи по различните нормативни актове –ЗСП, ППЗСП, ПМС № 17/31.01.2017 г., ЗВВ и Наредба № РД-07-5/16.05.2008 г., както и въз основа на отчетено изпълнение на бюджета от предходни години. Прогнозните натурални показатели за периода 2023-2025 г. са на база извършен анализ на външните фактори, оказващи влияние върху политиката.

Данни се събират и обработват и от ФСЗ на база подадени заявления за отпускане на помощи, внесени проекти в областта на социалното подпомагане и сключени договори.

За областта на равнопоставеността на жените и мъжете данните за изпълнение на посочените по-горе в таблицата показатели са на МТСП.

4. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Визия за развитието на политиката

Визията за развитието на политиката в областта на правата на хората с увреждания за периода е осигуряване на подкрепа за социално приобщаване на хората с увреждания. Хората с увреждания се ползват от особената грижа на държавата и обществото, като се отдава голямо

значение на цялостното изпълнение на задълженията, произтичащи от Конвенцията за правата на хората с увреждания, чрез последователна политика за пълноценно и равноправно упражняване на права от хората с увреждания.

Политиката в областта на правата на хората с увреждания е многосекторна хоризонтална политика, реализирана не само чрез инструментите на социалната политика, но и от другите секторни политики, включително и от местните и регионални власти, обществени социални инициативи на неправителствения сектор и развитието на корпоративната социална отговорност.

Основен фокус е поставен върху създаване на условия и възможности за социално приобщаване и предоставяне на целенасочени подкрепящи и насърчителни мерки на уязвимите групи от хора с увреждания, имащи благоприятно въздействие върху качеството на живот и превенция от социалното изключване.

В тази връзка стратегически приоритет на МТСП в областта на политиката за правата на хората с увреждания е гарантирането на правата на хората с увреждания. Политиката се развива в съответствие с действащата нормативна уредба и изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и при спазване на приоритетите на релевантните стратегически документи.

Усилията за напредък в областта на политиката за правата на хората с увреждания ще продължат още по-динамично, чрез изпълнението на планираните мерки и дейности през периода 2023-2025 г., с цел постигане на ефективно участие на хората с увреждания във всички сфери на обществения живот и посредством координирани действия на база приетата Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г., разработена в съответствие с Националната програма за развитие България 2030. Предвиждат се по-целенасочени, последователни, координирани и рационални действия и подходи от страна на всички заинтересовани страни, с оглед не само постигане на целите, заложи в Националната стратегия, но и във връзка с прилагане на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания в Република България. Отчитайки комплексния и многостранен характер на мерките за гарантиране на правата на хората с увреждания, политиката в тази област е насочена към прилагане в дългосрочен план на интегриран подход, основаващ се на принципа за хоризонтално въздействие, който обединява ресурсите от различни политики. Изпълнението на мерките ще бъде конкретизирано в двугодишни планове за действие и доклади за изпълнението им, които в застъпват периода на настоящата бюджетна процедура. Необходимите средства за изпълнение на Стратегията ще се осигуряват в рамките на разчетените разходи за реализация на съответните секторни политики, заложи чрез бюджетите за съответната година на отговорните институции и организации за изпълнение на дейности по Стратегията, включително чрез национални програми, проекти, финансирани от европейски фондове, международни програми и проекти, както и чрез спонсорство, дарения и други източници.

Ще продължава разработването и изпълнението на плановете за действие, приети от Министерския съвет за реализиране на изискванията и приоритетите, произтичащи както от стратегическата рамка, така и от в международни договори в областта на хората с увреждания, в т.ч. на Плана за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН за правата на хората с увреждания (2021-2025), приет с Решение № 110 на Министерския съвет от 12.02.2021 г. Реализирането на Плана за действие има за цел да подпомогне изпълнението на ангажиментите на Република България по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, като допринесе за по-добра защита и гарантиране на възможности за активно включване в обществения живот.

С реализирането на предвидените възможности за подкрепа с документите за програмен период 2021–2027 г. ще се допринесе за подобряване на достъпа до заетост на хората с увреждания, за увеличаване на нивото на икономическата им активност чрез насърчаване на дейности за осигуряване на лична мобилност и достъпност, за ефективно координиране на политиката в тази област и др., респективно чрез инструментите, подкрепени

със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, и Механизмът за възстановяване и устойчивост.

Ще продължат усилията за подобряване на законодателството в областта на политиката за правата на хората с увреждания с цел постигане на по-добра целенасоченост, устойчивост, ефективно управление и контрол на финансовите средства и намаляване на административната тежест.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическите приоритети на МТСП в областта на правата на хората с увреждания са „Гарантиране на социалните права на хората с увреждания за подобряване на качеството на живот и превенция от социалното изключване“ и „Подобряване изпълнението на политиката в областта на правата на хората с увреждания“. Стратегическите цели в тази област са:

- Гарантиране на достъпа до ефективна социална подкрепа;
- Повишаване на възможностите за водене на независим начин на живот в условия на достъпна среда и улесняване включването в общността чрез осигуряване на достъпа до лична помощ;
- Гарантиране на активното участие на организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност за активно участие в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания;
- Анализирание на политиките за хората с увреждания за постигане на балансираност и съгласуваност в институционалните действия за осигуряване на по-адекватна публична подкрепа;
- Засилване и укрепване на координацията и взаимодействието в областта на политиката за правата на хората с увреждания чрез изпълнение на национални и международни ангажименти.

За постигане на посочените стратегически цели се залагат и конкретни оперативни цели, сред които са:

- Осигуряване на възможности за подобряване на качеството на живот на хората с увреждания и повишаване на жизнения стандарт;
- Осигуряване на асистентска подкрепа за хората с увреждания;
- Създаване на условия за достъпна среда и мобилност за подобряване на достъпа до образование и заетост;
- Създаване на условия за премахване на ограниченията при общуването и при използването и достъпа до информация;
- Изпълнение на финансов ангажимент в подкрепа на неправителствения сектор в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания;
- Подобряване на нормативната уредба в областта на политиката за правата на хората с увреждания;
- Изпълнение на националните ангажименти по прилагане на изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания през 2022 г.
- Изпълнение на ангажимента по администриране на консултативния процес и сътрудничество при разработване на политиката за правата на хората с увреждания.

Тези цели са пряко обвързани с ангажиментите на държавата за предоставяне на подкрепа както на самите хора с увреждания под формата на целенасочена финансова подкрепа, асистентска подкрепа за подобряване на автономността и воденето на независим начин на живот и подкрепа за подпомагане на достъпната среда и мобилността, така и с подкрепа за работодателите на хора с увреждания и за организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

През следващите години се предвижда да продължи работата по един от основните стратегически приоритети на МТСП, а именно „Гарантиране на правата на хората с увреждания“, с оглед тяхното пълноценно участие в живота на обществото.

Адаптирането на българското законодателство в неговата пълнота с изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания е продължителен процес и неговото успешно протичане предполага активното включване и сътрудничество с неправителствени организации и хора с увреждания на всеки един етап на планиране на мерки, тяхното обсъждане, приемане, прилагане и мониторинг. Това е заложено като принцип на Конвенцията и е отчетено в рамките на предвидения международен механизъм към ООН за мониторинг на нейното прилагане. През периода ще продължи разработването и изпълнението на планове за действие, приети от Министерския съвет за реализиране на изискванията и приоритетите, произтичащи както от стратегическата рамка, така и от в международни договори в областта на хората с увреждания, в т.ч. на Плана за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН за правата на хората с увреждания (2021-2026).

Изпълнението на тази политика ще допринесе за социално приобщаване на хората с увреждания чрез предоставяне на финансова подкрепа, в т.ч. месечна финансова подкрепа и целеви помощи, както и предоставяне и финансиране на насърчителни и подкрепящи мерки, свързани с трудовата заетост, достъпността, мобилността и пр., като:

- Осигуряване на финансова подкрепа за хората с увреждания, определена и актуализирана спрямо динамичен монетарен показател като линията на бедност, целящо подобряване на финансовото им положение;
- Прилагане на механизма лична помощ с оглед повишаване автономността на ползвателите му чрез гарантирана от държавата финансова подкрепа, на основата на индивидуалните им потребности и личния избор;
- Осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица;
- Откриване, оборудване и приспособяване на нови работни места за хора с увреждания;
 - Работни места с осигурени здравословни и безопасни условия на труд;
 - Внедряване на нови технологии;
 - Приобщаване на хора с увреждания в обществото, чрез участието им в мероприятия, организирани от НПО;
- Насърчаване реализирането на трудова дейност от хора с увреждания, вкл. чрез стартиране и развиване на самостоятелна стопанска дейност;
- Включване на хора с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения в заетост чрез създаване на Центрове за защитена заетост с цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги;
- Осигурени стимули и преференции на работодатели в интерес на стопанската инициатива за хората с увреждания, включително за рехабилитация и социална интеграция на наетите хора с увреждания;
- Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания на културни, исторически и спортни обекти;
- Осигуряване на достъпна жилищна среда и лична мобилност за хора с увреждания;
- Осигуряване на законосъобразно разходване на бюджетни средства по субсидирани програми/проекти.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнението на политиката

Политиката в областта на хората с увреждания има многосекторен хоризонтален характер, като за нейното реализиране МТСП си сътрудничи и партнира с всички държавни институции, съгласно тяхната компетентност, както и със социалните партньори, неправителствени организации и др.

В своята дейност МТСП си взаимодейства с различни институции: второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на труда и социалната политика, МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗ, МИИ, МЕ, МТ, МК, ММС, МОСВ, МЗм, МО, МТС, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ТЕЛК/НЕЛК и др.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания	ср. месечен брой лица	670 000	670 000	670 000
2. Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания	ср. месечен брой лица	2 000	2 000	2 000
3. Механизъм лична помощ	ср. месечен брой лица	49 000	54 100	59 500
4. Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език	брой издадени заповеди	1 000	1 000	1 000
5. Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания (чл. 44 ЗХУ)	брой	500	500	500
6. Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 ЗХУ	брой	30	30	30
7. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд	брой	360	360	360
8. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания	брой	10	10	10
9. Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция	брой	3 600	3 600	3 600
10. Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност	брой	27	27	27
11. Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания	брой	9	9	9
12. Преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели	брой	72	72	72
13. Организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв	процент	100	100	100
14. Създадени центрове за защитена заетост	брой	3	4	4
15. Финансиране на дейности за изграждане на достъпна жилищна среда за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност (чл. 56, ал. 1 ЗХУ)	брой	70	70	70
16. Организации на и за хора с увреждания с призната национална представителност и с осигурена финансова подкрепа под формата на субсидия	брой	21	21	21

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията се набира предимно от собствени източници, което до голяма степен гарантира качеството на данните по целевите стойности на показателите за изпълнение. Изградените информационни бази данни на АСП и АХУ е един ефикасен инструмент за представяне на още по-качествена и съдържателна от гледна точка аналитичност информация.

5. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ

Визия за развитието на политиката

Визията за развитие на политиката в областта на социалното включване за периода 2024-2025 г. е свързана с подобряване на целенасочеността на мерките и прилагане на интегриран подход, тъй като е многосекторна политика, реализирана не само от Министерство

на труда и социалната политика (МТСП), но и от други министерства и институции, включително и от местните и регионални власти. За постигане на целите на политиката за социално включване се прилагат редица законодателни мерки и се изпълняват стратегически документи и планове, приети на национално ниво, сред които Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 (приета с Решение № 976 на Министерския съвет от 31.12.2020 г., изменена и допълнена с Решение № 368 на Министерския съвет от 02.06.2022 г.). Стратегията посочва визията, целите, приоритетните направления и мерките за развитие на политиката в областта на борбата с бедността и социалното изключване в България до 2030 г. Ключовите приоритети на политиката за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване са: устойчива интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни; равен достъп до качествено предучилищно и училищно образование; равен и ефективен достъп до качествено здравеопазване; достъпни и качествени социални и интегрирани услуги и интегрирана подкрепа; ефективна и целенасочена финансова и материална подкрепа на нуждаещите се; осигурена достъпност на средата – физическа, архитектурна, институционална, информационна и достъпност на транспорта и транспортните услуги; подобрени жилищни условия на уязвими групи и подкрепа на бездомните; работа в партньорство и прилагане на иновативни подходи при провеждане на интегрирани политики за социално включване и социални иновации. В изпълнение на Плана за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права и европейската цел за намаляване на бедността до 2030 г. е приета Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване до 2030 г. със 787 000 души и специфична подцел за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица (25% от общата национална цел). Планирането и изпълнението на конкретните мерки по отделните приоритети се реализира от различни ведомства и институции, в рамките на различни бюджетни програми, включително и с подкрепата на Европейските фондове. С Решение на Министерския съвет № 338 от 03.05.2023 г. са приети Отчет за изпълнението на Плана за действие за периода 2021-2022 г., както и План за действие за периода 2023-2024 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030. Политиката в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция, политиката в областта на трудовите отношения, политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете, политиката в областта на хората с увреждания, политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции и съответните бюджетни програми също имат принос към изпълнението на общите цели и приоритети на политиката по социално включване.

С Решение на Министерския съвет № 879 от 09.11.2022 г. е приет План за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030), който обхваща водещите мерки за намаляване на бедността сред децата и насърчаване на тяхното социално включване в областта на ранното детско развитие, образованието, здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и други. В процес на разработване е първия двугодишен оперативен план за периода 2023-2024 г.

Сред основните инструменти на политиката за социално включване ще продължат да бъдат социалните услуги. Финансирането на социалните услуги от държавния бюджет се урежда със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за съответната година, постановлението за изпълнението му и Закона за публичните финанси. Средствата за социални услуги, делегирани от държавата дейности, се изплащат от държавния бюджет чрез бюджетите на общините по определени ежегодно с решение на МС стандарти с натурални и стойностни показатели за съответната година.

В контекста на реформата за деинституционализация на грижата за деца в изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ са закрити всички специализирани институции за деца, с изключение на домовете за медико-социални грижи за деца във Варна, Кърджали, Плевен и Стара Загора, които са

лечебни заведения, управляват се от Министерство на здравеопазването и предстои да бъдат закрити до 31.12.2023 г. Ще продължи да се развива мрежата от подкрепящи социални, здравни и интегрирани здравно-социални услуги за превенция, ранна интервенция, подкрепа и предотвратяване на нуждата от ползване на резидентна грижа за деца до тригодишна възраст, като тази форма на грижа ще бъде насочена само към децата с тежки увреждания, нуждаещи се от постоянна медицинска грижа. Усилията на всички ангажирани участници са насочени към интегриран подход при предоставяне на услуги за ранно детско развитие, подкрепа на децата и семействата с цел превенция на рисковете, включително на риска от изоставяне или разделяне на детето от семейството, подобряване на процеса по реинтеграция на децата в семейна среда, профилиране на приемната грижа и други. Сериозни усилия ще се положат и за укрепване и подобряване на капацитета на системата и професионалистите, подобряване на координацията и интегрирания подход.

С Решение № 509 от 21.07.2022 г. на Министерския съвет е приет План за действие за периода до 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, чрез който ще продължи процесът на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания.

През м. март 2019 г. беше приет Закона за социалните услуги (ЗСУ) (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г.), който влезе в сила от 01.07.2020 г. Чрез ЗСУ се цели да се подобрят механизмите за планиране, финансиране, контрол и мониторинг на услугите, както и да се повиши тяхното качество, ефективност и устойчивост. Приети са всички подзаконови нормативни актове, свързани с прилагането на ЗСУ. В Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет.) (обн., ДВ, бр. 49 от 6.06.2023 г., в сила от 1.06.2023 г.) са приети промени във връзка със синхронизиране със ЗСУ, със Закона за закрила на детето, както и с реформата в областта на социалното подпомагане по отношение на обвързване на размера на социалните помощи с линията на бедност за страната (504 лв.), вместо ГМД (75 лв.). Основната промяна е свързана с обвързване на отпускните финансови помощи и средства (за превенция и реинтеграция, отглеждане на детето при роднини или близки и в приемни семейства) с линията на бедност като база за определяне на критериите за достъп и размера им и премахване на гарантирания минимален доход като такъв показател. За деца, настанени за отглеждане при роднини или близки, дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) може да отпуска месечни помощи, ако средният месечен доход на всеки от съпрузите или на родителя/родителите, живеещи заедно на ненавършилите пълнолетие деца, както и на навършилите пълнолетие, ако продължават да учат, до завършване на средното им образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст, е по-нисък от размера на линията на бедност за съответната година. Увеличен е размерът на месечната помощ, който продължава да се определя по предложение на социален работник от ДСП и да се диференцира съобразно възрастта на детето, но вече е обвързан с линията на бедност, вместо с гарантирания минимален доход. Друга промяна е свързана с еднократната помощ за превенция на изоставянето и реинтеграция в семейна среда, за отглеждане при близки или роднини и в приемни семейства, която вече се предоставя до шест пъти в годината, а не както е досега – до четири пъти. Общият размер на еднократната помощ за превенция на изоставянето и на еднократната помощ за реинтеграция на детето в семейна среда, както и за отглеждане при близки и роднини и в приемни семейства, също е увеличен и е до двукратния размер на линията на бедност – до 1 008 лв. Размерът на добавката за дете с увреждане (по чл. 51 от ППЗЗДет.) също е увеличен и вече е 30 на сто от линията на бедност за съответната година (151,20 лв.). В процес на разработване са и промени в други нормативни актове в областта на закрилата на детето.

Посочените мерки са в изпълнение на приоритетите за гарантиране на правата на всички деца и за осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация.

Съществена част от политиката за социално включване е и предоставянето на материална подкрепа за семействата с деца и семействата, които полагат грижи за деца в риск.

За тази цел политиката за социално включване ще бъде подкрепена с изпълнението на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”.

Визията за развитие на програма „Подкрепа за децата и семействата” е свързана както със замяната на институционалната грижа за деца с грижа в семейна или близка до семейната среда в общността, така и с осигуряване на подкрепа на децата и семействата чрез предоставяне на финансова подкрепа по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗДет.) и Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД). Целта е предотвратяване настаняванията на деца извън семейството и създаване на нови възможности за децата и семействата да получат подкрепа в общността. Работата по случаи на превенция на изоставянето, реинтеграция, при настаняване на деца в семейства на роднини или близки или в приемни семейства, е финансово подкрепена и чрез предоставяне на помощи и средства по ЗЗДет.

Важна част при реализиране на програмата „Подкрепа за децата и семействата” е финансовата подкрепа на семействата със семейни помощи за деца, чиято основна цел е отглеждането на децата в семейна среда, включително и чрез интегриране на семейните помощи с останалите мерки за подкрепа на семейството. По този начин пряко се защитават едни от основните права на детето, гарантирани от Конвенцията на ООН за правата на детето. В тази връзка, визията на МТСП е по-добра целенасоченост и ефективност на семейните помощи и същевременно – осигуряване на подкрепа за повече семейства.

Със ЗДБРБ за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 2022 г.), считано от 01.04.2022 г. са увеличени със 100 лв. размерите на двойния доходен критерий за отпускане на месечните семейни помощи по чл. 7 от ЗСПД за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, с които са обвързани размерите на помощите. Съответно, средномесечният доход, при който семействата получават пълен размер на помощта е 510 лв., а при средномесечен доход от 510,01 лв. до 610 лв. включително, семействата получават 80 на сто от пълния размер на помощта. От същата дата са увеличени и пълните размери на помощта, а именно: за семейства с едно дете – 50 лв., за семейство с две деца – 110 лв., за семейства с три деца – 165 лв., за семейства с четири деца – 175 лв. и с нарастване на броя на децата в семейството помощта се увеличава с 20 лв. Тези размери, както и размерът на двойния доходен критерий, се запазват за 2023 г. и ще се запазят и за периода 2024-2025 г.

От 01.04.2022 г. се увеличи размерът на доходния критерий за получаване на еднократната помощ при бременност по чл. 5а от ЗСПД и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8 от ЗСПД със 100 лв., съответно на 610 лв. За 2023 г. и за периода 2024-2025 г. този размер ще се запази.

От 01.04.2022 г. се увеличи и размерът на месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител. Увеличението е с 35 лв. (от 115 на 150 лв.). Този размер се запазва за 2023 г. и ще се запази и за периода 2024-2025 г.

В ЗСПД са направени промени (обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г.), чрез които се систематизира и прецизира нормативната уредба, гарантираща правото на месечни семейни помощи за деца с един или двама починали родители. За по-голяма яснота се използва формулировката „деца със или без право на наследствена пенсия от починал родител“. Съгласно промените месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование по чл. 7 от ЗСПД и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8 от ЗСПД за тези деца продължават да се предоставят както до сега в облекчен режим без доходен тест. Друга промяна в ЗСПД е въведеният облекчен режим, независимо от дохода на семейството, за предоставяне на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование по чл. 7 от ЗСПД и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8 от ЗСПД за децата, които се отглеждат от техните самотни осиновители. Месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование за тези деца се предоставят в пълен размер на помощта. Разширен е обхватът на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, която ще се изплаща и за втори, трети, четвърти и пети клас, независимо от дохода на семейството. В обхвата на помощта се предлага да се включат и учениците, записани в пети клас, тъй като това е нов етап от основното образование. Учениците, записани в пети клас, осъществяват

преход от начален към прогимназиален етап на основното образование. Този преход се характеризира с появата на различни учители и различни изисквания по отделните предмети. По този начин ще бъдат обхванати както децата от началния етап на основното образование, така и част от децата от прогимназиалния етап. Отпускането на всички еднократни помощи за ученици ще бъде независимо от вида на училището, в което са записани децата. Промените, свързани с разширяване на обхвата на еднократните помощи за ученици реално ще бъдат приложими от началото на учебната 2023/2024 година. Размерът на еднократната помощ за всички ученици ще бъде 300 лв. За периода 2024-2025 г. размерите на всички еднократни помощи за ученици ще се запазят в размер на 300 лв.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическата цел е насърчаване на социалното включване. Тази стратегическа цел се постига чрез прилагане на комплексни цели и мерки по политиките в сферата на образованието, здравеопазването, доходите, заетостта, социалните услуги и др. За постигането на стратегическите приоритети, свързани с гарантиране на правата на всички деца и осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация са предвидени стратегически под-цели, насочени към осигуряване на повече възможности за подкрепа на децата и семействата и продължаване на процеса на деинституционализация.

Сред **оперативните цели** на политиката е и осигуряване на подкрепа за децата и семействата чрез предоставяне на помощи по реда на ЗЗДет. и ЗСПД. Тази оперативна цел се изпълнява чрез Програма „Подкрепа за децата и семействата”.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

- Деинституционализация на грижата за деца и предоставяне на качествени социални услуги и грижа в семейна или близка до семейната среда;
- Комплексна подкрепа за семействата с деца.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

За изпълнението на политиката в областта на социалното включване МТСП си сътрудничи с различни институции – МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗ, МИИ, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ДАЗД, социалните партньори, общините и неправителствените организации, областни управи.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Еднократна помощ при бременност	брой случаи	11 000	11 000	11 000
2. Еднократна помощ при раждане на дете	брой деца	60 000	60 000	60 000
3. Еднократна помощ при осиновяване на дете	брой деца	700	700	700
4. Еднократна помощ за отглеждане на близнаци	брой деца	2 100	2 100	2 100
5. Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение	брой случаи	500	500	500
6. Еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас	брой деца	260 000	260 000	260 000
7. Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас	брой деца	50 000	50 000	50 000
8. Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки	брой лица	10 000	10 000	10 000
9. Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година	ср. мес. бр. случаи	14 200	14 200	14 200
10. Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст	ср. мес. бр. деца	462 000	462 000	462 000

11. Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане	ср. мес. бр. случаи	27 000	27 000	27 000
12. Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител	ср. мес. бр. случаи	3 000	3 000	3 000
13. Превенция на изоставянето	ср. мес. бр. случаи	200	200	200
14. Реинтеграция	ср. мес. бр. случаи	200	200	200
15. Настанени деца при роднини или близки	ср. мес. бр. случаи	2 600	2 600	2 600
16. Настанени деца в приемни семейства	ср. мес. бр. случаи	1 800	1 800	1 800
17. Брой професионални приемни семейства –възнаграждения	Брой професионални приемни семейства	1 800	1 800	1 800

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и отпуснати помощи в подкрепа на мерките за закрила на детето, регламентирани в ЗЗДет. и семейни помощи, регламентирани в ЗСПД. Базата за определяне на данните е въз основа на актуализираните разчети по проектобюджета за 2023 г. съгласно писмо МФ № 04-16-37/13.01.2023 г., като разчетите за 2023 г. се базират на утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. бюджетни параметри, влезли в сила нормативни промени, както и отчетните данни за изплатените помощи за 2022 г.

6. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ, ДЕМОГРАФСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

Визия за развитието на политиката

Политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции се разработва в съответствие с Конвергентната програма, целите и приоритетите на Националната програма за развитие България 2030 и целите, заложи в свързаните с политиката национални стратегически документи.

Жизненото равнище и доходите на българските граждани се формират прозрачно, справедливо, насърчаващо и в съответствие с икономическото развитие, чрез прилагане на обективни механизми за тяхното устойчиво повишаване. Доходите плавно се доближават до средните за страните-членки на ЕС.

Визията на *демографската политика* е постигане на високообразовано, креативно, солидарно и здраво общество с високо качество на човешкия капитал. Хората са най-важният и ценен ресурс с тяхното здравословно състояние, образование, квалификация, способности и умения.

Социалната и солидарна икономика е обособен и икономически устойчив сектор, с нарастващ обем на социалните инвестиции, който има положителното социално въздействие по отношение на достъпа до заетост, социалното включване, самостоятелния начин на живот и жизненото равнище на уязвимите групи лица. Развива се в рамките на многообразие от форми на сътрудничество между субектите на социалната и солидарна икономика, конвенционалния бизнес, гражданите и органите на централната и местна власт и други заинтересовани страни.

Компаниите играят ключова роля в изграждането на устойчива икономика и общество и от тях се изисква да идентифицират и да предотвратят, прекратят или смекчат неблагоприятните въздействия на техните дейности върху правата на човека и върху околната среда. Политиката в областта на корпоративната социална отговорност цели да насърчи устойчивото и отговорно корпоративно поведение на компаниите. Работодателите, органите на административните структури и гражданските организации следва да въвеждат и прилагат принципите на корпоративната социална отговорност. Потребителите подкрепят социално-отговорния бизнес, който интегрира иновативни модели на управление.

Политиката е свързана с аналитичното изграждане, консултиране и приложение на целенасочен инструментариум за провеждане на интегриран подход със заинтересованите страни, който да гарантира в оптимална степен взаимовръзката между подходните тенденции и обективни социално-икономически показатели. Оказва значително и положително въздействие по отношение на планиране, координация и мониторинг при изпълнението на приоритетите на стратегическите документи за демографско развитие от ангажирания институционален състав. Отразява съвременните тенденции за трансформация на икономиката в посока на мултиплициране на социалното ѝ въздействие чрез насърчено въвеждане на иновативни управленски и предприемачески модели.

Политиката *в областта на жизненото равнище* е част от социалната политика на правителството и нейното изпълнение в средносрочен план е сред ключовите приоритети. Създаването на съвременни мерки, които са хармонизирани с прилаганите политики на Европейския съюз води до намаляване на неравенството и бедността сред работещите, постигането на социална кохезия и създаването на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи от населението, както и за прилагането на минимални стандарти за гарантиране на приемливо жизнено равнище. Ще се провежда прозрачна политика, изградена на база на обективни принципи и механизми, с цел намаляване на неравенствата в доходите и отчитане на регионалните различия.

Определянето на минималната работна заплата оказва влияние при определянето на възнагражденията на голяма част от наетите лица и е основен инструмент за провеждане на доходната политика. Липсата на нейната актуализация има негативно въздействие върху реалните доходи на работниците и върху способността на българския бизнес да моделира успешно моделите на управление в съответствие с икономическото развитие и перспектива. Определеният монетарен показател линия на бедност се прилага при разработване на държавната политика в областта на доходите и жизненото равнище и при определяне на мерки за социална закрила - подкрепа за хората с увреждания, социално подпомагане, Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, както и изискванията на Европейската комисия във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Политиката *за демографско развитие* е насочена към цялото население на Република България и обхваща трите основни фази на човешкия жизнен цикъл (младост, трудоспособна възраст и пенсионна възраст). Визията на българското правителство по отношение на посрещането на демографските предизвикателства е развита в Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.). Утвърден е стратегически подход, според който решаването на демографските проблеми в дългосрочен план изисква прилагане на хоризонтални набор от действия в множество сектори. Основната цел на стратегията е насочена към забавяне темповете на намаляване на броя на населението, с тенденция за стабилизирането му в дългосрочен план и осигуряване на високо качество на човешкия капитал, включващ хората с тяхното здравословно състояние, образование, квалификация, способности и умения. Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.) е разработена с намерението да отговори на предизвикателствата пред застаряващото население и да подпомогне формирането на политики и предприемането на мерки в областта на активния живот на възрастните хора.

МТСП е отговорно за разработването и провеждането на мониторинга, както и на отчитането на напредъка в сферата на демографската политика. МТСП ръководи и поддържа Национален механизъм за координация, изпълнение и отчитане на националните действия в сферата на демографското развитие на населението, вкл.: чрез ръководство на работата на Междуправителствена работна група по демографските въпроси, доходите и жизненото равнище; осъществяване на мониторинг по система от показатели за мониторинг, анализ и оценка на изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.; координиране, подпомагане и оказване на техническа подкрепа за функционирането и изпълняване на дейностите на Национален съвет по демографска политика към Министерския съвет, създаден с ПМС №138/02.06.2014 г.

Социалната икономика и социалното предприемачество са израз на социалната ангажираност на държавата за стимулиране на предприемаческата активност на лица от уязвими групи. Политиката в тази област се осъществява в подкрепа на цифровия, социалния и зеления преход. Допринася за икономическата устойчивост на страната и социалната приобщеност на гражданите, както и за въвеждане на социални иновации. Социалните инвестиции и социалните иновации имат ключово значение за реализиране на социално отговорни и устойчиви практики, като въздействат и върху средата в областта на социалната икономика. Реализирането на дейности в областта на корпоративната социална отговорност, съвместно със заинтересованите страни от бизнеса, публичния и гражданския сектор осигурява важни ползи за предприятията по отношение на управлението на риска, спестяване на разходи, достъп до капитал, връзки с клиентите, управление на човешките ресурси, способност за иновации и се основава на ценности, върху които се гради по-сплотено и социално ангажирано общество. Дейностите в тази област допринасят за смекчаване на последиците от горепосочените преходи.

Приоритетите в областта на социалната икономика се реализират в изпълнение на Националната концепция за социална икономика и Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика.

Основен приоритет в областта на корпоративната социална отговорност е разработване на Стратегията за корпоративна социална отговорност за периода 2024-2025 г., надграждането ѝ в контекста на новото Европейското законодателство в областта на социално отговорното корпоративно управление и дружествената дължима грижа.

Стратегически и оперативни цели

В областта на *жизненото равнище и демографското развитие* стратегическите цели на политиката са:

- Усъвършенстване на инструментариума в съответствие с актуалните изисквания при формирането на минималните доходни показатели и изграждане на политика в областта на жизненото равнище и доходите, основана на партньорство между гражданите, бизнеса, нестопанските организации, социалните партньори и държавата;
- Задаване и поддържане на стратегическа рамка и осигуряване на условия за ефективна и ефикасна координация за изпълнението на демографската политика и задаване и поддържане на стратегическа рамка и осигуряване на условия за ефективна и ефикасна координация за изпълнението на политиката за насърчаване на активния живот на възрастните хора.

В областта на *социалната и солидарна икономика* стратегическата цел е:

- Повишаване приноса на субектите от социалната и солидарна икономика и социалните инвестиции към БВП.

В областта на *корпоративната социална отговорност* стратегическата цел е:

- Създаване на условия, водещи до повишаване броя на социално отговорните предприятия и управленски практики.

За изпълнението на стратегическите цели се поставят следните *оперативни цели*:

- *Оперативна цел № 1:* Постигане на икономическа и социална кохезия чрез нарастване на доходите на най-нискодоходните групи на пазара на труд и намаляване на бедността и поддържане на Механизъм за координация и партньорство между гражданското общество и всички звена на публичната администрация за ефективно реализиране на публичните политики;
- *Оперативна цел № 2:* Актуализиране на минималните доходни показатели, отразявайки икономическата и социална реалност с цел запазване и подобряване на жизненото равнище на населението; Обработване на статистическа информация във връзка с доходите и жизненото равнище и актуализиране на инструментариума в съответствие с актуалните

изисквания при формирането на минималните подоходни показатели и изграждане на политика в областта на жизненото равнище и населението;

- *Оперативна цел № 3:* Транспониране в българското законодателство на Директива 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в ЕС;

- *Оперативна цел № 4:* Координиране на действията на администрацията по изпълнение на хоризонталната политика за балансирано демографско развитие на населението за постигане на следните резултати:

✓ Забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението;

✓ Преодоляване на негативните последици от остаряването на населението и подобряване на качествените характеристики на човешкия капитал;

✓ Постигане на социална кохезия и създаване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи;

✓ Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата;

✓ Адаптиране и синхронизиране на нормативната база с обществените потребности за балансирано демографско развитие на населението и развитието на качеството на човешкия капитал;

✓ Насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на заетостта; в сферата на участието в обществото; в сферата на самостоятелния живот;

✓ Създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот на възрастните хора на национално и на регионално ниво.

- *Оперативна цел № 5:* Степен на изпълнение не по-малко от 90% от заложените дейности в плановете за действие по социална икономика.

✓ Принос на предприятията от социалната и солидарна икономика от близо 2% към БВП и повишаване заетостта на лицата от уязвими групи.

- *Оперативна цел № 6:* Степен на изпълнение не по-малко от 90% от заложените дейности в плановете за изпълнение на Стратегията за корпоративна социална отговорност.

✓ Реализиране на 10% ръст на броя на организациите, които устойчиво прилагат прозрачни, социално отговорни управленски и бизнес практики.

Политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции е подкрепена с изпълнението на две бюджетни програми:

• Програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“;

• Програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

• В областта на *жизненото равнище*: подпомага информационно и аналитично провеждането на икономически и социално обоснована политика на базата на трипартитно договорени принципи, критерии и механизми при отчитане на утвърдените практики в страните-членки на ЕС за защита на доходите и жизненото равнище и задоволяване на основните жизнени потребности на нископлатените работници и на „работещите бедни“. Ежегодното актуализиране на линията на бедност служи за по-добро целеполагане и формулиране на социалните политики, мониторинг на прилагането им, а също и оценка на резултатите на политиките в областта на жизнения стандарт и качеството на живот на хората.

• В областта на *социалните инвестиции*: развитие и разширяващо прилагане на политиката по социалната и солидарна икономика чрез разработване и изпълнение на конкретни практически мерки, в т.ч. плановете за действие за утвърждаване на социалната и солидарна икономика в страната и за разширяване приложното поле на социалните инвестиции; подпомагане и повишаване на информираността и заинтересоваността от прилагане на добри практики в областта на корпоративната социална отговорност,

разработването на механизми за улесняване взаимодействието между заинтересованите страни по прилагане на корпоративната социална отговорност.

- В областта на *демографското развитие* на населението: ограничаване/намаляване на финансовата тежест на последиците от демографските промени чрез създаване на условия за раждане и отглеждане на деца, намаляване на смъртността и увеличаване на средната продължителност на живота в добро здраве, намаляване на детската и преждевременна смъртност, балансиране на вътрешно и външно-миграционните потоци, намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, повишаване на трудовата мобилност и трудовата активност на населението, ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата, усъвършенстване и синхронизиране на нормативната база, свързана с демографското развитие чрез оценка на въздействието на всеки нормативен акт върху демографския баланс на населението (раждаемост, смъртност и миграции), както и върху качеството на развитие на човешките ресурси – образование, здраве, качество на живот, поддържане на национален механизъм и административен капацитет за провеждане на хоризонталната интегрирана междусекторна и междуинституционална политика, укрепване на институционалния и гражданския капацитет за работа в областта на демографското развитие и активния живот на възрастните хора в България.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Поддържат се редовни активни информационни и работни отношения с НОИ, НСИ, други заинтересовани министерства и организации, в т.ч. социални партньори, неправителствени организации, комисиите към Народното събрание, международни организации. За изпълнение на целите на демографската политика, МТСП си сътрудничи и координира своите действия с всички министерства, НОИ, НСИ, НСОБ, ДАБЧ, ДАЗД, БЧК, БАН, социалните партньори, неправителствените организации, комисиите към Народното събрание, европейски и международни организации и структури. Представители от страна на МТСП участват в работата на междуправителствени работни групи с различен предмет на дейност, в т.ч. изготвяне на предложения за нови и изменение на съществуващи нормативни актове в областта на политиката на доходите и други секторни политики, които имат отношение към жизненото равнище.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Поддържане на механизъм за координация и партньорство между гражданското общество и всички звена на публичната администрация за ефективно реализиране на политиките в областта на доходите и жизненото равнище	брой	1	1	1
2. Коефициент на Джини	нормиран в границите от 0 до 100	39,4	39,3	39,2
3. Изготвяне на информационни материали, презентации, анализи в областта на демографското развитие и застаряването на населението	брой	5	5	5
4. Изготвяне на Годишен план и на Годишен отчет за изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012-2030 г.)	брой	2	2	2
5. Изготвяне на Двугодишен план за мониторинг и Двугодишен мониторингов доклад за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.)	брой	2	0	2
6. Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика и за адаптиране на социалните системи и секторни политики към демографската промяна	брой консултации, обучения, дискусии, указания	5	5	5

7. Популяризиране на политиката за демографско развитие чрез участие в публични мероприятия	брой публични мероприятия	3	3	3
8. Разработен набор от практически мерки на базата на инструментариум за оценка и последващи анализи за съответствие – в областта на социалната и солидарна икономика	брой	1	1	-
9. Последващи анализи, съобразно методиката за оценка на социалната добавена стойност произвеждана от дейността на социалните предприятия	брой	1	-	1
10. Анализи, презентации и инициативи за добри практики в областта на социалната икономика	брой документи	4	3	3
11. Поддържане на Регистър на социалните предприятия и извършване на мониторинг и анализи по показатели	брой анализи	1	1	1
12. Анализи на степента на изпълнение на планове за изпълнение на Стратегията за корпоративна социална отговорност	брой	1	1	1
13. Транспониране в българското законодателство на Директива 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в ЕС	брой	-	1	-

Информация за наличността и качеството на данните

Основен източник на данни са текущите изследвания на бюджетите на домакинствата, на пазара на труда и работната заплата, провеждани от НСИ. Те се осъществяват периодично, като данните са налични на тримесечие и годишно. Водеща отговорност за събиране и разпространение на данните има НСИ, което гарантира високо качество и представителност на информацията.

В областта на политиката за демографско развитие освен данните на НСИ се използват налични данни и от административната статистика по сектори и отговорни ведомства, както и данни от социологически, други специализирани или интердисциплинарни проучвания, Евростат, МОТ, ООН, Световната банка.

Данни в областта на социалната икономика и социалната отговорност се събират от Регистъра на социалните предприятия и Методиката за оценка на социалната добавена стойност. Основен източник на данни в областта на социалните инвестиции е количествена и информация от база данни, предоставена от НСИ.

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2024 - 2025 Г.

1. ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

ПРИХОДИ (в хил. лв.)	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
Общо приходи:	47,000.0	47,000.0	47,000.0
Данъчни приходи			
Неданъчни приходи	47,000.0	47,000.0	47,000.0
Приходи и доходи от собственост	50.0	50.0	50.0
Приходи от държавни такси	43,150.0	43,150.0	43,150.0
Глоби, санкции и наказателни лихви	7,000.0	7,000.0	7,000.0
Други	-3,200.0	-3,200.0	-3,200.0

Приходи и доходи от собственост:

Планирани за периода 2023 -2025 г. - 50 000 лв., в т. ч.:

- приходи от продажба на услуги, стоки и продукция 20 700 лв., формирани основно от стопанската дейност на ЦРЧРРИ, предоставени нощувки, храна и транспорт при провеждане на обучения, семинари, конференции и други инициативи, намалени с разходите за закупуване на хранителни продукти, съгласно т.7.24 от ДДС 20/2004 г.;

- приходи от наеми на имущество 28 800 лв.;

- приходи от лихви 500 лв., формирани основно от възстановени суми от лихви по изпълнителни дела.

Приходи от държавни такси:

Планирани за периода 2023 -2025 г. - 43 150 000 лв., в т. ч.:

- приходи по Закона за социалните услуги, в т.ч. от такси за административни и други услуги и дейности, и такси от лицензи за предоставяне на социални услуги по ЗСУ - 42 625 000 лв.

- приходи от държавни такси за разрешения за работа на чужденци в Р България и такси, събирани за регистрация при извършване на посредническа дейност по наемане на работа по Закона за насърчаване на заетостта /ЗНЗ/ - 525 000 лв.

Глоби, санкции и наказателни лихви

Планирани за периода 2023 -2025 г. - 7 000 000 лв., основно за събрани суми от издадени и влезли в сила наказателни постановления / ИА ГИТ/ и приходи от констатирани нарушения по изпълнението на договори по ЗНЗ, администрирани от Агенция по заетостта, санкции поради неизпълнение на договори по активните политики на Агенция за хора с увреждания, както и събрани лихви за надвзети помощи и обезщетения..

Други приходи

Планирани за периода 2023 -2025 г. (-) 3 200 000 лв.

Съгласно указание на министъра на финансите ДДС № 12/10.12.2009 г., събраните суми от НАП от издадени и влезли в сила НП от ИА „Главна инспекция по труда“, се отчитат като други приходи със знак минус.

Планирани са други приходи от реализирани курсови разлики от валутни операции, приходи от застрахователни обезщетения , приходи от такси по Закона за достъп на обществена информация, приходи от продажби на тръжна и конкурсна документация, приходи от предаване на вторични суровини.

2. ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	(Отчет 2021 г.)									
	(в хил. лв.)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1500.00.00	Общо разходи	2 656 903,8	1 759 400,8	897 503,0	218 996,8	218 996,7	0,1	2 437 907,0	1 540 404,1	897 502,9
1500.01.00	Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция	618 885,5	293 006,6	325 878,9	54 388,4	54 388,4	0,0	564 497,1	238 618,2	325 878,9
1500.01.01	Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда“	617 464,6	292 733,1	324 731,5	54 114,9	54 114,9		563 349,7	238 618,2	324 731,5
1500.01.02	Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция“	1 420,9	273,5	1 147,4	273,5	273,5		1 147,4	0,0	1 147,4
1500.02.00	Политика в областта на трудовите отношения	134 932,2	21 959,0	112 973,2	18 196,6	18 196,6	0,0	116 735,6	3 762,4	112 973,2
1500.02.01	Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи условия на труд"	134 932,2	21 959,0	112 973,2	18 196,6	18 196,6		116 735,6	3 762,4	112 973,2
1500.03.00	Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	397 761,9	347 024,1	50 737,8	49 771,7	49 771,7	0,0	347 990,2	297 252,4	50 737,8
1500.03.01	Бюджетна програма „Социални помощи“	397 617,6	346 887,3	50 730,3	49 634,9	49 634,9		347 982,7	297 252,4	50 730,3
1500.03.02	Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“	144,3	136,8	7,5	136,8	136,8		7,5	0,0	7,5
1500.04.00	Политика в областта на хората с увреждания	835 244,6	492 537,1	342 707,5	22 006,6	22 006,6	0,0	813 238,0	470 530,5	342 707,5
1500.04.01	Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания“	835 244,6	492 537,1	342 707,5	22 006,6	22 006,6		813 238,0	470 530,5	342 707,5
1500.05.00	Политика в областта на социалното включване	651 403,0	592 971,3	58 431,7	62 831,7	62 831,7	0,0	588 571,3	530 139,6	58 431,7
1500.05.01	Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“	651 403,0	592 971,3	58 431,7	62 831,7	62 831,7		588 571,3	530 139,6	58 431,7
1500.06.00	Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции	771,8	725,0	46,8	624,0	624,0	0,0	147,8	101,0	46,8
1500.06.01	Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“	349,1	349,1	0,0	319,1	319,1		30,0	30,0	0,0
1500.06.02	Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“	422,7	375,9	46,8	304,9	304,9		117,8	71,0	46,8
1500.07.00	Бюджетна програма "Администрация"	17 904,8	11 177,7	6 727,1	11 177,8	11 177,7	0,1	6 727,0	0,0	6 727,0

Класификационен код съгласно РМС №850 от 2022 г.

Забележка: Отчетните данни за 2021 г. следва да са съотнесени към действащата класификация съгласно РМС №850 от 2022 г. с оглед проследяване на промените и тенденциите при изпълнението на съответната бюджетна програма.

Само в случай, че за отчетния период са извършвани разходи по области на политики/функционални области и бюджетни програми, които не могат да бъдат съотнесени към областите на политики/функционалните области и бюджетни програми съгласно РМС №850 от 2022 г. (например при структурни и функционални промени, засягащи бюджетните организации, когато техни функции и дейности са излезли от системата на ПРБ), то тогава се посочват и области на политики/функционални области и бюджетни програми, утвърдени с действащата класификация за отчетния период

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1500.00.00	Общо разходи	2 373 272,1	1 557 677,1	815 595,0	261 307,5	261 307,3	0,2	2 111 964,6	1 296 369,8	815 594,8
1500.01.00	Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудова миграция	154 502,2	18 654,1	135 848,1	68 525,4	68 525,4	0,0	85 976,8	-49 871,3	135 848,1
1500.01.01	Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда”	153 564,1	18 436,4	135 127,7	68 307,7	68 307,7		85 256,4	-49 871,3	135 127,7
1500.01.02	Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”	938,1	217,7	720,4	217,7	217,7		720,4	0,0	720,4
1500.02.00	Политика в областта на трудовите отношения	75 018,3	24 671,1	50 347,2	20 837,2	20 837,2	0,0	54 181,1	3 833,9	50 347,2
1500.02.01	Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи условия на труд"	75 018,3	24 671,1	50 347,2	20 837,2	20 837,2		54 181,1	3 833,9	50 347,2
1500.03.00	Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	377 919,0	329 576,6	48 342,4	55 123,7	55 123,7	0,0	322 795,3	274 452,9	48 342,4
1500.03.01	Бюджетна програма „Социални помощи“	377 758,6	329 416,2	48 342,4	54 963,3	54 963,3		322 795,3	274 452,9	48 342,4
1500.03.02	Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“	160,4	160,4	0,0	160,4	160,4		0,0	0,0	0,0
1500.04.00	Политика в областта на хората с увреждания	1 040 086,3	533 450,9	506 635,4	24 795,2	24 795,2	0,0	1 015 291,1	508 655,7	506 635,4
1500.04.01	Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания“	1 040 086,3	533 450,9	506 635,4	24 795,2	24 795,2		1 015 291,1	508 655,7	506 635,4
1500.05.00	Политика в областта на социалното включване	694 176,2	634 321,2	59 855,0	75 227,9	75 227,9	0,0	618 948,3	559 093,3	59 855,0
1500.05.01	Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“	694 176,2	634 321,2	59 855,0	75 227,9	75 227,9		618 948,3	559 093,3	59 855,0
1500.06.00	Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции	956,1	796,6	159,5	605,0	605,0	0,0	351,1	191,6	159,5
1500.06.01	Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“	229,3	229,3	0,0	229,3	229,3		0,0	0,0	0,0
1500.06.02	Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“	726,8	567,3	159,5	375,7	375,7		351,1	191,6	159,5
1500.07.00	Бюджетна програма "Администрация"	30 614,0	16 206,6	14 407,4	16 193,1	16 192,9	0,2	14 420,9	13,7	14 407,2

*Класификационен код съгласно РМС №850 от 2022 г.

Заб. Отчетните данни за 2022 г. следва да са съотнесени към действащата класификация съгласно РМС №850 от 2022 г. с оглед проследяване на промените и тенденциите при изпълнението на съответната бюджетна програма. Само в случай, че за отчетния период са извършвани разходи по области на политики и бюджетни програми, които не могат да бъдат съотнесени към областите на политики и бюджетни програми съгласно РМС №850 от 2022 г. то тогава се посочват и области на политики и бюджетни програми, утвърдени с действащата класификация за отчетния период.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Проект за 2023 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1500.00.00	Общо разходи	3 413 949,0	2 472 816,0	941 133,0	268 868,0	268 868,0	0,0	3 145 081,0	2 203 948,0	941 133,0
1500.01.00	Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудова миграция	615 856,8	140 756,8	475 100,0	67 756,8	67 756,8	0,0	548 100,0	73 000,0	475 100,0
1500.01.01	Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда”	614 205,4	140 405,4	473 800,0	67 405,4	67 405,4		546 800,0	73 000,0	473 800,0
1500.01.02	Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”	1 651,4	351,4	1 300,0	351,4	351,4		1 300,0	0,0	1 300,0
1500.02.00	Политика в областта на трудовите отношения	69 410,0	32 210,0	37 200,0	28 210,0	28 210,0	0,0	41 200,0	4 000,0	37 200,0
1500.02.01	Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи условия на труд"	69 410,0	32 210,0	37 200,0	28 210,0	28 210,0		41 200,0	4 000,0	37 200,0
1500.03.00	Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	413 321,2	324 838,2	88 483,0	55 532,2	55 532,2	0,0	357 789,0	269 306,0	88 483,0
1500.03.01	Бюджетна програма „Социални помощи“	413 145,6	324 662,6	88 483,0	55 356,6	55 356,6		357 789,0	269 306,0	88 483,0
1500.03.02	Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“	175,6	175,6	0,0	175,6	175,6		0,0	0,0	0,0
1500.04.00	Политика в областта на хората с увреждания	1 478 269,0	1 242 569,0	235 700,0	23 145,0	23 145,0	0,0	1 455 124,0	1 219 424,0	235 700,0
1500.04.01	Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания“	1 478 269,0	1 242 569,0	235 700,0	23 145,0	23 145,0		1 455 124,0	1 219 424,0	235 700,0
1500.05.00	Политика в областта на социалното включване	790 042,6	717 042,6	73 000,0	79 229,6	79 229,6	0,0	710 813,0	637 813,0	73 000,0
1500.05.01	Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“	790 042,6	717 042,6	73 000,0	79 229,6	79 229,6		710 813,0	637 813,0	73 000,0
1500.06.00	Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции	12 225,6	1 225,6	11 000,0	820,6	820,6	0,0	11 405,0	405,0	11 000,0
1500.06.01	Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“	554,3	554,3	0,0	410,3	410,3		144,0	144,0	0,0
1500.06.02	Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“	11 671,3	671,3	11 000,0	410,3	410,3		11 261,0	261,0	11 000,0
1500.07.00	Бюджетна програма "Администрация"	34 823,8	14 173,8	20 650,0	14 173,8	14 173,8		20 650,0	0,0	20 650,0

Класификационен код съгласно РМС №850 от 2022 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2024 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1500.00.00	Общо разходи	3 817 632,2	2 774 743,2	1 042 889,0	270 725,1	270 725,1	0,0	3 546 907,1	2 504 018,1	1 042 889,0
1500.01.00	Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудова миграция	527 198,9	141 250,9	385 948,0	68 250,9	68 250,9	0,0	458 948,0	73 000,0	385 948,0
1500.01.01	Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда”	526 107,5	140 899,5	385 208,0	67 899,5	67 899,5		458 208,0	73 000,0	385 208,0
1500.01.02	Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”	1 091,4	351,4	740,0	351,4	351,4		740,0	0,0	740,0
1500.02.00	Политика в областта на трудовите отношения	68 337,8	32 337,8	36 000,0	28 337,8	28 337,8	0,0	40 000,0	4 000,0	36 000,0
1500.02.01	Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи условия на труд"	68 337,8	32 337,8	36 000,0	28 337,8	28 337,8		40 000,0	4 000,0	36 000,0
1500.03.00	Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	453 155,7	363 843,7	89 312,0	55 896,7	55 896,7	0,0	397 259,0	307 947,0	89 312,0
1500.03.01	Бюджетна програма „Социални помощи“	452 980,1	363 668,1	89 312,0	55 721,1	55 721,1		397 259,0	307 947,0	89 312,0
1500.03.02	Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“	175,6	175,6	0,0	175,6	175,6		0,0	0,0	0,0
1500.04.00	Политика в областта на хората с увреждания	1 858 430,7	1 467 339,7	391 091,0	23 301,6	23 301,6	0,0	1 835 129,1	1 444 038,1	391 091,0
1500.04.01	Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания“	1 858 430,7	1 467 339,7	391 091,0	23 301,6	23 301,6		1 835 129,1	1 444 038,1	391 091,0
1500.05.00	Политика в областта на социалното включване	860 212,0	754 376,0	105 836,0	79 748,0	79 748,0	0,0	780 464,0	674 628,0	105 836,0
1500.05.01	Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“	860 212,0	754 376,0	105 836,0	79 748,0	79 748,0		780 464,0	674 628,0	105 836,0
1500.06.00	Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции	16 527,6	1 225,6	15 302,0	820,6	820,6	0,0	15 707,0	405,0	15 302,0
1500.06.01	Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“	554,3	554,3	0,0	410,3	410,3		144,0	144,0	0,0
1500.06.02	Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“	15 973,3	671,3	15 302,0	410,3	410,3		15 563,0	261,0	15 302,0
1500.07.00	Бюджетна програма "Администрация"	33 769,5	14 369,5	19 400,0	14 369,5	14 369,5		19 400,0	0,0	19 400,0

Класификационен код съгласно РМС №850 от 2022 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2025 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1500.00.00	Общо разходи	4 038 974,1	2 974 620,1	1 064 354,0	272 142,5	272 142,5	0,0	3 766 831,6	2 702 477,6	1 064 354,0
1500.01.00	Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудова миграция	569 853,5	141 653,5	428 200,0	68 653,5	68 653,5	0,0	501 200,0	73 000,0	428 200,0
1500.01.01	Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда”	569 502,1	141 302,1	428 200,0	68 302,1	68 302,1		501 200,0	73 000,0	428 200,0
1500.01.02	Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”	351,4	351,4	0,0	351,4	351,4		0,0	0,0	0,0
1500.02.00	Политика в областта на трудовите отношения	86 458,8	32 458,8	54 000,0	28 458,8	28 458,8	0,0	58 000,0	4 000,0	54 000,0
1500.02.01	Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи условия на труд"	86 458,8	32 458,8	54 000,0	28 458,8	28 458,8		58 000,0	4 000,0	54 000,0
1500.03.00	Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете	434 223,7	364 140,7	70 083,0	56 193,7	56 193,7	0,0	378 030,0	307 947,0	70 083,0
1500.03.01	Бюджетна програма „Социални помощи“	434 048,1	363 965,1	70 083,0	56 018,1	56 018,1		378 030,0	307 947,0	70 083,0
1500.03.02	Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“	175,6	175,6	0,0	175,6	175,6		0,0	0,0	0,0
1500.04.00	Политика в областта на хората с увреждания	2 049 836,8	1 662 476,8	387 360,0	23 429,2	23 429,2	0,0	2 026 407,6	1 639 047,6	387 360,0
1500.04.01	Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания“	2 049 836,8	1 662 476,8	387 360,0	23 429,2	23 429,2		2 026 407,6	1 639 047,6	387 360,0
1500.05.00	Политика в областта на социалното включване	842 248,4	758 248,4	84 000,0	80 170,4	80 170,4	0,0	762 078,0	678 078,0	84 000,0
1500.05.01	Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“	842 248,4	758 248,4	84 000,0	80 170,4	80 170,4		762 078,0	678 078,0	84 000,0
1500.06.00	Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции	14 936,6	1 225,6	13 711,0	820,6	820,6	0,0	14 116,0	405,0	13 711,0
1500.06.01	Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“	554,3	554,3	0,0	410,3	410,3		144,0	144,0	0,0
1500.06.02	Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“	14 382,3	671,3	13 711,0	410,3	410,3		13 972,0	261,0	13 711,0
1500.07.00	Бюджетна програма "Администрация"	41 416,3	14 416,3	27 000,0	14 416,3	14 416,3		27 000,0	0,0	27 000,0

Класификационен код съгласно РМС № 850 от 2022 г.

3. ОПИСАНИЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в хил. лв.)	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
Общо консолидирани разходи:	3 413 949,0	3 817 632,2	4 038 974,1
Общо разчетено финансиране:	3 413 949,0	3 817 632,2	4 038 974,1
От бюджета на ПРБ	2 468 816,0	2 770 743,2	2 970 620,1
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	945 133,0	1 046 889,0	1 068 354,0
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от Европейския съюз (СЕС на НФ и на ДФЗ)	941 133,0	1 042 889,0	1 064 354,0
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	4 000,0	4 000,0	4 000,0
• Други - допълнителни разходи по централен бюджет			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

1500.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Активна политика на пазара на труда”

Цели на бюджетната програма

Основна цел на програма „Активна политика на пазара на труда” е създаване на възможности за повишаване на предлагането на квалифицирана работна сила и по-бърз преход от безработица и неактивност към заетост чрез изпълнение на програми и мерки за обучение и заетост. Основен фактор за успех е бързият отговор на потребностите на работодателите и работниците, гъвкавост и персонализирана подкрепа за определени целеви групи работодатели и работници.

Активната политика на пазара на труда приоритетно се насочва към активиране и повишаване пригодността за заетост на безработните лица, включително от неравнопоставените групи. Лицата от тези групи се включват в обучения, програми и мерки за обучение и заетост след разработване на индивидуални планове за действие, в които се отчита натрупването на негативни признаци, ограничаващи достъпа им до заетост.

Действията на политиката по заетостта са в следните основни направления:

- Подобряване на услугите за активиране на безработните, за бързо устройване на нова работа и намаляване на продължителността на безработицата; активиране на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица и младежи, които не учат и не работят;
- Повишаване на качеството на работната сила като предпоставка за икономически растеж, за повишаване на производителността на труда и заетостта, чрез осигуряване на качествено, практически ориентирано обучение, осигуряващо знания и умения в съответствие с потребностите на бизнеса;

- Осигуряване на заетост за неравнопоставените групи на пазара на труда в програми, проекти и мерки от ЗНЗ, включително осигуряване на услуги за заетост и обучение на продължително безработните лица;
- Изпълнение на Европейската гаранцията за младежта;
- Изпълнение на Препоръката на ЕС за интегриране на продължително безработните лица на пазара на труда;
- Подобряване на контрола на реализираните програми, мерки и обучения на пазара на труда;
- Подобряване на качеството и ефективността на изпълняваната активна политика на пазара на труда.

За активирането на групите в неравностойно положение, включително икономически неактивни лица, ще продължи да се прилага широк набор от услуги по заетостта. В зависимост от индивидуалните потребности на лицата, ще се предоставят услуги по информиране, консултиране, психологическо подпомагане, мотивиране за активно поведение на пазара на труда, насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение, насочване към свободни работни места на първичния пазар на труда, включване в обучение за възрастни, насочване към процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности. Акцентът ще бъде върху предоставянето на индивидуализирани и комплексни услуги.

Ще продължи развитието и усъвършенстването на предлаганите от АЗ електронни услуги за търсещите работа лица и за работодателите. В това отношение най-големият потенциал може да се очаква от цифровизацията на административните и специализираните услуги и проследяване на въздействието от дейността, поради което ще продължи предоставянето на разработените през 2020 г. електронни административни услуги и електронизацията на други. Ще се прилага интегриран подход при обслужване на търсещите работа лица, съчетан с по-широко използване на ИТ системите, като модул „Личностен профил на търсещо работа лице” и различни канали за комуникация с ТРЛ и работодателите (вкл. електронна поща, социални медии, единен портал за достъп до електронни административни услуги и др.); ще продължи усъвършенстването на платформата за частните трудови посредници и за издаване на разрешения за работа на чужденци.

В контекста на бързо застаряващото население и с оглед на настоящия и бъдещия недостиг на работна ръка става все по-важно да се активират специфични подгрупи на икономически неактивното население. Активирането и привличането на лица, неучастващи в заетост, образование или обучение, с оглед предлагане на бизнеса на работна сила с търсените от него умения, също е задача за периода 2023-2025 г. Реализирането ѝ ще става чрез групови и индивидуални форми за активиране и мотивиране от служителите в АЗ, с прякото участие и на наетите по програми и проекти трудови, ромски и младежки медиатори. Целта е привличане и регистрация в бюрата по труда на лица от 16 до 65 годишна възраст, които не работят и не учат, и прилагане на подкрепа, съобразена с персоналните им потребности за осигуряване на бърз преход в заетост или подготовка за заетост. Ще се пристъпи към надграждане на съвместния проект на АЗ с ЕК и ОИСР за картографиране и подходи за работа с неактивните лица. Ще се разработи и механизъм за обмен на информация между институциите по реда на чл. 7а, ал. 3 от ЗНЗ, който ще е в основата на създаване от АЗ на регистър на икономически неактивните лица.

И през периода 2023-2025 г. безработните младежи до 29 години продължават да бъдат приоритетна целева група на активната политика на пазара на труда. Това се обуславя както от спецификата на групата, така и от доказаната ефективност на програмите и мерките за обучение и заетост на младежите. Младите хора се нуждаят от подкрепа при намирането на първа работа, при прехода от образование към заетост, а също и за връщане в образователната система за повишаване шансовете за качествена заетост или включване в обучения за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности, търсени на пазара на труда. Ето защо ще продължи изпълнението на мерките по ЗНЗ, както и на програмите и проектите за младежи (вкл. и тези, в които младите хора не са единствена целева група) предвид факта, че подпомагането на трудовата реализация на младежите е оценена с най-висок

нетен ефект – налице е бърза последваща реализация на младежите. Едновременно с предложенията за трудова реализация младежите ще получават пълния пакет услуги, предоставяни в бюрата по труда – за мотивиране за активно поведение и придобиване на умения за търсене, намиране и започване на работа в Ателиета за търсене на работа, за задържане на работното място (консултации и менторство след започване на работа), както и за цялостна подкрепа на семейството на младежа (семеен трудов консултант). Основната насока на работа с младите хора ще се определя от техния профил и съобразно ситуацията и търсенето на пазара на труда. С най-неравнопоставените групи младежи ще работят и ромските и младежките медиатори, психолозите и мениджърите на случай.

В регионален аспект ще продължи предоставянето на услуги в отдалечени от бюрата по труда населени места (посредством работата на изнесените работни места и мобилните бюра по труда). През 2024-2025 г. приоритетно ще се работи за осигуряване на работна сила с квалификация и умения, съответстващи на търсенето на бизнеса и с оглед на бъдещите потребности, съгласно краткосрочните и средносрочните прогнози на пазара на труда. Специално внимание ще бъде отделено на безработните лица в неравнопоставено положение на пазара на труда за повишаване на пригодността им за заетост. За да се гарантира по-висока ефективност, обученията ще отчитат характеристиките и специфичните потребности на отделните целеви групи, както и краткосрочните и дългосрочните потребности на пазара на труда, особено в ключовите за икономиката сектори. Ще продължи да се прилага комплексния подход, включващ предлагане на широк спектър от обучения за придобиване на ключови компетентности и професионална квалификация и последващо включване в стажуване и заетост след успешно завършване на професионално обучение. Ще се насърчава обучението на безработни лица за придобиване на професионална квалификация, необходима за заемане на конкретни работни места, заявени от работодатели. С оглед удовлетворяване на потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация и в периода 2024-2025 г. ще се финансира изпълнението на проекти, предложени от национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите за обучения за придобиване на ключови компетентности и на квалификация по голям брой професии в тясна връзка със заявени от работодателите работни места. След успешно завършване на обучението на най-малко 30% от лицата ще се осигури субсидирана или несубсидирана заетост, съобразно придобитата квалификация, за период не по-малък от 3 месеца.

Развитието на уменията е един от основните приоритети на политиката по заетостта и ключов елемент от дебата относно бъдещето на труда. За да се отговори на предизвикателствата, произтичащи от дигиталната трансформация на икономиката и обществото, зеления преход, глобализацията и демографските промени, е необходимо да се реализират ефективни политики, осигуряващи възможности за придобиване и развитие на знанията, уменията и компетентностите през целия жизнен цикъл. В тази връзка като държава-членка на ЕС, България ще участва в изпълнението на действията, включени в Европейската програма за умения, които имат за цел развитие и адаптиране на уменията на работната сила. Цифровите умения се превръщат в ключов фактор за пригодността за заетост и оползотворяване на възможностите, произтичащи от този преход. За да се удовлетвори нарастващото търсене, са необходими целенасочени инвестиции в обучения за повишаване на цифровите умения на работната сила, в това число и за включването на младите хора, които не са в заетост, образование или обучение, в обучения за придобиване на умения, необходими за зеления и цифровия преход, в изпълнение на инициативата на ЕС „Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение“. Със средства за активна политика на пазара на труда ще продължат да се финансират дейности по изпълнение на Препоръката на Съвета за повишаване уменията на възрастните, приета през м. декември 2016 г. Дейностите се осъществяват в три стъпки: оценка на притежаваните от лицата знания, умения и компетентности и изготвяне на план за действие, включване в обучение и валидиране на резултатите от обучението (полагане на изпит и издаване на документ). За осигуряване на практически ориентирано професионално обучение, ще се насърчава участието в дуално

обучение за безработни лица без квалификация. Ще се предоставят суми на работодатели за всяко разкрито работно място за обучение чрез работа (дуална система на обучение), организирано по реда на Закона за професионалното образование и обучение и на което е наето безработно лице, насочено от поделенията на АЗ. Обучението ще се организира и провежда в съответствие с Препоръката на Съвета за Европейска рамка за качество и ефективност на обучението чрез работа (дуална система на обучение), която определя ключови критерии, гарантиращи качество и ефективност на тази форма на професионално обучение. Посредством финансиране на обученията на работното място, в т.ч. чиракуване и стажуване, ще се осигурят възможности за безработни млади хора без професионален опит и на безработни без квалификация да придобият знания и умения под наставничеството на опитни специалисти. Участието на безработни лица в професионално обучение ще се насърчава чрез финансиране на процедури за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити от лицата чрез неформално обучение и информално учене. В отговор на необходимостта от разширяване предлагането на работна сила и за намаляване на безработицата сред нискоквалифицираните работници ще продължи реализацията на мерките по ЗНЗ, допринасящи за преодоляване на несъответствията между търсените и предлаганите знания и умения чрез подготовка на кадри, отговарящи в най-голяма степен на специфичните изисквания на работодателя. Ще се развиват обученията за повишаване на квалификацията и уменията на заети лица. Работодателите могат да заявят в АЗ организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация на безработни лица по търсени от тях професии и специалности, като след успешно завършване на обучението осигуряват заетост на обучените лица за период не по-малък от 6 месеца на работно място, съответстващо на придобитата квалификация. Работодателите извършват подбор на безработните лица, които да бъдат включени в обучение, и избират обучаващата институция.

В контекста на Препоръката на Съвета за интеграция на дълготрайно безработните на пазара на труда ще продължат услугите и действията за активиране и мотивиране на продължително безработните лица за обучение и заетост, повишаване на тяхната конкурентоспособност и устойчивото им интегриране на пазара на труда и оказване на подкрепа и след наемането им на работа като превенция на ранното им отпадане поради липсата на трудови навици. Всички дългосрочно безработни ще сключват и изпълняват Споразумение за интеграция в заетост най-късно при достигане на 18 месеца от тяхната регистрация. Споразумението включва цели, задължения, които регистрираното дълготрайно безработно лице трябва да изпълни и предложените услуги в съответствие с индивидуалните обстоятелства и потребности. Ще продължи изпълнението на Програмата за обучение и заетост на продължително безработни лица и на мярката по чл. 55в от ЗНЗ. Ще продължи и работата на организатори на обществен ползебен труд, полаган от трудоспособни лица, получаващи социални помощи, чиято регистрация в бюрата по труда е над 6 месеца. Полагането на обществен ползебен труд от лицата на социално подпомагане може да ги мотивира за започване на работа и получаване на доходи от труд. Субсидираната заетост остава най-ефективния подход за трудова реализация за най-уязвимите групи (продължително безработни, хора с увреждания) или от региони с недостиг на работни места. При регионалните програми за заетост и обучение ще продължи да се прилага подхода за разработване, одобряване и финансиране, при който всяка област представя само една регионална програма, като средствата за нейното финансиране се определят съобразно средномесечното равнище на безработица и средномесечния брой на регистрираните безработни в областта за деветте месеца на предходната година. Целта е децентрализация, активно включване на всички заинтересовани страни, с цел осигуряване устойчивост на заетостта, активност на регионалните комисии по заетостта по отношение на дейностите, целевите групи, продължителността и др. на отделната регионална програма. На безработните, които желаят да развиват собствен бизнес, ще се предоставят услуги, които да ги подпомогнат в разработването на бизнес планове за реализация. В допълнение, лицата ще бъдат подкрепени и чрез консултантски услуги, помощ при кандидатстване за финансиране на дейността, създаване на бизнес контакти и договаряне, счетоводни, юридически и др. услуги. Ще се

разширява обхватът на мерките, по които средствата се предоставят под формата на схема за държавна помощ, която попада в обхвата на груповото освобождаване, при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 651 на Комисията от 17 юни 2014 г. Ще продължи изпълнението на проект „Красива България“ за заетост в строителството. Ще се прилага и национална програма за заетост и обучение на бежанци, по която субсидии за заетост могат да ползват и чужденците, ползващи се от временна закрила или с правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците, регистрирани в бюролата по труда. През периода 2024-2025 г. ще се насърчава трудовата мобилност с осигуряване на средства за безработните за покриване на разходи, наем на жилище, такси за ползване на интернет, транспортни разходи. Кариерните центрове към дирекции „Регионална служба по заетостта“ и Централна администрация на АЗ ще предоставят информация и консултация на заети лица, учащи и търсещи работа лица за кариерно и професионално развитие. АЗ ще развива капацитет за предоставяне на индивидуализирани услуги, повече електронни услуги, възможности за самоинформирване на безработните, както и за разширяване на пазарната си ниша на първичния пазар на труда. Средствата за активна политика ще се изразходват законосъобразно и ефикасно, като се прилагат механизмите за контрол върху резултатите и качеството на обучението, стажуването и заетостта чрез обратна връзка, обмен на информация с НАП и МОН, провеждане на анкетни проучвания с цел проследяване устойчивостта на резултатите не само по отношение на заетостта в частния сектор, но и в публичната администрация.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.01.01 Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда“		Целева стойности			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.	
1. Устроени на работа на първичен пазар	бр.	130 000	130 000	130 000	
2. Брой заети и безработни, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от ДБ	бр.	10 300	10 300	10 300	
3. Брой наети на работа лица по програми и мерки	бр.	7 300	7 300	7 300	
4. Лица, включени в индивидуално професионално ориентиране	бр.	135 000	145 000	145 000	
5. Лица, включени в групово професионално ориентиране	бр.	23 800	25 000	25 000	

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

Като основни заплахи за развитието на пазара на труда в дългосрочен план ще се явят:

- Нарастването на цените на енергията, инфлацията и прекъсването на глобалните вериги на доставки, които оказват отрицателно въздействие върху перспективите за възстановяване и растеж;
- Неблагоприятните демографски тенденции – намаляването на броя и застаряването на работната сила ограничава предлагането на труд. Влошаване на качеството на работната сила поради излизане от пазара на труда на висококвалифицирана работна сила и навлизане на нискоквалифицирана с ниско образование. Влияние могат да оказат и външно миграционните процеси и нагласи, както и изоставането в качеството на образованието, ниското участие на населението в учене през целия живот; регионалните различия и диспропорции, ограничената мобилност на пазара на труда и др.;
- Новите технологии, дигитализацията и появата на нови професии на пазара на труда ще доведат до отпадане на професии и увеличаване на несъответствията между предлаганите от работната сила и търсените от работодателите знания и умения, което може да породни недостиг на работна сила в някои сектори на икономиката;
- Поляризация на пазара на труда – увеличава се разликата в равнището на знания и умения между най-висококвалифицираните и нискоквалифицираните кадри. Прехвърлянето

на задачи от хората към машините се ускорява и дълбоко засяга пазара на труда, тъй като все по-голям брой дейности ще могат да бъдат автоматизирани. Въздействието свързано с повишаване на търсенето на висококвалифицирани работници и други работници с подходящите умения, съчетано с обозримо намаляване на възможностите за работа за работниците, които не притежават съответните умения. Необходимо е да се анализират процесите и разработват мерки, по примера на страните с вече натрупан опит в прилагането на новите технологии. Да се идентифицират секторите, в които работните места са изложени на риск поради автоматизацията и цифровизацията, както и областите и професиите, в които ще се създадат повече работни места;

- Глобализацията и отвореният характер на икономиката със силна зависимост от международната конюнктура крие рискове за намаляване на износа и закриване на работни места, за изнасяне на икономически дейности и загуба на доходи за наетите в определени професии, региони и отрасли.

В тази връзка, при нереализиране на програмата в пълен обем, безработицата сред неравнопоставените групи (младежи, възрастни, лица с увреждания и др.) ще стане продължителна и неравновесията на пазара на труда между търсенето и предлагането на труд ще се задълбочат.

Информация за наличността и качеството на данните

Мониторингът и оценката на активната политика по заетостта, както и контролът върху приложението на програмите и мерките на пазара на труда са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Данните се събират по методики, осигуряващи сравнимост с данните, събирани от ЕВРОСТАТ, МОТ и ОИСР. Данни за изпълнението на програмата в областта на свободното движение и трудовата миграция се осигуряват от МЗ, МВР, НАП, НОИ, НСИ, НЗОК, АЗ, АСП, ИА ГИТ и от СТCSV на МТСП.

Административната статистика на АЗ е източник на подробна информация, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката по заетостта и професионалната квалификация. Периодичността на събиране на информацията е месечна, като данните се отнасят за програмите и мерките, действали през последния месец.

Данни за въздействие на политиката се осигуряват от НСИ, чрез провеждане на регулярни статистически изследвания и основно от Наблюдението на работната сила, което се провежда на тримесечие.

Ще се прилагат механизмите за контрол върху резултатите и качеството на обучението, стажуването и заетостта чрез обратна връзка, обмен на информация с НАП и МОН, провеждане на анкетни проучвания с цел проследяване устойчивостта на резултатите не само по отношение на заетостта в частния сектор, но и в публичната администрация.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Продукт/Услуга: Организиране изпълнението на активната политика на пазара на труда, чрез следните дейности:

- Предоставяне на информация на обществеността по политиката по заетостта и предоставяните услуги от дирекциите „Бюро по труда” на търсещите работа лица и на работодателите;
- Разработване и актуализиране на програми за обучение и заетост;
- Организиране на обучения на заети и безработни лица;
- Организиране изпълнението на програми и проекти за заетост и обучение на безработни лица;
- Организиране на професионално ориентиране на безработни лица;
- Разработване на методики, указания, процедури и критерии;
- Консултиране по прилагане на Националната класификация на професиите и длъжностите и по други въпроси в областта на пазара на труда на портала на министерството;

- Администриране на дейността на Националния съвет за насърчаване на заетостта, включително в качеството му на комисия към Националния съвет за тристранно сътрудничество към МС;
- Мониторинг на реализацията на активната политика на пазара на труда.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, участващи в програмата са дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност” в МТСП, АЗ, ЦРЧРРИ, НАПОО, общини и областни управы.

Оперативното изпълнение на програмата се осъществява от АЗ, звеното за управление на проект „Красива България”, ЦРЧРРИ на МТСП. Дирекция „Политика на пазара на труда”, чрез отдел „Активна политика на пазара на труда“ и отдел „Професионална квалификация“, осъществява координация и предоставя методическа подкрепа при реализиране на държавната политика на пазара на труда.

Активната политика на пазара на труда се реализира след съгласуването ѝ в рамките на социалния диалог, осъществяван от Националния съвет за насърчаване на заетостта, включително и в качеството му на комисия към Националния съвет за тристранно сътрудничество към МС.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата носят директорът на дирекцията и ресорният заместник-министър на труда и социалната политика по въпросите на политиката на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

(хил. лв.)

№	1500.01.01 Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	54,114.9	68,307.7	67,405.4	67,899.5	68,302.1
	Персонал	43,342.1	58,241.4	57,025.5	57,519.6	57,922.2
	Издръжка	9,544.4	9,778.8	8,945.9	8,945.9	8,945.9
	Капиталови разходи	1,228.4	287.5	1,434.0	1,434.0	1,434.0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	54,114.9	68,307.7	67,405.4	67,899.5	68,302.1
	Персонал	43,342.1	58,241.4	57,025.5	57,519.6	57,922.2
	Издръжка	9,544.4	9,778.8	8,945.9	8,945.9	8,945.9
	Капиталови разходи	1,228.4	287.5	1,434.0	1,434.0	1,434.0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	238,618.2	-49,871.3	73,000.0	73,000.0	73,000.0
	1.Разходи за квалификация и програми за безработни съгласно Националния план за действие по заетостта	50,105.1	48,378.7	73,000.0	73,000.0	73,000.0
	2.Разходи за дейности в подкрепа на заети лица, работодатели, родители и субсидирана заетост за безработни лица в условия на пандемията COVID-19	188,513.1	-98,250.0			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	324,731.5	135,127.7	473,800.0	385,208.0	428,200.0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ	255,158.8	53,257.3	263,070.0	218,347.0	292,320.0
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	31,195.0	9,913.1	36,930.0	41,261.0	55,680.0
	3.Механизъм за възстановяване и устойчивост - ЕС			146,700.0	105,500.0	68,800.0
	4.Механизъм за възстановяване и устойчивост - НБ			27,100.0	20,100.0	11,400.0

5.Разходи за квалификация и програми за безработни съгласно Националния план за действие по заетостта - предоставени трансфери на министерства, ведомства и общини	37,057.2	71,957.3			
6. Разходи за дейности в подкрепа на заети лица, работодатели, родители и субсидирана заетост за безработни лица в условия на пандемията COVID-19 - предоставени трансфери на общини	1,320.5				
Общо администрирани разходи (II.+III.):	563,349.7	85,256.4	546,800.0	458,208.0	501,200.0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	292,733.1	18,436.4	140,405.4	140,899.5	141,302.1
Общо разходи (I.+II.+III.):	617,464.6	153,564.1	614,205.4	526,107.5	569,502.1
Численост на щатния персонал	1,874	1,972	2,308	2,308	2,308
Численост на извънщатния персонал	87	89	185	185	185

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат операции, които се реализират по линия на Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.:

➤ BG05M9OP001-1.001 „Младежка заетост” – операцията цели повишаване конкурентоспособността на младежите до 29-годишна възраст чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение по време на работа, което ще улесни прехода от образование към заетост, а и едновременно с това ще доведе до натрупване на ценен професионален опит, необходим за заемане на свободни работни места, заявени от работодатели. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени общо най-малко 33 000 безработни участници до 29 г.;

➤ BG05M9OP001-1.005 „Обучения и заетост за младите хора” – интеграция на безработни младежи до 29-годишна възраст вкл., регистрирани в ДБТ в заетост при работодател чрез осигуряване на подходящо за работното място обучение и субсидия за заетост. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени 22 434 безработни участници, вкл. и хора с увреждания, от 15 до 29 г., като 16 825 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/ обучение, или да получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица;

➤ BG05M9OP001-1.010 „Обучения и заетост“ – интеграция на безработни лица на над 29-годишна възраст, регистрирани в ДБТ в заетост при работодател в реалния бизнес или институция на публичната администрация чрез обучения, съобразени с индивидуалните нужди на работното място и субсидия за заетост. Очаква се в мерки по операцията да бъдат включени 19 994 неактивни и безработни лица, вкл. и хора с увреждания, над 29 г., 1 300 от тях при напускане на операцията ще придобият квалификация, а 6 066 ще имат работа;

➤ BG05M9OP001-1.015 „Специализация в здравеопазването“ – операцията дава възможност на лица, започнали обучението си за придобиване на специалност -специализанти да продължат и завършат своето обучение по специалността. Това ще разшири възможностите за модернизиране на знанията и уменията на здравните специалисти в страната и ще бъде предпоставка за осигуряването на повече специалисти в системата на здравеопазването. По операцията се очаква да бъдат включени 370 заети участници, вкл. самостоятелно заети в приоритетни сектори на икономиката и 550 лекари-специализанти, като 230 от тях ще имат придобита квалификация (специалност) при напускане на операцията;

➤ BG05M9OP001-1.017 „Готови за работа“ – стимулиране на активността на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани като безработни лица в АЗ и да подобри възможностите им за намиране на работа и трудовата им реализация. По операцията се очаква да бъдат включени 18 810

неактивни участници на възраст 15- 29 г. вкл., извън обучение или образование, като 6 230 от тях при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица;

➤ BG05M9OP001-1.024 „Родители в заетост“ – осигуряване на по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на родителите с малки деца и предоставяне на заетост на безработни лица, чрез осигуряване на възможности за полагане на грижи за отглеждане на деца. Операцията също цели създаване на условия и предпоставки за включване в заетост на безработни родители, които са възпрепятствани при намиране на подходяща работа, поради отглеждането на детето/деца си. По процедурата са обхванати 7 667 родители с деца, както и 8 615 безработни и активни лица;

➤ BG05M9OP001-1.057 „Умения“ – процедурата е насочена към повишаване квалификацията на работната сила, насърчавайки професионалното и кариерно развитие, едновременно с което се стимулира участието в различни форми на заетост и учене през целия живот. С изпълнението на процедурата се цели и повишаване на икономическата активност и подобряване достъпа до заетост за търсещите работа безработни и неактивни лица, посредством предоставяне на възможности за включване в различни по вид обучения;

➤ BG05M9OP001-3.002 „Центрове за заетост и социално подпомагане“ – апробира се модел на административно обслужване по интегриран начин чрез обезпечаване и подкрепа за дейността на ЦЗСП, които ще предоставят консултиране, ориентиране и информизиране с цел улесняване достъпа на безработни лица и хора, получаващи социални помощи, до заетост и възможности за социално включване чрез по-активни услуги за намаляване периода на социално подпомагане;

➤ BG05M9OP001-3.020 „Подобряване качеството и ефективността на услугите за професионално обучение“ – модернизиране дейността на НАПОО с цел предоставянето на по-качествени услуги по професионално обучение. Целите на операцията се обвързват с изграждането на по-ефективна система за мониторинг и прилагането на законодателството в областта на професионалното образование и обучение;

➤ Операция „Подкрепа за водено от общностите местно развитие/подходът BOMR“ – подпомагане повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в обхванатите територии. Операцията ще подпомогне нуждаещите се от социална подкрепа и от подкрепа за заетост и ще предостави нови възможности за подобряване на доходите и стандарта на живот на местните общности;

➤ BG05M9OP001-1.096 „Детски кътове“ – предоставяне на възможности за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на работниците и служителите, осигурявайки кътове за деца на работното място. Това от своя страна ще спомогне за превенция от отсъстване на работа, допринасяйки за улесняване достъпа до заетост за работещите родители. Очаква се по процедурата да бъдат обхванати най-малко 2 000 родители, както и 400 безработни лица;

➤ BG05M9OP001-3.021 „Гарантиране на качеството и ефективността на социалните услуги“ – укрепване и подобряване капацитета на системата за социални услуги чрез подкрепа за създаване на АКСУ като изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика. По този начин се гарантира качество и ефективност на социалните услуги чрез създаване на ефективно функционираща система за мониторинг и контрол върху качеството и ефективността на предоставяните социални услуги;

➤ BG05M9OP001-1.106 „Заетост за теб“ – да се предостави подкрепа за реинтеграция в заетост на безработните лица, останали без работа вследствие от възникналата пандемия и разпространението на COVID-19. В отговор на предизвикателствата, свързани с наблюдавания бърз темп на растяща безработица в страната, операцията оказва навременна подкрепа и на работодатели чрез осигуряване на субсидия за заетост за наемането на безработните лица;

➤ Процедури BG05M9OP001-1.127 и BG05M9OP001-1.128 „Развитие на дигиталните умения“ – Компонент 1 и Компонент 2. В рамките на К1 ще бъде разработена Методология за установяване състоянието и потребностите от развитие на дигитални умения на работната

сила в България. Разработената методология ще бъде основата за реализиране на Компонент 2 на операцията, в рамките на който ще бъдат анализирани потребностите от дигитални умения по икономически сектори, ще се разработят, тестват и валидират унифицирани профили за дигитални умения по ключови професии. Основната цел на операция „Развитие на дигиталните умения“ е да спомогне за преодоляване на дисбалансите между работната сила и непрекъснато развиващия се пазар на труда.

➤ Процедура BG05M9OP001-1.054 „Подкрепа за устойчив бизнес“ е насочена към предоставяне на бизнес услуги за развитие на предприятия. Целта е първоначално укрепване на дейността им, по-добро управление и създаване на предпоставки за успешно и устойчиво бизнес развитие. Одобрените кандидати ще получат достъп до разнообразни управленски и организационни бизнес услуги. С използването на различни източници на информация и контакти ще се гарантира по-благоприятна среда за успешен старт и развитие на неукрепналите предприятия.

➤ Процедура BG05M9OP001-6.005 "Запази ме+" – основната цел е оказване на навременна подкрепа на работодателите, които са пряко засегнати от наложените противоепидемични мерки, и запазване заетостта на служителите им. Процедурата се реализира по линия на REACT-EU.

В рамките на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 са стартирали следните операции:

➤ Операция BG05SFPR002-1.001 „Започвам работа“ – Операцията има три компонента с директен бенефициент Агенция по заетостта. Компонент 1 „Активиране“ цели активиране на безработни и неактивни лица. Дейностите включват организиране на събития и трудови борси, информационни кампании в интернет, ателиета за работа и мобилни екипи. Очаква се по Компонент 1 да бъдат обхванати най-малко 56 000 безработни и неактивни лица. На 29.11.2022 г. бе сключен договор с АЗ. Дейностите по проекта стартираха на 01.12.2022 г.

➤ BG05SFPR002-1.002 „Родители в заетост“ – целта на операцията е да бъде оказана подкрепа за полагане на грижи в отглеждането на деца с цел завръщане на родителите им в заетост. С дейностите по мярката ще бъде осигурена грижа за деца, непосещаващи ясли, детски градини и предучилищни групи. Очаква се с мярката да бъдат обхванати над 1 900 родители с малки деца.

В рамките на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 предстои да се реализират и следните операции:

➤ „Започвам работа“ – Компонент 2 с бюджет от 42 млн. лв. (обучения за безработни лица и неактивни лица) и Компонент 3 с бюджет от 224 млн. лв. (стимули за работодатели за наемане на безработни и неактивни лица) ще бъдат обявени по-късно през 2023 г.

➤ „Устойчива заетост за хора в неравностойно положение“ – Операцията е насочена към най-малко 3 600 хора в неравностойно положение и хора с трайни увреждания, на които, с дейностите по проектите, ще бъдат осигурени нови работни места, менторство, адаптиране на работните места и транспорт от и до работното място.

➤ „Нови умения“ – По мярката ще се организират и провеждат за над 40 000 заети лица обучения за придобиване на квалификация или при преназначаване на друга длъжност при същия работодател, както и обучения за дигитални, бизнес и „меки“ умения.

➤ „Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица“ – Операцията цели предоставяне на подкрепа за професионално развитие и гъвкави възможности за обучение за повишаване на професионалната квалификация и уменията, вкл. дигиталните, на служители, които са наети на трудов договор в предприятия извън държавната администрация, както и на самостоятелно заети лица. Очаква се с мярката да бъдат обхванати 13 900 заети лица.

➤ „Дигитални умения“ – Операцията е насочена към организиране и провеждане на обучения за подобряване на дигиталните умения, насочени към над 40 000 безработни и неактивни лица, включително младежи.

➤ „Младежка заетост +“ – С мярката ще бъдат подкрепени младежи до 29-годишна възраст за прехода им от образование към заетост. Очаква се над 13 800 младежи да бъдат включени в стажуване или обучение на работното място с ментор или наставник.

➤ „Активно приобщаване и достъп до заетост на хора в неравностойно положение“ – Процедурата предостави грантове на неправителствени организации, доставчици на социални услуги и работодатели, с които те да включат в заетост, обучения за професионална квалификация, „меки“ умения и ключови компетентности около 7 700 лица в неравностойно положение и техните семейства.

Инвестиционни намерения на МТСП по Плана за възстановяване и устойчивост на България:

➤ Проект ПЗ „Обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни - Компонент 1: Национална виртуална платформа за електронно обучение и Компонент 2: Обучения за DI-GI умения и компетенции“.

Основна цел е разширяване на достъпа и предоставяне на повече възможности за качествено обучение, използвайки възможностите на дигиталните технологии. Разработването и внедряването на виртуална платформа за онлайн обучение ще предостави гъвкави и достъпни форми на учене като онлайн курсове за обучение от разстояние и електронни ресурси за самостоятелно учене.

Очаквани резултати:

- Дигиталната платформа за обучение да бъде напълно функционална;
- Да функционират 760 дигитални клуба, в които ще бъде осигурен достъп до платформата за обучение;
- Приблизително 500 хил. безработни и заети лица да са преминали обучения за базово и/или средно равнище на дигитални умения;
- Приблизително 100 хил. безработни и заети лица да са валидирали своите знания по базово и/или средно равнище на дигитални умения.

➤ Проект Н8 „Агенция по заетостта – заетост за иновативна, свързваща и справедлива България“. Основните цели предвидени по проекта, са както следва:

- Цифрова трансформация на взаимодействието на АЗ с участниците на националния и европейски трудов пазар чрез изграждане на интегрирана дигитална среда, включваща информационните системи и платформи на АЗ с осигурен достъп в реално време и готовност за интеграция с външни информационни системи, дигитални платформи, софтуерни пакети и др.;

- Възстановяване и развитие на потенциала на бизнеса чрез осигуряване на подходяща работна сила, облекчено и достъпно администриране и финансова подкрепа за наемане на работа и обучения на безработни и заети лица;

- Подобряване качеството и приложимостта на пазара на труда, особено за ромите, групите в неравностойно положение, неактивните лица;

- Достигане на услугите до повече хора и работодатели, вкл. чрез „къса писта“ и намалена административна тежест;

- Ниска безработица (приоритетно на уязвимите групи на пазара на труда, в т.ч. от етнически обособени малцинства, трайно безработни лица, хора с увреждания, младежи и други групи с по-ниска конкурентоспособност на пазара на труда);

- Разширяването и подобряването на портфолиото от услуги на АЗ, както и широката популяризация на възможностите за подкрепа на хората и бизнеса чрез инвестиции в услугите на АЗ гарантира възвръщаемостта на инвестициите, получени чрез увеличаване на капацитета за качествени услуги.

Очаквани резултати:

- Модернизиране и адаптиране на основната информационна система на АЗ „Национална база данни“;

- Внедрени нови онлайн услуги - Дигитална платформа „Лаборатория за съвпадения“, уеб-базирано приложение „Професионален компас“, разширяване и надграждане на електронен модул „Личностен профил на търсещо работа лице“.

1500.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Свободно движение на работници и трудова миграция”

Цели на бюджетната програма

Основната цел в областта на свободното движение на работници е предоставяне на продукти и услуги, които да улеснят българските граждани за упражняване на правото им на свободно движение в ЕС и ЕИП и осигуряване свободно движение на гражданите на ЕС в България чрез:

- Гарантиране на възможности на българските граждани да упражняват правото си на достъп до трудовите пазари на държавите-членки на ЕС, ЕИП и Швейцария при пребиваване на тяхна територия;
- Осигуряване на възможности за свободно движение на гражданите на ЕС, ЕИП и Швейцария при пребиваването им в България;
- Администриране работата на Работна група № 2 „Свободно движение на хора” към Съвета по европейските въпроси на Министерския съвет.

Основна цел в областта на трудовата миграция е реализацията на приоритетите на държавната политика в съответствие с Националната стратегия по миграция на Република България 2021-2025 г. и ЗТМТМ чрез:

- Привеждане на законодателството на Република България в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на трудовата миграция и неговото усъвършенстване;
- Провеждане на преговори и сключване на двустранни спогодби с трети държави за регулиране на трудовата миграция;
- Администриране работата на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ).

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.01.02 Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”	Целева стойност			
	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Представени Рамкови позиции, позиции и указания в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция на ниво ЕС (минимален брой)	брой	20	20	20
2. Разрешен достъп до българския пазар на труда на работници - граждани на трети държави – положителни становища/разрешения: за „Единно разрешение за пребиваване и работа”, за упражняване на висококвалифицирана заетост във връзка с издаване на „Синя карта на ЕС”, за работа на командировани лица, за лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер и за сезонни работници. (минимален брой годишно)	брой	10 000	11 000	11 000
3. Регистрирана краткосрочна заетост на граждани на трети държави	брой	7 000	7 000	7 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Върху изпълнението на Програмата влияние ще окаже развитието на политиката на ЕС в тези области и политическите и макроикономическите процеси в държавите по произход, респективно, държавите на транзит и дестинация. Последиците от кризата с COVID-19 ще продължат да имат влияние, а военният конфликт в Украйна ще има пряко въздействие върху бъдещото развитие на икономиката. Влияние ще продължат да оказват и последствията от оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз (Брекзит).

Изпълнението на посочените прогнозни данни за ключовите показатели в голяма степен ще зависят от развитието на ситуацията в Украйна, респективно притока на пристигащите и желаещите украински граждани да останат и да се устроят в Република България.

Информация за наличността и качеството на данните

Данни за изпълнението на програмата се осигуряват от МВР, МВнР, МОН, НАП, НСИ, АЗ, АСП, ИА ГИТ и от СТСВ на МТСП.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- ***Продукт/услуга № 1:*** Осъществени дейности за гарантиране правата на българските граждани при упражняване правото им на свободно движение в ЕС/ЕИП.
- ***Продукт/услуга № 2:*** Осъществени дейности по прилагане на двустранните спогодби за регулиране на трудовата миграция.
- ***Продукт/услуга № 3:*** Осъществени дейности за осигуряване на балансиран прием на чужденци в България.

Дейности в изпълнение на стратегическите и оперативните цели *в областта на свободното движение на работници и на трудовата миграция* за предоставяне на продуктите/услугите:

- Администриране дейността на РГ 2 „Свободно движение на хора“ към Съвета по европейски въпроси на МС;
- Координиране дейността на българските институции по прилагане на регламентите и директивите в областта на свободно движение на работници, както и изпълнението на директивите в областта на трудовата мобилност и законната трудова миграция;
- Разработване на проекти на спогодби за регулиране на трудовата миграция, подготвяне на необходимите документи за вземане на мандат от Министерския съвет, провеждане на преговорите и осъществяване на необходимите дейности за одобряване от правителството на подписаните спогодби и последващото им обнародване в Държавен вестник;
- Администриране дейността на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност към министъра на труда и социалната политика и представлява МТСП в работните формати на Националния съвет по миграция, граници, убежище и интеграция, в Съвета по гражданството и др.;
- Участие в усъвършенстване на нормативната база в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция;
- Представяване на България в Консултативния и в Техническия комитет по свободно движение на работници и като Национално звено на Европейската мрежа по интеграция на имигранти към ЕК и като Национално звено за контакт по Глобалния форум по миграция и развитие.

Организационни структури, участващи в програмата

Програмата се изпълнява от дирекция „Политика на пазара на труда“ със съдействието на ръководителите на структурите към министъра на труда и социалната политика (АЗ, ИА ГИТ, АСП и ДАЗД), други министерства (МВнР, МВР и др.), институции (НАП, НСИ, НОИ и др.) и социалните партньори.

Оперативното изпълнение на програмата се осъществява и от АЗ, ИА ГИТ и Службите по трудови и социални въпроси на МТСП, като дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“ осъществява координация и предоставя съдействие при реализиране на държавната политика за свободно движение на работници и трудова миграция.

Дирекция ППТ чрез РГ 2 „Свободно движение на хора“ към СЕВ, координира дейността по изпълнението на всички мерки, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз във връзка с провежданата от МТСП държавна политика в областта на свободното движение на работници. Мерките в областта на трудовата миграция се разработват и прилагат в страната след съгласуването им в Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност и Националния съвет за тристранно сътрудничество към МС.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата носят директорът на дирекцията и ресорният заместник-министър на труда и социалната политика по въпросите на политиката на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата
(хил. лв.)

№	1500.01.02 Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	273,5	217,7	351,4	351,4	351,4
	Персонал	273,5	217,7	351,4	351,4	351,4
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	273,5	217,7	351,4	351,4	351,4
	Персонал	273,5	217,7	351,4	351,4	351,4
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	1 147,4	720,4	1 300,0	740,0	0,0
	1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ	975,3	612,3	1 105,0	629,0	
	2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	172,1	108,1	195,0	111,0	
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 147,4	720,4	1 300,0	740,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	273,5	217,7	351,4	351,4	351,4
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 420,9	938,1	1 651,4	1 091,4	351,4
	Численост на щатния персонал	6	4	6	6	6
	Численост на извънщатния персонал					

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат операции, които се реализират по линия на Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-1.009 „Национална EURES мрежа“ – увеличаване обхвата и подобряване достъпа и качеството на предоставяните услуги за транснационална мобилност чрез изграждане на нова структура на националната EURES мрежа – разширяване на партньорството между институциите/организациите на пазара на труда; създаване на технически инфраструктури за обмен на данни между EURES партньорите и европейския портал; създаване и поддържане на системи на планиране, мониторинг и оценка на дейностите при предоставянето на EURES услугите. По операцията се очаква над 120 000 търсещи работа лица и 860 работодатели да им бъдат предоставени подпомагащи услуги EURES, вкл. информирание и консултиране.

Цели на бюджетната програма

Основна цел на програмата е гарантиране на трудовите и осигурителните права; запазване здравето, работоспособността и живота на работещите и укрепване на социалния диалог, която се реализира чрез:

- усъвършенстване на законодателството в областта на трудовите и осигурителните отношения и безопасността и здравето при работа;
- осъществяване на ефективен и ефикасен контрол по спазването на трудовото законодателство;
- подкрепа на предприятията, институциите и организациите на социалните партньори за реализиране на мерки за подобряване на условията на труд;
- превенция на професионалните болести;
- провеждане на информационни кампании за превенция на професионалните рискове и обмяна на опит в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

По програмата се изпълняват мерки за усъвършенстване на националното законодателство, намаляване на административната тежест и постигане на пълно съответствие с правото и практиката на Европейския съюз и за гарантиране на трудовите и осигурителни права на работещите. Разработват се проекти на нормативни актове, чрез които в националното законодателство се въвеждат стандартите на МОТ и на законодателството на ЕС в областта на безопасността и здравето при работа, трудовото и осигурителното право.

Усъвършенстването на трудовото законодателство ще е свързано с гарантиране на по-голяма предвидимост и прозрачност на условията на труд на работници и служители. Основната цел е да се повишат възможностите за достоен труд и съответно производителността на труда, като се запази гъвкавостта за работодателите при организирането на работата, в т.ч. и във връзка с промените при организацията на работата, свързани с дигитализацията.

В контекста на опазването на здравето и работоспособността на работещите за следващия програмен период се предвиждат мерки за подобряване на качеството на дейността по превенция и контрол на здравните рискове в предприятията. В съответствие с препоръките и заключенията на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, приети на 10.12.2019 г., и в изпълнение на новата Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021-2027 г. и в съответствие с приоритетите на Европейския стълб за социални права ще бъде изпълнявана Национална програма за безопасност и здраве при работа 2022-2024 г. В нея ще се изпълняват мерки по 2 стратегически цели, съответстващи на общоевропейските приоритети: 1. Управление на промените в новия свят на труда, предизвикани от зелените, цифрови и демографски преходи и 2. Подобряване на превенцията на свързаните с работата заболявания и злополуки. В изпълнение на стратегическите и оперативните цели, ще бъдат провеждани дейности и мерки, насочени към решаване на основни предизвикателства като дигитализация, нови форми на заетост и ЗБУТ; превенция на раковите заболявания, свързани с работното място, защита на работещите при работа с репротоксични и други вредни химични агенти и превенция на трудовите злополуки и професионалните заболявания, свързани с работата.

В областта на общественото осигуряване ще бъдат извършени промени в подзаконовата нормативна уредба с оглед осигуряване на съответствието им с разпоредбите на други нормативни актове. Ще бъдат приети и нормативните актове, с които ежегодно се определят размерите на пенсиите и другите осигурителни плащания (законите за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година и постановленията на Министерския съвет за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост).

По програмата се осъществява цялостен контрол по спазване на законодателството в областта на труда, заетостта и държавната служба. Повишаването на ефикасността и ефективността на контролната дейност на ИА ГИТ се реализира чрез: повишаване на

административния капацитет на агенцията и професионалния капацитет на инспекторите по труда; повишаване и укрепване на институционалния имидж на инспекцията; развитие на международната дейност, в съответствие с ангажиментите на страната като пълноправен член на ЕС. Стремежът на ИА ГИТ и през 2024 г. ще бъде да обхване с инспекционната дейност през годината най-малко половината от заетите в страната лица. Запазването броя на обхванатите по време на контрола заети лица е показател за изпълнение, насочен към гарантиране на достойни условия на труд на работещите.

Акцент ще бъде поставен и върху последващия контрол на не по-малко от 50% от влезлите в сила през съответната година принудителни административни мерки, за да се гарантира ефикасността на контролната дейност.

С оглед въведеното в ИА ГИТ интегрирано инспектиране и широкия кръг от правомощия, които осъществява Агенцията в инспекционната дейност е важен балансът между двете основни и обществено значими направления – контрол в областта на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и в областта на осъществяване на трудовите правоотношения (ТПО). За постигане на този баланс в контролната дейност ИА ГИТ ще запази съотношението между разкриваемостта на нарушенията в областта на ЗБУТ и осъществяване на ТПО в рамките на не повече от 10 %.

Специален акцент при контролната дейност ще бъде поставен върху сектори с повишен риск от травматизъм или данни за нарушаване на трудови и осигурителни права на работещите. Икономически сектор „Строителство“ традиционно генерира високо ниво на травматизъм в страната, обусловено най-вече от рисковия характер на изпълняваните строителни дейности: работа на височина, използване на тежка строителна механизация и т.н. Това е една от причините ИА ГИТ да отделя ресурс за засилен контрол при извършване на строителни и монтажни работи с цел дисциплиниране на участниците, ангажирани с изграждането и прилагането на системата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, а от там и със спазване на изискванията на трудовото законодателство, в т.ч. законосъобразното възникване и изпълнение на трудовите правоотношения в предприятията от бранша. Поради тази причина е заложен целеви показател за изпълнение, обхващащ проверките на строителните обекти.

Фонд „Условия на труд“ подпомага министъра на труда и социалната политика при провеждане на държавната политика в областта на здравословните и безопасни условия на труд. Фондът осигурява средства за обучение на работодатели, членове на синдикални организации, представители на работодатели и работещи в комитети и групи по условия на труд и специалисти по безопасност и здраве при работа в предприятията. Съфинансира проекти, насочени към решаване на конкретни проблеми за подобряване условията на труд и финансира проекти за диагностика на професионалните болести, спазвайки принципите на законност, откритост, достъпност, ефективност, отговорност и отчетност. Финансира изготвянето, отпечатването и разпространението на информационни материали, свързани с осигуряването на здравословните и безопасни условия на труд. С финансовата подкрепа на ФУТ се провеждат национални конференции, семинари, проучвания и други мероприятия в областта на безопасността и здравето при работа.

По бюджетната програма се реализира и дейността на МТСП като фокусна точка към Европейската агенция по безопасност и здраве при работа (ЕАБЗР), чрез която се разпространяват информация, доклади, проучвания и добри практики в областта на здравословните и безопасни условия на труд и се организират информационни кампании в рамките на Европейските кампании за здравословни работни места по определена за съответния период тематика. Темата на общоевропейската кампания през 2023-2024 г. е „Здраве и безопасност при работа в цифровата ера“.

Националният институт за помирение и арбитраж (НИПА) е трипартитен орган, чиято основна задача е да подкрепя развитието на ефективния двустранен социален диалог за уреждане на колективните трудови спорове чрез доброволни процедури по посредничество и арбитраж, както и да подпомага процеса на колективно трудово договаряне чрез анализи на практиката на сключените колективни трудови договори. През 2023 г. и периода до 2025 г.

НИПА ще се развие като институция, ползваща се с доверието на работодатели, и работници и служители, както и на техните организации на всички равнища, за ефективно уреждане на колективните трудови спорове и предоставяне на достоверна, надеждна и безпристрастна информация за колективното трудово договаряне в Република България.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.02.01 Бюджетна програма „Осигуряване на подходящи условия на труд“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)		Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.	
1. Запазване броя на обхванатите по време на контрола заети лица	брой	1 200 000	1 200 000	1 200 000	
2. Извършване на контрол по изпълнение най-малко на 50% от влезлите в сила през съответната година ПАМ	%	50	50	50	
3. Осъществяване на системен контрол по изпълнение на задълженията за осигуряване на здраве и безопасност при работа и законосъобразното възникване и осъществяване на трудовите правоотношения при извършване на строителни и монтажни работи	брой проверки	5 000	5 000	5 000	
4. Предприятия, обхванати от проекти и програми за подобряване условията на труд	брой	40	45	50	
5. Увеличаване на работещите с подобрени условия на труд	брой	2 000	2 100	2 200	
6. Работещи, обхванати от прегледи за диагностика на професионални болести	брой	2 200	2 300	2 400	
7. Обучени лица в програми за здраве и безопасност при работа.	брой	3 600	3 700	3 800	
8. Уредени колективни трудови спорове (КТС) чрез процедури по посредничество и арбитраж от общия брой постъпили в НИПА искания	%	100%	100%	100%	
9. Постановени арбитражни определения/решения за определяне на минималните дейности в случай на ефективна стачка от общия брой постъпили в НИПА искания за арбитраж по чл.14, ал.3 ЗУКТС.	%	100%	100%	100%	
10. Изготвени анализи с информация за колективни трудови спорове	брой	5	5	5	

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Изпълнението на целите и дейностите по Програмата е в пряка зависимост от макроикономическата среда в страната. В тази връзка външните фактори, които могат да окажат въздействие са:

- негативни последици във връзка с макроикономическата обстановка.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на НОИ, НСИ, ИА ГИТ, НИПА и регистрите на ФУТ.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- Продукт/услуга № 1: Разработване на нормативни актове и методики, провеждане на изследвания.
- Продукт/услуга № 2: Контрол по спазване на трудовото законодателство.
- Продукт/услуга № 3: Консултации на граждани, работодатели и синдикални организации в областта на трудовото и осигурителното законодателство.
- Продукт/услуга № 4: Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на безопасността и здравето при работа.
- Продукт/услуга № 5: Провеждане на обучения, семинари, конференции и издаване на информационни материали.
- Продукт/услуга № 6: Анализи на сключените КТД – доклад за състоянието на базата данни за колективното трудово договаряне, поддържана от НИПА.

Организационни структури, участващи в програмата

- Дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд“ – дирекция от специализираната администрация на МТСП;

- ИА ГИТ – второстепенен разпоредител с бюджет към МТСП;
- ФУТ – второстепенен разпоредител с бюджет към МТСП;
- НИПА – второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към МТСП.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Трудово право, обществено осигуряване и условия на труд” в МТСП, ИА ГИТ, ФУТ и НИПА.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)

№	1500.02.01 Бюджетна програма „Осигуряване на подходящи условия на труд” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	18 196,6	20 837,2	28 210,0	28 337,8	28 458,8
	Персонал	15 222,0	18 098,8	24 497,3	25 179,5	25 300,5
	Издръжка	2 194,7	2 182,4	2 914,3	2 798,3	2 798,3
	Капиталови разходи	779,9	556,0	798,4	360,0	360,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	18 196,6	20 837,2	28 210,0	28 337,8	28 458,8
	Персонал	15 222,0	18 098,8	24 497,3	25 179,5	25 300,5
	Издръжка	2 194,7	2 182,4	2 914,3	2 798,3	2 798,3
	Капиталови разходи	779,9	556,0	798,4	360,0	360,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	3 762,4	3 833,9	4 000,0	4 000,0	4 000,0
	1.Проекти и програми за подобряване условията на труд по КСО	2 933,8	2 957,3	3 000,0	3 000,0	3 000,0
	2.Диагностика на професионалните болести по КСО	828,6	876,6	1 000,0	1 000,0	1 000,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	112 973,2	50 347,2	37 200,0	36 000,0	54 000,0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ	111 399,8	49 966,2	32 550,0	30 240,0	45 360,0
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	1 508,9	338,4	4 650,0	5 760,0	8 640,0
	3.Проекти и програми за подобряване условията на труд по КСО - предоставени трансфери на ведомства	64,5	42,6			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	116 735,6	54 181,1	41 200,0	40 000,0	58 000,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	21 959,0	24 671,1	32 210,0	32 337,8	32 458,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	134 932,2	75 018,3	69 410,0	68 337,8	86 458,8
	Численост на щатния персонал	493	501	698	698	698
	Численост на извънщатния персонал	75	108	56	56	56

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които се реализират по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-1.051 „Съвместни дейности на социалните партньори“ – целите на процедурата за безвъзмездна финансова помощ са да окаже подкрепа за съвместни действия

на социалните партньори в процеса на разработването и въвеждането на нови практики и инструменти за адаптиране на предприятията в избрани сфери на действие, както и във връзка с разширяването на приложното поле на добре функциониращ социален диалог;

➤ Процедура „Бъдещето на труда“ адресира необходимостта от комплексна промяна в сферата на организацията на трудовата заетост заради нововъзникващите нови форми на препитание, навлизането на иновативни комуникации и технологии, както и демографските промени. Целта на схемата е да се формират адекватни към новата реалност политики, като се разработи и приложи комплекс от аналитични инструменти за целта. Смисълът е институциите на пазара на труда да бъдат адекватни на съвременната обстановка;

➤ BG05M9OP001-3.004 „Оптимизация и иновации в ИА ГИТ“ – операцията цели да оптимизира работните процеси в ИА ГИТ като акцентира върху подобряване на процеса на планиране на инспекционната дейност и въвеждането на иновации в обучението на служителите. По операцията се очаква да бъдат включени 450 заети лица, като 405 от тях ще имат придобита квалификация при напускане на операцията;

➤ BG05M9OP001-1.099 „Защита на населението от заплахы за общественото здраве, причинени от пандемични кризи“ – основната цел на операцията е превенция и подкрепа за медицинския и немедицинския персонал, който посреща първи предизвикателствата на глобалната пандемична криза, свързана с разпространението на COVID-19.

В рамките на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 ще се реализира следната нова операция:

➤ „Адаптирана работна среда“ - Допустими кандидати по процедурата са предприятия, които да разработят и приложат „зелени“ модели на организация на труда, превенция на „бърнаут“ и на ефекта от COVID-19 върху здравето на работниците, закупуване на работно облекло, лични и колективни предпазни средства, както и ремонт и оборудване на места за спорт, отдих, хранене и почивка в предприятията. Очаква се мярката да обхване близо 91 000 заети лица.

1500.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Социални помощи“

Цели на бюджетната програма

Основните цели на програмата са:

- Подпомагане на гражданите, които без помощта на другото не могат да задоволяват своите основни жизнени потребности, чрез предоставяне на месечни, целеви и еднократни помощи;
- Намаляване на зависимостта от социални помощи чрез осигуряване на по-добра целенасоченост и финансиране при реализацията на програми и проекти в областта на социалното подпомагане;
- Осигуряване на целева социална защита за отопление и подпомагане на уязвими групи от населението;
- Развитие и модернизиране на социалните предприятия;
- Преструктуриране и модернизиране на специализираните институции;
- Подобряване качеството и условията на живот на групите в неравностойно положение и осигуряване на условия за адекватна социална закрила;
- Пълноценно социално включване, равни възможности и недискриминация на групите в неравностойно положение;
- Подпомагане на лица и семейства, пострадали при кризисна ситуация, когато са изчерпани всички други нормативно определени възможности за решаване на проблемите по друг ред.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.03.01 Бюджетна програма „Социални помощи“	Целева стойност			
	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Месечни помощи	ср. месечен брой лица и семейства	45 810	54 971	54 971
2. Еднократни помощи	брой случаи	7 000	7 000	7 000
3. Целеви помощи за наеми по ЗСП	ср. месечен брой случаи	265	265	265
4. Целеви средства за болнична медицинска помощ за диагностика и лечение (ПМС № 17/2007г.)	брой лица	5 500	5 500	5 500
5. Целеви помощи за отопление	брой лица и семейства	300 000	300 000	300 000
6. Целеви помощи за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали	ср. месечен брой лица	3 500	3 500	3 500
7. Лица, получаващи еднократни социални помощи по чл. 27, ал. 1, т. 1 от ЗСП	брой лица	360	360	360
8. Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа	брой проекти	98	98	98
9. Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа	брой лица	14 535	14 535	14 535

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Фактори, които могат да окажат въздействие върху реализацията и обхвата на програмата са свързани с:

- Икономическо развитие;
- Равнище на безработицата;
- Законодателни промени;
- Динамика и структура на бедността;
- Регионални различия и развитие на пазара на труда;

Реализирането на частта от програмата, изпълнявана от ФСЗ, е в зависимост от активността на неправителствения сектор, общините и техните финансови и експертни възможности.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявление-декларации за месечни, еднократни и целеви помощи. Данните са на база отчета от предходни години, които АСП ежесечно събира и анализира. Прогнозните натурални показатели за периода 2024-2025 г. са на база анализ на факторите, оказващи влияние върху програмата.

Данните се събират и обработват от ФСЗ на база подадени заявления за отпускане на помощи, внесени проекти от социални предприятия, вписани в регистъра на социални предприятия и проекти в областта на социалното подпомагане и на базата на сключени договори.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- Продукт/услуга № 1: Месечни социални помощи

Показатели на разходите по години:

2023 г. – средномесечен брой лица и семейства – 45 810

- необходимите средства – 72 798 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица и семейства – 54 971

- необходимите средства – 111 439 000 лв.

2025 г. – средномесечен брой лица и семейства – 54 971

- необходимите средства – 111 439 000 лв.

На 15.12.2022 г. Народното събрание прие промени в Закона за социално подпомагане (ЗСП). С тях се продължи на законово равнище започналата през 2021 г. трансформация на

системата за социално подпомагане. Акцента на направените промени е свързан с обвързване на социалните помощи с линията на бедност, съобразявайки се с поставените от Европейската комисия препоръки (не по-малко от 30% от ЛБ), както и отпадане на ГМД при определяне и отпускане на социалните помощи и въвеждане на механизъм за регулярно актуализиране на достъпа до подпомагане и размера на помощите. Промените влизат в сила от 01.06.2023 г.

Предвид на установената тенденция за повишаване на размера на линията на бедност, през следващите години средствата за обезпечаване на финансовата подкрепа потенциално ще нарастват.

- Продукт/услуга № 2: Еднократни помощи

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходими средства – 2 600 000 лв.

2024 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходими средства – 2 600 000 лв.

2025 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходими средства – 2 600 000 лв.

- Продукт/услуга № 3: Целеви помощи за наем

Показатели на разходите по години:

2023 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходими средства – 100 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходими средства – 100 000 лв.

2025 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходими средства – 100 000 лв.

- Продукт/услуга № 4: Целеви средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес (ПМС № 17/2007 г.)

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица – 5 500

- необходими средства – 3 500 000 лв.

2024 г. – брой лица – 5 500

- необходими средства – 3 500 000 лв.

2025 г. – брой лица – 5 500

- необходими средства – 3 500 000 лв.

- Продукт/услуга № 5 Целеви помощи за отопление

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходими средства – 181 300 000 лв.

2024 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходими средства – 181 300 000 лв.

2025 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходими средства – 181 300 000 лв.

- Продукт/услуга № 6: Целеви помощи за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица – 3 500

- необходими средства – 3 648 000 лв.

2024 г. – брой лица – 3 500

- необходими средства – 3 648 000 лв.

2025 г. – брой лица – 3 500

- необходими средства – 3 648 000 лв.

- Продукт/Услуга № 7: Еднократни помощи по чл. 27, т. 1 от ЗСП

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

2024 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

2025 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

- Продукт/Услуга № 8: Проекти за социално подпомагане

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

2024 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

2025 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

- Продукт/Услуга № 9: Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица – 14 535

2024 г. – брой лица – 14 535

2025 г. – брой лица – 14 535

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи) от ФСЗ:

- Финансиране на проекти на социални предприятия, вписани в регистъра на социални предприятия;
- Финансиране на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване;
- Финансиране на проекти за изграждане на нова, реконструкция и модернизация на съществуващата материална база за предоставяне на социални услуги и придобиване на дълготрайни активи и поддържане на материалната база;
- Предоставяне на социални помощи.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, участващи в програмата, са МТСП, АСП и ФСЗ. Програмата се реализира от АСП чрез нейните териториални структури – дирекциите „Социално подпомагане” и Регионалните дирекции за социално подпомагане. Оперативното и методологическото ръководство на програмата, както и контрола, са възложени на АСП. Програмата се реализира и от ФСЗ в частта еднократни помощи по чл. 27, т. 1 от ЗСП и другите дейности и проекти за социално подпомагане, с участието на общини, социални предприятия, НПО и юридически лица.

Дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ в МТСП извършва общ мониторинг по програмата и предоставя методологическа подкрепа по изпълнението на политиката.

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнение на програмата е отговорен ресорният заместник-министър на труда и социалната политика.

Отговорност за изпълнение на програмата, в частта, отнасяща се до АСП, носи изпълнителния директор на агенцията.

Отговорност за изпълнение на програмата, в частта, отнасяща се до ФСЗ, носи изпълнителния директор на Фонда.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата

(в хил. лв.)

№	1500.03.01 Бюджетна програма „Социални помощи“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	49 634,9	54 963,3	55 356,6	55 721,1	56 018,1
	Персонал	41 676,2	49 412,6	48 735,5	49 100,0	49 397,0
	Издръжка	5 377,6	4 455,1	4 561,1	4 561,1	4 561,1
	Капиталови разходи	2 581,1	1 095,6	2 060,0	2 060,0	2 060,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	49 634,9	54 963,3	55 356,6	55 721,1	56 018,1
	Персонал	41 676,2	49 412,6	48 735,5	49 100,0	49 397,0
	Издръжка	5 377,6	4 455,1	4 561,1	4 561,1	4 561,1
	Капиталови разходи	2 581,1	1 095,6	2 060,0	2 060,0	2 060,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	297 252,4	274 452,9	269 306,0	307 947,0	307 947,0
	1.Месечни помощи по Закона за социалното подпомагане	26 737,3	24 956,4	72 798,0	111 439,0	111 439,0
	2.Еднократни помощи по Закона за социалното подпомагане	4 018,5	20 622,3	2 600,0	2 600,0	2 600,0
	3.Целеви помощи за наеми по Закона за социалното подпомагане	87,2	34,4	100,0	100,0	100,0
	4.Помощи за диагностика и лечение - ПМС № 17 от 2007 г.	3 979,2	4 514,9	3 500,0	3 500,0	3 500,0
	5.Други помощи по Закона за социално подпомагане	622,4	635,4	860,0	860,0	860,0
	6.Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа	736,9	327,8	4 500,0	4 500,0	4 500,0
	7.Целеви помощи за отопление - Наредба №07-5/2008 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление	135 902,7	157 316,5	181 300,0	181 300,0	181 300,0
	8.Целеви средства за лекарства, дентална помощ и еднократна помощ при смърт на военнопострадалите и военноинвалидите по Закона за ветераните от войните на Република България и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите	985,3	822,2	3 648,0	3 648,0	3 648,0
	9.Допълнителни средства към целевата помощ за отоплителен сезон 2022-2023 г.		30 032,0			
	10.Еднократна финансова подкрепа за отопление за компенсиране на увеличените цени на енергоизточниците		6 446,4			
	11.Еднократна финансова помощ за отопление		14 086,8			
	12.Месечни целеви помощи при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка за семейства с деца до 14-годишна възраст	67 881,8	14 657,8			
	13.Еднократна финансова подкрепа под формата на ваучери за храна за пенсионери с размер на месечна пенсия от 300,01 до 369 лв. включително	48 160,3				
	14.Еднократна финансова подкрепа за отопление на лица и семейства от уязвими групи за преодоляване на последиците от увеличаване на цените на горивата и извънредната епидемична обстановка	8 140,8				

III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	50 730,3	48 342,4	88 483,0	89 312,0	70 083,0
	1.Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU	44 496,4	43 221,5	80 075,3	80 380,8	63 074,7
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	2 257,7	639,3	8 407,7	8 931,2	7 008,3
	3.Проект обществени трапезарии - предоставени трансфери на общини	2 364,1				
	4.Помощи за диагностика и лечение ПМС № 17 от 2007 г. - предоставени трансфери на Министерство на отбраната	72,0	78,1			
	5.Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа - предоставени трансфери на общини	1 540,1	4 403,5			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	347 982,7	322 795,3	357 789,0	397 259,0	378 030,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	346 887,3	329 416,2	324 662,6	363 668,1	363 965,1
	Общо разходи (I.+II.+III.):	397 617,6	377 758,6	413 145,6	452 980,1	434 048,1
	Численост на щатния персонал	1 694	1 694	1 694	1 694	1 694
	Численост на извънщатния персонал	127	123	136	136	136

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

По програмата се предоставят месечни, целеви и еднократни помощи по Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане, целеви средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество (ПМС № 17/2007 г.), целеви средства за лекарства на ветераните, военнопострадалите и военноинвалидите, дентална помощ и еднократна помощ при смърт на ветеран по Закона за ветераните от войните на Република България и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите.

С РМС № 712/06.10.2020 г., АСП чрез дирекция „Международно сътрудничество, проекти и европейска интеграция“ е определена за Управляващ орган на Програма за храни и основно материално подпомагане, съфинансирана от Европейски социален фонд + за периода 2021-2027 г.

Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г. ще допринесе активно за изпълнението на специфичната цел на Съюза, насочена към справяне с проблема на материалните лишения чрез подпомагане с храни и основна материална помощ. Стратегическата цел на програмата е да добави принос към цялостната национална политика за смекчаване и намаляване на бедността и за преодоляване на социалното изключване. Тази цел ще се постигне чрез осигуряване на подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация. На база на идентифицираните нужди, програмата е планирано да фокусира своите усилия върху следните основни направления, всяко от които е допълнено със съпътстващи мерки:

- Подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали;
- Топъл обяд;
- Пакети за новородени деца;
- Детска кухня.

Очаква се с предвидените мерки да бъдат подкрепени повече от 600 000 нуждаещи се лица.

1500.03.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Равнопоставеност на жените и мъжете”

Цели на бюджетната програма

Целите на бюджетната програма са в изпълнение на стратегическата и оперативни цели на политиката в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот:

- Подпомагане изпълнението на ангажиментите на министъра на труда и социалната политика по Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (обн. ДВ, бр. 3/26.04. 2019 г.);
- Укрепване функционирането на националния институционален механизъм в областта на равнопоставеността на жените и мъжете чрез организиране и провеждане на заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет и координиране на разработването, отчитането и наблюдение на прилагането на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете, включително национална стратегия, планове и доклади за равнопоставеността на жените и мъжете;
- Участие в изпълнение на национални и международни ангажименти по равнопоставеност на жените и мъжете и антидискриминация, в съответствие със стандартите на относими документи, по които България е страна – пактове и конвенции на ООН за спазване на човешките права, правото и практиката на Европейския съюз в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, документи на Съвета на Европа, МОТ и други.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.03.02 Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете”	Целева стойност			
	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Проведени заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към МС (НСРЖМ), организационно и техническо обезпечени от Секретариата на Съвета	брой проведени заседания на НСРЖМ	4 заседания	4 заседания	4 заседания
2. Координация на разработването и наблюдение на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и други документи (изготвени документи и други)	брой проведени дейности	2 документа 2 работни срещи	1 документ	2 документа
3. Изпълнение на национални и международни ангажименти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията (участия в национални и международни инициативи – съвети, работни групи, комитети, форуми, обучения и други; изготвени документи – доклади, становища, попълнени въпросници, указания и други)	брой изпълнени ангажименти	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия; др.	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия; др.	10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия; др.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата са свързани с:

- неангажираност на отговорните национални и териториални органи на изпълнителната власт да изпълняват възложените им функции в областта на равнопоставеността на жените и мъжете;
- ограничени финансови средства за изпълнение на политиката;
- залагане на временни насърчителни мерки, произтичащи от ЗРЖМ и др.
- непредвидени външни обстоятелства.

Информация за качеството на данните

Данните са на МТСП.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Продукт/услуга № 1: Функциониращ национален институционален механизъм по равнопоставеността на жените и мъжете, чрез:
 - Подпомагане изпълнението на функциите на НСРЖМ, съгласно ЗРЖМ и ПМС № 302 от 15.11.2016 г. за приемане на Правилник за устройството, организацията и дейността на НСРЖМ към МС, като осигурява организационното и техническото обслужване на дейността на НСРЖМ, в качеството на негов Секретариат;
 - Поддържане информацията за НСРЖМ на Портала на МС за консултативни съвети <https://saveti.government.bg/> и на интернет страницата на МТСП в рубриката „Равни възможности“;
 - Извършване и на други дейности, съгласно Правилника за устройството, организацията и дейността на НСРЖМ и ЗРЖМ.
- Продукт/услуга № 2: Координиране работата по основни документи в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, чрез:
 - Координиране разработването, отчитането и наблюдението на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и др. документи;
 - Изпълнение на мерки по компетентност в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
 - Участие в разработването, изпълнението и отчитането на програми, финансирани от национални, европейски и международни източници в частта им относно равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията
 - Разработване на програми и провеждане на обучения в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
 - Поддържане информацията относно политиката по равнопоставеност на жените и мъжете на интернет страницата на МТСП в рубриката „Равни възможности“.
- Продукт/услуга № 3: Изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията, чрез:
 - Участие в съвети, комитети, комисии и други в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията към Европейската комисия, Европейския институт за равенство между половете, Съвета на Европа и др.;
 - Участие във форуми, обучения, работни групи, работни срещи и други на национално и международно равнище;
 - Участие в подготовката и защитата на национални доклади по въпросите на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
 - Разработване на документи в изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и недискриминацията – указания, становища, доклади, попълва въпросници и др.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, участващи в програмата са МТСП, членове на НСРЖМ, институции, организации и областни администрации, които са определили координатори по равнопоставеност на жените и мъжете, общини, неправителствени организации.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)

№	1500.03.02 Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	136,8	160,4	175,6	175,6	175,6
	Персонал	136,8	160,4	175,6	175,6	175,6
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	136,8	160,4	175,6	175,6	175,6
	Персонал	136,8	160,4	175,6	175,6	175,6
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ	6,4				
	2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	1,1				
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	136,8	160,4	175,6	175,6	175,6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	144,3	160,4	175,6	175,6	175,6
	Численост на щатния персонал	3	3	3	3	3
	Численост на извънщатния персонал					

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

1500.04.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа на и за хората с увреждания”

Цели на бюджетната програма

- Гарантиране на финансовото подпомагане на хората с увреждания;
- Постигане на пълноценно участие на хората с увреждания в общността чрез осигуряване на възможности за достъп до информация, подкрепа при извършване на дейности в ежедневието, за осигуряване на достъпност на жилищната среда и личната мобилност, трудова и професионална рехабилитация и финансова подкрепа на неправителствения сектор в процеса по реализиране на дейности за социално приобщаване на хората с увреждания;
- Повишаване степента на информираност на хората с увреждания относно упражняване на регламентирани права и формиране на обществено съзнание за проблемите и потенциала им. Осигуряване на условия за подобряване на достъпната среда и личната мобилност;
- Ефективно планиране на дейностите, свързани със социалната интеграция и рехабилитация на бенефициентите, чрез анализ, отчитащ социално-икономическия им статус;
- Оптимизиране на системата за контрол по реализирането на дейностите, свързани с предоставянето на подкрепящите мерки за хората с увреждания, обезпечени с публичен ресурс. Отчитане на устойчивостта;

- Гарантиране на правата на хората с увреждания, чрез реализиране на дейности в подкрепа на социалното им приобщаване от страна на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Целева стойност			
1500.04.01 Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания	ср. месечен брой лица	670 000	670 000	670 000
2. Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания	ср. месечен брой лица	2 000	2 000	2 000
3. Механизъм лична помощ	ср. месечен брой лица	49 000	54 100	59 500
4. Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език	брой издадени заповеди	1 000	1 000	1 000
5. Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания (чл. 44 ЗХУ)	брой	500	500	500
6. Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 ЗХУ	брой	30	30	30
7. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд	брой	360	360	360
8. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания	брой	10	10	10
9. Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция	брой	3 600	3 600	3 600
10. Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност	брой	27	27	27
11. Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания	брой	9	9	9
12. Преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели	брой	72	72	72
13. Организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв	процент	100	100	100
14. Създадени центрове за защитена заетост	брой	3	4	4
15. Финансиране на дейности за изграждане на достъпна жилищна среда за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност (чл. 56, ал. 1 ЗХУ)	брой	70	70	70
16. Организации на и за хора с увреждания с призната национална представителност и с осигурена финансова подкрепа под формата на субсидия	брой	21	21	21

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Факторите, които могат да окажат въздействие върху реализацията на програмата, основно са свързани с достъпа до здравеопазването и качеството на живот. Дейностите по отпускане и предоставяне на месечна финансова подкрепа на хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст и на целеви помощи, по включването в механизма лична помощ, по осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица, както и по изпълнението на мерките, свързани с трудова и професионална рехабилитация и включването на хората с увреждания на пазара на труда са в пряка зависимост от наличието на нормативни промени. Други външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигане целите на програмата са: невъзможност да бъде обезпечен необходимия публичен ресурс; промяна в макроикономическата конюнктура, липсата на достатъчно бенефициенти, кандидатстващи по съответните програми/проекти, които притежават необходимия капацитет и други. Влиянието на всички тези фактори до голяма степен би могло да затрудни или да доведе до неизпълнение на заложените в програмата цели.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и реализираната подкрепа за хората с увреждания по ЗХУ, ЗЛП, ЗБЖЕ и други, както и от собствени източници на АХУ, което до голяма степен гарантира качеството на данните по целевите стойности на показателите за изпълнение. Изграждането на информационната база

данни, попълването и текущото й актуализиране е най-ефикасното средство за представяне на още по-качествена и съдържателна от гледна точка аналитичност на информацията. За целта в АХУ функционира единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за хората с увреждания.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Във връзка с влезлия в сила на 29.01.2023 г. Закона за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 8 от 2023 г.) се дава възможност за служебно удължаване на срока на индивидуалните оценки на потребностите на лицата с увреждания, в случаите когато е налице забавяне в медицинската им експертиза в рамките на процедура по преосвидетелстване от ТЕЛК. По този начин лицата с трайни увреждания, които се подпомагат не само по ЗХУ, но и по Закона за личната помощ и други закони, могат да ползват правата си без прекъсване до издаване на новите им експертни решения.

Основание за подобно удължаване ползването на права от хората с увреждания се създават посредством Преходните и заключителните разпоредби на горепосочения закон, чрез които се регламентира чл. 101б в Закона за здравето, посредством който се удължава валидността на последното издадено експертно решение на ТЕЛК или НЕЛК до издаването на ново, в случай че е налице забавяне в медицинската им експертиза.

За целите на бюджетната прогноза е важно да бъде отбелязано, че с влизането в сила на новите норми, броят на хората с трайни увреждания, обект на подкрепа по ЗХУ и ЗЛП, ще нараства регулярно за неопределен период от време, породено от забавянето в медицинската експертиза на преосвидетелстваните от ТЕЛК лица и с отпадането на възможността за преустановяване на подкрепата, каквато бе установената към момента практика

Предоставяни продукти/услуги през АСП:

• ***Продукт/услуга № 1:*** – Месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания, съобразно степента на увреждането

Съгласно чл. 70 от ЗХУ право на месечна финансова подкрепа имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

- от 50 до 70,99 на сто степен на увреждане – в размер 7 на сто от линията на бедност;
- от 71 до 90 на сто степен на увреждане – в размер 15 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане – в размер 25 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест – в размер 30 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност или пенсия за военна инвалидност, или пенсия за гражданска инвалидност, или наследствена пенсия – в размер 57 на сто от линията на бедност.

Хората с трайни увреждания от 18 до 20-годишна възраст имат право на месечна финансова подкрепа, ако не получават месечна помощ по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца.

С влезлия в сила през януари 2023 г. от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (ЗХУ) се извършиха промени, касаещи разширяване обхвата на целевата група лица с трайни увреждания, който имат право на месечна финансова подкрепа по чл. 70, т. 5 от ЗХУ. Към кръга на лицата с над 90 на сто с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност са добавени и тези получаващи пенсия за военна инвалидност, наследствена пенсия или пенсия за гражданска инвалидност.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходими средства – 630 100 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходими средства – 630 100 000 лв.

2025 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходимите средства – 630 100 000 лв.

• Продукт/услуга № 2: Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания

Финансовата подкрепа за хората с трайни увреждания под формата на целеви помощи се предоставя за покупка на лично моторно превозно средство; за приспособяване на жилище; за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; за наем на общинско жилище (регламентирани в чл. 72, т. 2-6 от ЗХУ) при съобразяване с нормативните изисквания.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходимите средства – 3 300 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходимите средства – 3 300 000 лв.

2025 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходимите средства – 3 300 000 лв.

Размерът на линията на бедност за 2023 г. е определен с Постановление № 286 на Министерския съвет от 21 септември 2022 г. и е 504 лв.

На основание чл. 71 от Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания, хората с увреждания имат право на парична компенсация за пътни разходи в страната, когато индивидуално определените им с медицинския документ помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия не могат да бъдат предоставени, изработени или ремонтирани по настоящ адрес и присъствието на лицата е необходимо. Съгласно разпоредбата на нормативния акт, ангажиментът за изплащане на паричната компенсация, под формата на целева помощ, е възложен на АСП. Средствата за изплащане на паричните компенсации, под формата на целеви помощи, ще бъдат за сметка на заложените средства за финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с увреждания, в рамките на утвърдения бюджет за съответната година.

• Продукт/услуга № 3: Предоставяне на лична помощ за хората с увреждания, съгласно Закона за личната помощ

Личната помощ е регламентирана в ЗЛП като механизъм за подкрепа за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните потребности от личен, домашен или социален характер, и за преодоляване на бариерите на функционалните ограничения. Този механизъм се основава на гарантирана от държавата финансова подкрепа, индивидуалните потребности и личния избор на ползвателите на лична помощ. Целта на механизма е подобряване на автономността на ползвателите и повишаване на възможностите за водене на независим начин на живот.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – средномесечен брой лица – 49 000

- прогнозни средства – 569 100 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица – 54 100

- прогнозни средства – 793 714 100 лв.

2025 г. – средномесечен брой лица – 59 500

- прогнозни средства – 988 723 600 лв.

Данните за изпълнението на механизма лична помощ от 01.09.2019 г. до момента показват, че увеличението на възнаграждението на асистентите води до увеличение в техния брой, а това поражда и увеличение в броя на ползвателите на лична помощ. Налице е трайна тенденция за увеличение в броя на ползвателите на лична помощ, средно с около 450 ползвателя месечно от началото на 2022 г. до края на първото тримесечие на 2023 г. В тази връзка се очертава до края на 2023 г. средномесечният брой на ползвателите на лична помощ да се повиши от 44 400 за 2022 г. на 49 000 през 2023 г., като се взема предвид и увеличението на размера на минималната работна заплата от 1 януари 2023 г. – от 710 лв. на 780 лв., което

ще повлияе върху увеличаване на разходите със 131 млн. лв. в сравнение предвидените в рамките на държавния бюджет за 2022 г.

Предвид потенциалните ефекти от прилагането на разпоредбата на чл. 244 от Кодекса на труда, в индикативен размер е разчетено увеличаване в минимална работна заплата (МРЗ) за 2024 г. и 2025 г., при което е приложен същия механизъм. Очертава се през периода 2024 г. – 2025 г. да продължи да се повишава средномесечният брой на ползвателите на лична помощ. Предпоставка за това е прогнозираното увеличаване на минималната часова работна заплата, върху която се прилага и законово установения коефициент 1,4 при изчисляване на отработен час по механизма, което ще направи асистентската професия в рамките на ЗЛП по-привлекателна. В настоящите социално-икономически условия вероятността броят на ползвателите да продължи да се увеличава дори и с темп по-голям от прогнозния е напълно реална.

• Продукт/услуга № 4: Предоставяне на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица до 120 часа годишен лимит и допълнително ползване на преводачески услуги на български жестов език до 60 часа на семестър за глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти в процеса на обучението за придобиване на висше образование.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой издадени заповеди на глухи и сляпо-глухи лица – 1 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв., предвидени в централния бюджет за 2023 г.

2024 г. – брой издадени заповеди на глухи и сляпо-глухи лица – 1 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв., предвидени в централния бюджет за 2024 г.

2025 г. – брой издадени заповеди на глухи и сляпо-глухи лица – 1 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв., предвидени в централния бюджет за 2025 г.

Реалното изпълнение през 2022 г. на дейностите по осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език бе отчетено по-ниско от очакваното. Издадени са 132 заповеди за ползване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език на глухи и сляпо-глухи лица от дирекциите „Социално подпомагане“. Причината за това не е в липсата на интерес от страна на правоимащите или недостиг на финансов ресурс, а от малкия брой преводачи от и на български жестов език, които да предоставят услуги на голям брой лица на територията на цялата страна. Към края на 2022 г. в списъка на преводачите по чл. 16 от Закона за българския жестов език са вписани само 8 преводача, които могат да предоставят тази услуга и да получават заплащане в рамките на предвидения за това ресурс, поради което е налице и ниското изпълнение на натуралния показател.

На 24.01.2022 г. Народното събрание прие на второ четене Закон за изменение и допълнение на Закона за българския жестов език (обнародван в ДВ, бр.10 от 31.01.2023г.). Съгласно реализираните промени, размерът на средствата за един час безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се определя в размер 5 на сто от минималната работна заплата за страната за съответната година.

Предвид установеният с ПМС № 497 от 29 декември 2022 г. размер на минималната работна заплата за 2023 г. от 780 лв., възнаграждението за отработен час безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език ще е 39 лв., което е с 29 лв. по-висок от заплащането на услугата през 2022 г. Това обстоятелство се очаква да увеличи интереса към този вид подкрепа, но в рамките на заложения средномесечен брой лица с трайни увреждания и прогнозираните за това в централния бюджет средства.

Предвид на разчетеното в индикативен размер увеличаване в минимална работна заплата (МРЗ) за периода от 2024 г. до 2025 г. се очертава увеличаване във възнаграждението за отработен час безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език (за 2024 г. – 47 лв. и за 2025 г. – 51,90 лв.), което се очаква да увеличи интереса към този вид услуга, но в рамките на заложения средномесечен брой глухи и сляпо-глухи лица и прогнозираните за това в централния бюджет средства.

Предоставяни по Програмата продукти/услуги през АХУ

- Продукт/услуга № 5: – подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания

Националната програма за заетост на хората с увреждания по реда на чл. 44 от ЗХУ има за цел създаване на условия за заетост на хората с трайни увреждания, насърчаване и подпомагане на работодателите да ги наемат на работа и за повишаване на тяхната пригодност за заетост.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 2 884 600 лв.

2024 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 2 884 600 лв.

2025 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 2 884 600 лв.

- Продукт/услуга № 6: – разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 от ЗХУ

АХУ финансира специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания по целеви проекти и програми с оглед повишаване на тяхната производителност и конкурентоспособност и в посока насърчаване за осигуряването на работни места за хората с увреждания.

2023 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30;

2024 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30;

2025 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30;

- Продукт/услуга № 7: – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд

АХУ реализира програма за финансиране на проекти на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания със социална насоченост, чрез които се постига осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, подобряване квалификацията на заетите в тях хора с увреждания и др. Това води до намаляване на риска от трудови злополуки и се постига превенция по отношение здравния статус на работещите. Тази дейност отговаря на една от целите на Европейската политика на пазара на труда, а именно подобряване качеството на работните места.

2023 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360;

2024 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360;

2025 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360;

- Продукт/услуга № 8: – технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания

Важен показател за степента, в която се модернизират и осъвременяват специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания е технологичното им обновление. Технологичното обновление на тези предприятия и кооперации е жизнено важно за тяхното оцеляване, особено в ситуация на икономическа криза. Постига се повишаване производителността на труда, вкл. на хората с увреждания, което допринася за увеличаване на получаваните доходи и подобряване на качеството на живот.

2023 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10;

2024 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10;

2025 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10;

Показатели на разходите по години за Продукт/услуга № 6, № 7 и № 8:

2023 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.;

2024 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.;

2025 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.;

- Продукт/услуга № 9: – хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция

Осигурява се финансиране на проекти на неправителствени организации в областта на рехабилитацията и социалната интеграция на целевата група. С тази програма се постига партньорство на държавата с неправителствения сектор за реализиране на мероприятия като – обучения, различни видове арт терапии, придобиване на умения за самостоятелен живот, посещения на културни и други мероприятия, провеждане на фестивали, концерти и др. с активното участие на целевата група, както и разработване на помагала, наръчници и др., насочени към промяна на обществените възприятия за хората с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 400 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 400 000 лв.

2025 г. – средномесечен брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 400 000 лв.

- Продукт/услуга № 10: – хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност

Осигурява се стимулиране на самостоятелната стопанска дейност на хората с трайни увреждания. Същата е форма на заетост, която много често е единствената алтернатива на хората с трайни увреждания за трудова реализация. Чрез стартиране на самостоятелна стопанска дейност, хората с увреждания се реинтегрират в обществото, подобряват социалния и финансовия си статус, стават пълноценни граждани, които могат да водят достоен живот, какъвто всеки заслужава.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2024 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2025 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.

- Продукт/услуга № 11: – културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания

Финансирането на проекти за осигуряване на архитектурен достъп и адаптиране на културни, спортни и исторически обекти осигурява предпоставки за активно социално включване на хората с увреждания, имащи специфични потребности при пространственото им придвижване за участието им в културния, обществен и спортен живот в страната. Така се повишава тяхната обществена значимост и самочувствие и се постига приобщаването им към националното културно, историческо богатство на страната.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

2024 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

2025 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

- Продукт/услуга № 12: – преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели

Тази услуга отчита броя на възползващите се работодатели, упражняващи дейност в специализирана и обичайна работна среда от преференцията за възстановяване на конкретен процент от внесените осигурителни вноски. Възстановените средства се ползват от работодателите за рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания, както и за инвестиции. Чрез тази преференция се цели осигуряването на по-добри условия на труд на работещите хора с увреждания в специализираните предприятия, кооперации и трудово – лечебни бази и стимулиране на работодателите от обичайна работна среда да наемат хора с трайни увреждания в трудоспособна възраст, като по този начин ги интегрират в обществото.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

2024 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

2025 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

- Продукт/услуга № 13: – създаване на Центрове за защитена заетост – за осигуряване на заетост за хора с множество и трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения

Със ЗХУ се регламентира форма на заетост – защитена заетост за хора с множество и трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения, осъществявана в Центрове за защитена заетост, които могат да се създават към специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания и към трудово-лечебни бази, като механизъм в подкрепа на трудовата им интеграция с цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой центрове – 3

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2024 г. – брой центрове – 4

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2025 г. – брой центрове – 4

- прогнозни средства – 600 000 лв.

- Продукт/услуга № 14: – организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв. Разглеждане и анализ на отчетите по ефекта/резултата от изпълнението.

Тази услуга дава количествена информация за брой и процент на действително извършените проверки, съпоставимо към броя и процент на подлежащите на мониторинг организации. Регулярният контрол по изпълнение на поетите задължения от бенефициентите води до ефективно използване на предоставения финансов ресурс и до постигане на устойчивост по отношение на изпълнение на заложените в проектите/програмите дейности, както и спазване изискванията на нормативната уредба.

Предоставяни по Програмата продукти/услуги през МТСП

- Продукт/услуга № 15: – осигуряване на финансова подкрепа под формата на субсидия от държавния бюджет за организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност

Разпоредбата по чл. 95, ал. 1 от ЗХУ предвижда държавата да осигурява финансова подкрепа на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност за дейности в областта на правата на хората с увреждания с цел тяхното социално приобщаване, под формата на субсидия от държавния бюджет. Национално представителните организации на и за хората с увреждания, съгласно чл. 104, ал. 1 от ППЗХУ правят предложения за субсидии и разпределение на тяхното предназначение, съпроводени с

доклад и с разчет, съгласно бюджетни насоки и срокове за преценка на допустимостта на дейностите и разходите за тях, както и за тяхната целесъобразност. Съгласно чл. 104, ал. 2 от ППЗХУ организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност през текущата бюджетна година могат да кандидатстват за финансиране от държавния бюджет за следващата бюджетна година. Оказването на подкрепа от страна на гражданското общество и активното му включване в процеса по гарантиране упражняването на правата на хората с увреждания е ключово за постигане на очакваните резултати, характеризиращи се с ефективност и целенасоченост.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой организации – 21

- необходими средства – 5 099 400 лв.

2024 г. – брой организации – 21

- необходими средства – 5 099 400 лв.

2025 г. – брой организации – 21

- необходими средства – 5 099 400 лв.

- Продукт/услуга № 16: – национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност

Съгласно чл. 56 от ЗХУ физическите и юридически лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, може да бъдат финансирани за дейности за изграждане на достъпна среда за хора с увреждания по национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност. Основната цел на Програмата е изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства за хора с увреждания (която се използва безвъзмездно и по нестопански начин) и осигуряване на лична мобилност за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности.

Показатели на разходите по години:

2023 г. – брой финансирани проекти – 70

- прогнозни средства – 2 500 000 лв.

2024 г. – брой финансирани проекти – 70

- прогнозни средства – 2 500 000 лв.

2025 г. – брой финансирани проекти – 70

- прогнозни средства – 2 500 000 лв.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, участващи в програмата са МТСП, АСП и АХУ.

Програмата се реализира от АСП, чрез нейните териториални структури – дирекции „Социално подпомагане” и Регионални дирекции за социално подпомагане в областните административни центрове, както и от АХУ.

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнение на Програмата е отговорен заместник-министър на труда и социалната политика, а дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ в МТСП извършва общ мониторинг по програмата и предоставя методологическа подкрепа по изпълнението на политиките.

Отговорни за изпълнението на програмата са и изпълнителните директори на Агенцията за социално подпомагане и АХУ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата

(хил. лв.)

№	1500.04.01 Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6

I.	Общо ведомствени разходи:	22 006,6	24 795,2	23 145,0	23 301,6	23 429,2
	Персонал	19 420,9	22 407,8	21 113,5	21 270,1	21 397,7
	Издръжка	2 535,0	2 340,2	1 981,5	1 981,5	1 981,5
	Капиталови разходи	50,7	47,2	50,0	50,0	50,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	22 006,6	24 795,2	23 145,0	23 301,6	23 429,2
	Персонал	19 420,9	22 407,8	21 113,5	21 270,1	21 397,7
	Издръжка	2 535,0	2 340,2	1 981,5	1 981,5	1 981,5
	Капиталови разходи	50,7	47,2	50,0	50,0	50,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	470 530,5	508 655,7	1 219 424,0	1 444 038,1	1 639 047,6
	1.Финансова подкрепа за хора с трайни увреждания	458 325,0	494 997,0	630 100,0	630 100,0	630 100,0
	2.Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания	2 049,4	2 677,4	3 300,0	3 300,0	3 300,0
	3.Субсидия за специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания (чл. 49 от ЗХУ)	1 398,7				
	4.Субсидия за насърчаване и подпомагане на работодатели по Националната програма за заетост на хората с увреждания (чл. 44 от ЗХУ)	143,4				
	5.Субсидия за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания (чл. 46 от ЗХУ)	376,8				
	6.Субсидия за изграждане на достъпна среда за хората с увреждания (чл.10. ал.3, т.8 от ЗХУ)	90,9				
	7.Субсидия за възстановяване на работодатели и специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хората с увреждания, на 30/50 на сто от внесените осигурителни вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО (чл. 45 и чл. 50 от ЗХУ)	1 106,3				
	8.Субсидия за създаване на центрове за защитена заетост (чл. 51 от ЗХУ)	266,5				
	9.Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия по Закона за хората с увреждания		3 257,7	8 924,6	8 924,6	8 924,6
	10.Субсидия за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания (чл. 10, ал. 3, т. 8 от ЗХУ)	181,9	260,1	400,0	400,0	400,0
	11.Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност (чл. 56, ал. 1 от ЗХУ)	1 592,7	2 373,5	2 500,0	2 500,0	2 500,0
	12.Механизъм лична помощ			569 100,0	793 714,1	988 723,6
	13.Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език		1,3			
	14.Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел, в т.ч.:	4 998,9	5 088,7	5 099,4	5 099,4	5 099,4
	14.1.Сдружение „Съюз на инвалидите в България“	709,6	709,4	709,6	709,6	709,6
	14.2.Сдружение „Съюз на военноинвалидите и военнопострадалите“	280,9	282,9	282,9	282,9	282,9
	14.3.Сдружение „Съюз на слепите в България“	722,2	722,2	722,2	722,2	722,2
	14.4.Сдружение „Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения“	212,8	212,8	212,8	212,8	212,8
	14.5.Кооперативен съюз „Национален съюз на трудовопроизводителните кооперации“	433,2	469,2	478,4	478,4	478,4
	14.6.Сдружение „Асоциация на родителите на деца с увреден слух“	112,7	112,7	112,7	112,7	112,7

	14.7.Сдружение „Съюз на глухите в България“	372,6	372,6	372,6	372,6	372,6
	14.8.Сдружение „Българска асоциация „Диабет“	405,3	406,0	406,0	406,0	406,0
	14.9.Сдружение „Асоциация на родителите на деца с нарушено зрение“	70,0	90,7	92,0	92,0	92,0
	14.10.Сдружение „Национална асоциация на сляпо-глухите в България“	193,2	193,2	193,2	193,2	193,2
	14.11.Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания	312,8	312,8	312,8	312,8	312,8
	14.12.Сдружение „Център за психологически изследвания“	286,9	287,5	287,5	287,5	287,5
	14.13.Сдружение „Българска асоциация за невромускулни заболявания“	59,8	59,8	59,8	59,8	59,8
	14.14.Сдружение „Национална организация „Малки български хора“	52,9	52,9	52,9	52,9	52,9
	14.15.Сдружение „Асоциация на родители на деца с епилепсия“	59,8	59,8	59,8	59,8	59,8
	14.16.Сдружение „Национален център за рехабилитация на слепи“	236,9	236,9	236,9	236,9	236,9
	14.17.Сдружение „Българска асоциация за рекреация, интеграция и спорт“	51,8	51,8	51,8	51,8	51,8
	14.18.Сдружение „Национален алианс за социална отговорност“	230,0	230,0	230,0	230,0	230,0
	14.19.Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“	83,9	113,9	113,9	113,9	113,9
	14.20.Сдружение „Българска асоциация за рекреация и туризъм“	51,8	51,8	51,8	51,8	51,8
	14.21.Сдружение „Национална асоциация на хората с придобити увреждания“	59,8	59,8	59,8	59,8	59,8
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	342 707,5	506 635,4	235 700,0	391 091,0	387 360,0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ	56 374,2	64 180,2	62 580,0	53 993,0	70 560,0
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	5 522,4	2 658,0	9 420,0	10 187,0	13 440,0
	3.Механизъм за възстановяване и устойчивост - ЕС			139 500,0	278 459,0	258 800,0
	4.Механизъм за възстановяване и устойчивост - НБ			24 200,0	48 452,0	44 560,0
	5.Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия по Закона за хората с увреждания - предоставени трансфери на общини и ведомства	270,5	349,1			
	6. Механизъм лична помощ - предоставени трансфери на общини	280 540,4	439 448,1			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	813 238,0	1 015 291,1	1 455 124,0	1 835 129,1	2 026 407,6
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	492 537,1	533 450,9	1 242 569,0	1 467 339,7	1 662 476,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	835 244,6	1 040 086,3	1 478 269,0	1 858 430,7	2 049 836,8
	Численост на щатния персонал	728	726	730	730	730
	Численост на извънщатния персонал	54	52	58	58	58

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които се реализират по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

➤ BG05M9OP001-2.008 „Подкрепа за лицата с увреждания“ – осигуряване на качествена грижа за лицата с тежки увреждания чрез създаване на дневни центрове за комплексна подкрепа на лица с увреждания, вкл. с тежки множествени увреждания и техните семейства. Част от дейностите по операцията са насочени и към подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие и насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на семейства с лица с увреждания. Очаква се в операцията да бъдат включени 840 хора с увреждания над 18 години;

➤ BG05M9OP001-2.038 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ – с реализирането на процедурата започва подготовката за пилотно извеждане на възрастни и хора с увреждания от специализирани институции, въз основа на оценка на потребностите им. С операцията се изпълняват мерките в Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа;

➤ BG05M9OP001-2.028, BG05M9OP001-2.040, BG05M9OP001-2.101 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ – целта на операцията е подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им;

➤ BG05M9OP001-2.082 „Личностно развитие на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ – операцията е да допринесе за по-пълноценната подкрепа и социалното включване на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения, ползващи резидентна грижа, включително в специализираните институции чрез реализиране на мерки в посока социално включване чрез формиране на умения за самостоятелност, личностно развитие и др.;

➤ BG05M9OP001-2.038 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания-ЕТАП 2 – предоставяне на новите услуги“ – целта на операцията е извеждане на хората с увреждания и възрастните хора от специализираните институции, превенция на институционализацията на тези лица чрез предоставяне на социални услуги в общността за дневна и почасова грижа и подкрепа и предоставяне на социални услуги от резидентен тип (Дневни центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства и Центрове за грижа за хора с увреждания и възрастни хора – за лица с психични разстройства, лица с умствена изостаналост, лица с различни форми на деменция и възрастни хора в невъзможност за самообслужване);

➤ BG05M9OP001-6.002 BG05M9OP001-6.004, BG05M9OP001-2.119 „Патронажна грижа +“ – дава се възможност за предоставяне на почасови социално-здравни услуги в домашна среда на възрастни хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване, хора с увреждания или поставени под карантина заради COVID-19. Те могат да разчитат на екипите на „Патронажна грижа +“ за доставка на храни, лекарства и продукти от първа необходимост, закупени със собствени средства, както и за съдействие за неотложни административни услуги. Процедурата се реализира по линия на REACT-EU.

➤ Операция „Подкрепа за водено от общностите местно развитие / подходът BOMP“ – ще подпомогне повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в обхванатите територии. Операцията ще подпомогне нуждаещите се от социална подкрепа и от подкрепа за заетост и ще предостави нови възможности за подобряване на доходите и стандарта на живот на местните общности.

В рамките на П РЧР 2021-2027 г. се реализира следната операция:

➤ BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ – с бюджет от 175 млн. лв. ще обхване над 32 000 лица с увреждания и възрастни в невъзможност за самообслужване, на които ще бъдат предоставяни почасови здравно-социални услуги по домовете. За персонала ще се организират обучения и супервизия.

Инвестиционни намерения на МТСП по Планът за възстановяване и устойчивост на България:

➤ Проект ПЗ9 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания и повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирани от държавата дейности“ (ДЕИ).

Основната цел на проекта е реализиране на плана за дългосрочна грижа в цялост с цел постигане на по-добри услуги, вкл. дигитални, както и да подкрепи продължаването на реформата на системата на социалните услуги, в т.ч. за дългосрочна грижа, чрез финансиране на изграждането и оборудването на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа (СУРГ) и съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания (СКСУЛУ) и на реформирането на съществуващите домове за стари хора. Изпълнението на реформата в системата на социалните услуги за дългосрочна грижа с основен фокус върху деинституционализация на грижата е гарантирано законодателно чрез Закона за социалните услуги (ЗСУ).

Очаквани резултати:

- Строителство на 174 нови социални услуги за резидентна грижа и 174 нови съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания;
- Реформирани 82 съществуващи социални услуги;
- Извършени мерки за енергийна ефективност в 1200 съществуващи социални услуги.

➤ Проект П 40 „Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания“ има за цел да насърчи дейностите по осигуряване на лична мобилност и достъпност за хора с трайни увреждания за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности. Предвидено е предоставяне на високотехнологични помощни средства за целите на тяхната социално-икономическа интеграция, чрез създаване на достъпна среда. Постигането целта на проекта ще допълни усилията на държавата за изпълнението на ангажиментите по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Предвижда се високотехнологичните помощни средства да бъдат осигурени през социалната система на физически лица с трайни увреждания, съобразно заложените ред, условия, критерии и изисквания в Методика за подбор на лица с трайни увреждания, утвърдена със Заповед № РД-01-428 от 16.12.2022 г., обнародвана в Неофициалния раздел на „Държавен вестник“, брой 102 от 23.12.2022 г., с което е изпълнен първият ключов етап от инвестицията.

Очакваният резултат от изпълнението на проекта е около 3 300 лица с трайни увреждания с осигурени високотехнологични помощни средства, с цел включването им в отделни сфери на обществения живот, като пазар на труда, образователна система, провеждане на рехабилитации за подобряване на здравословното състояние и др., в зависимост от специфичните им нужди и техните социално-демографските характеристики.

1500.05.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа за децата и семействата”

Цели на бюджетната програма

Целта на програмата „Подкрепа за децата и семействата“ е оказване на финансова подкрепа на семействата с деца, както и на деца в риск, и е в съответствие и изпълнение на принципа за отглеждане на децата в семейна среда. Финансовата подкрепа, осигурявана по реда на ЗЗДет. и Правилника за неговото прилагане, е част от работата по случаи на превенция на изоставянето, реинтеграция, настаняване на деца в семейства на роднини или близки и средствата за приемна грижа. Осигуряването на семейно подпомагане по реда на ЗСПД и Правилника за неговото прилагане има за цел подкрепа при отглеждането на децата в семейна среда чрез предоставяне на семейни помощи за деца. Семейните помощи са еднократни и месечни и се предоставят в пари и/или в натура.

Еднократната помощ при раждане на дете, еднократната помощ при осиновяване на дете, еднократната помощ за отглеждане на близнаци, еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение, еднократната

помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас, еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, еднократната помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки, месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане и месечните помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител се предоставят без доходен тест за семейството.

Само три от видовете семейни помощи се отпускат след проверка на доходите. Това са: еднократната помощ при бременност; месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година и месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст.

Законът регламентира правна възможност месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година, еднократната помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас, и еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, да се предоставят и в натура, като за първите две помощи при всички случаи на непълнолетни родители това е задължително.

По отношение на семействата, които отглеждат деца с трайни увреждания, семействата на роднини или близки или приемни семейства – за децата, настанени по реда на Закона за закрила на детето, децата със или без право на наследствена пенсия от починал родител и децата, които се отглеждат от техните самотни осиновители, семейните помощи се предоставят в облекчен режим, независимо от доходите на семейството.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.05.01 Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Еднократна помощ при бременност	брой случаи	11 000	11 000	11 000
2. Еднократна помощ при раждане на дете	брой деца	60 000	60 000	60 000
3. Еднократна помощ при осиновяване на дете	брой деца	700	700	700
4. Еднократна помощ за отглеждане на близнаци	брой деца	2 100	2 100	2 100
5. Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение	брой случаи	500	500	500
6. Еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас	брой деца	260 000	260 000	260 000
7. Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас	брой деца	50 000	50 000	50 000
8. Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки	брой лица	10 000	10 000	10 000
9. Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година	ср. мес. бр. случаи	14 200	14 200	14 200
10. Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст	ср. мес. бр. деца	462 000	462 000	462 000
11. Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане	ср. мес. бр. случаи	27 000	27 000	27 000
12. Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител	ср. мес. бр. случаи	3 000	3 000	3 000
13. Превенция на изоставянето	ср. мес. бр. случаи	200	200	200
14. Реинтеграция	ср. мес. бр. случаи	200	200	200
15. Настанени деца при роднини и близки	ср. мес. бр. случаи	2 600	2 600	2 600
16. Настанени деца в приемни семейства	ср. мес. бр. случаи	1 800	1 800	1 800

17. Брой професионални приемни семейства-възнаграждения	Брой професионални приемни семейства	1 800	1 800	1 800
---	--------------------------------------	-------	-------	-------

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Отпускането и предоставянето на семейните помощи за деца е в пряка зависимост от равнището на доходите и демографските процеси в страната. В тази връзка факторите, които могат да окажат въздействие върху реализацията и обхвата на програмата за семейни помощи за деца, са свързани с икономическото развитие; равнището на безработица; размера на месечната минимална работна заплата за страната; размера на линията на бедност за страната; равнището на раждаемост; увеличаване или намаляване на броя на децата, обхванати от системата на образованието; осигуряване на необходимата здравна грижа за детето чрез извършване на всички задължителни имунизации и профилактични прегледи от личния лекар на детето; броят на родителите, ненавършили 18-годишна възраст; броят на децата с трайни увреждания; брой на децата с един или двама починали родители.

Считано от 01.04.2022 г. доходният критерий за месечните семейни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст е увеличен съответно от 410 лв. на 510 лв. – за получаване на пълния размер на помощта и от 410,01 лв. до 510 лв. на 510,01 лв. до 610 лв., включително – за получаване на 80 на сто от пълния размер на помощта. Също така, считано от 01.04.2022 г., са увеличени размерите на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, съответно: за семейства с едно дете - с 10 лв. (от 40 лв. на 50 лв.), за семейства с две деца - с 20 лв. (от 90 лв. на 110 лв.), за семейства с три деца - с 30 лв. (от 135 лв. на 165 лв.) и за семейства с четири деца - с 30 лв. (от 145 лв. на 175 лв.). Запазва се принципът за увеличение на размера на помощта с 20 лв. за всяко следващо след четвърто дете в семейството. Тези размери се запазват за 2023 г. и ще се запазят и за периода 2024-2025 г.

От 01.04.2022 г. размерът на доходния критерий за получаване на еднократната помощ при бременност и месечните помощи за отглеждане на дете до една година се увеличи със 100 лв., т.е. на 610 лв. Този размер се запазва за 2023 г. и ще се запази и за периода 2024-2025 г.

От 01.04.2022 г. се увеличи и размерът на месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител. Увеличението е с 35 лв. (от 115 на 150 лв.). Този размер се запазва за 2023 г. и ще се запази за периода 2024-2025 г.

От 2021 г. отпадна доходният критерий за отпускане на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, и за еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, като втората посочена еднократна помощ е трайно регламентирана в ЗСПД. Размерът на тези помощи за учебната 2021/2022 г. бе увеличен от 250 лв. на 300 лв. От 2023 г. се разшири обхвата на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, която от учебната 2023/2024 г. ще се предоставя и за ученици, записани във втори, трети и четвърти клас, в размер на 300 лв. В обхвата на помощта се предлага да се включат и учениците, записани в пети клас, тъй като това е нов етап от основното образование. Запазва се принципът помощта да се предоставя на два пъти – 50 на сто от нейния размер се изплаща след влизане в сила на заповедта за отпускането ѝ, а остатъкът се изплаща в началото на втория учебен срок, ако детето продължава да посещава училище. От 2023 г. всички еднократни помощи за ученици ще се отпускат независимо от вида на училището, в което са записани децата. Промените, свързани с еднократните помощи за ученици, реално ще бъдат приложими от началото на учебната 2023/2024 година. За периода 2024-2025 г. посочените размери на еднократните помощи за ученици ще се запазят.

От 2021 г. финансирането на възнагражденията на приемните семейства и издръжката на децата, които са настанени в тях, е само по бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“. От 2023 г. с увеличението на минималната работна заплата за страната от 710 лв. на 780 лв. се увеличава и размерът на месечното възнаграждение на професионалните приемни семейства, който се определя като процентно съотношение от минималната месечна

работна заплата, установена за страната и броя на настанените в семейството деца. За периода 2024-2025 г. при увеличение на МРЗ ще нарасне и размерът на месечното възнаграждение на професионалните приемни семейства.

Във връзка със синхронизиране със ЗСУ, със Закона за закрила на детето, както и с реформата в областта на социалното подпомагане по отношение на обвързване на размера на социалните помощи с линията на бедност за страната (504 лв.), вместо ГМД (75 лв.), с Решение на Министерския съвет № 84 от 31.05.2023 г. са приети промени в Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет.) (обн., ДВ, бр. 49 от 6.06.2023 г., в сила от 1.06.2023 г.). Основната промяна е свързана с обвързване на отпускните финансови помощи и средства (за превенция и реинтеграция, отглеждане на детето при роднини или близки и в приемни семейства) с линията на бедност като база за определяне на критериите за достъп и размера им и премахване на гарантирания минимален доход като такъв показател. Въз основа на тези промени са увеличени както размерите на финансовите помощи и средства, така и размерът на доходния критерий за достъп до месечните помощи за деца, настанени в семейство на роднини или близки по Закона за закрила на детето.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и отпускни семейни помощи по ЗСПД и помощи в подкрепа на мерките за закрила на детето, регламентирани в ЗЗДет. Базата за определяне на данните е въз основа на актуализираните разчети по проектобюджета за 2023 г. съгласно писмо на главния секретар на МТСП № 05-20-39/16.01.2023 г., като разчетите за 2023 г. се базират на утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. бюджетни параметри, както и отчетните данни за изплатените помощи за 2022 г.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- ***Продукт/услуга № 1:*** Еднократна помощ при бременност
Показатели на разходите по години при размер на помощта – 150 лв. и доходен критерий – 610 лв.:
 - 2023 г. - брой бременни жени – 11 000
 - необходими средства – 1 650 000 лв.
 - 2024 г. - брой бременни жени – 11 000
 - необходими средства – 1 650 000 лв.
 - 2025 г. - брой бременни жени – 11 000
 - необходими средства – 1 650 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 2:*** Еднократна помощ при раждане на дете
Показатели на разходите по години при размери на помощите: за първо дете – 250 лв.; за второ дете – 600 лв.; за трето дете – 300 лв.; за четвърто и всяко следващо дете – 200 лв.:
 - 2023 г. - брой деца – 60 000
 - необходими средства – 23 350 000 лв.
 - 2024 г. - брой деца – 60 000
 - необходими средства – 23 350 000 лв.
 - 2025 г. - брой деца – 60 000
 - необходими средства – 23 350 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 3:*** Еднократна помощ при осиновяване на дете
Показатели на разходите по години при размери на помощта – 250 лв.:
 - 2023 г. - брой деца – 700
 - необходими средства – 175 000 лв.
 - 2024 г. - брой деца – 700
 - необходими средства – 175 000 лв.
 - 2025 г. - брой деца – 700
 - необходими средства – 175 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 4:*** Еднократна помощ за отглеждане на близнаци

Показатели на разходите по години при размер на помощта – 1 200 лв. за дете:

2023 г. - брой деца – 2 100

- необходимими средства – 2 520 000 лв.

2024 г. - брой деца – 2 100

- необходимими средства – 2 520 000 лв.

2025 г. - брой деца – 2 100

- необходимими средства – 2 520 000 лв.

- Продукт/услуга № 5: Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение

Показатели на разходите по години при размер на помощта – 2 880 лв.:

2023 г. - брой деца – 500

- необходимими средства – 1 440 000 лв.

2024 г. - брой деца – 500

- необходимими средства – 1 440 000 лв.

2025 г. - брой деца – 500

- необходимими средства – 1 440 000 лв.

- Продукт/услуга № 6: Еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти и пети клас:

Показатели на разходите по години при размер на помощта – 300 лв.:

2023 г. - брой деца – 260 000

- необходимими средства – 46 800 000 лв.

2024 г. - брой деца – 260 000

- необходимими средства – 78 000 000 лв.

2025 г. - брой деца – 260 000

- необходимими средства – 78 000 000 лв.

- Продукт/Услуга № 7: Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас.

Показатели на разходите по години: при размер на помощта – 300 лв.:

2023 г. - брой деца – 50 000

- необходимими средства – 15 000 000 лв.

2024 г. - брой деца – 50 000

- необходимими средства – 15 000 000 лв.

2025 г. - брой деца – 50 000

- необходимими средства – 15 000 000 лв.

- Продукт/услуга № 8: Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната на многодетни майки

Показатели на разходите по години:

2023 г. - брой случаи – 10 000

- необходимими средства – 667 000 лв.

2024 г. - брой случаи – 10 000

- необходимими средства – 667 000 лв.

2025 г. - брой случаи – 10 000

- необходимими средства – 667 000 лв.

- Продукт/услуга № 9: Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година

Показатели на разходите по години, при размер на помощта – 200 лв. и доходен критерий – 610 лв.:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 14 200

- необходимими средства – 34 080 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой случаи – 14 200

- необходимите средства – 34 080 000 лв.

2025 г. - средномесечен брой случаи – 14 200

- необходимите средства – 34 080 000 лв.

• Продукт/услуга № 10: Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:

- пълен размер на помощите при доходен критерий до 510 лв.: 50 лв. за семейство с едно дете; 110 лв. за семейство с две деца; 165 лв. за семейство с три деца; 175 лв. за семейство с четири деца и с нарастване на броя на децата в семейството – увеличение с 20 лв.;

- 80 на сто от пълния размер на помощта при доходен критерий от 510,01 лв. до 610 лв., включително;

- за децата близнаци – 75 лв. за дете;

- за деца, настанени в семейства на роднини или близки и приемни семейства по реда на 33Дет. – 50 лв.;

- за деца, които се отглеждат от техните самотни осиновители – пълен размер на помощта;

- за деца със или без право на наследствена пенсия от починал родител – пълен размер на помощта.

Показатели на разходите по години:

2023 г. - средномесечен брой деца – 462 000

- необходимите средства – 292 701 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой деца – 462 000

- необходимите средства – 292 701 000 лв.

2025 г. - средномесечен брой деца – 462 000

- необходимите средства – 292 701 000 лв.

• Продукт/услуга № 11: Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане
Показатели на разходите по години при размер на помощите:

- за родители (осиновители), семейства на роднини или близки и доброволни приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от 33Дет.: за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 930 лв.; за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 450 лв.; за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.;

- за професионални приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от 33Дет.: за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 490 лв.; за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 420 лв.; за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.:

Показатели на разходите по години:

2023 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 178 000 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 178 000 000 лв.

2025 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 178 000 000 лв.

• Продукт/услуга № 12: Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител

Показатели на разходите по години при размер на помощите – 150 лв.:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 3 000

- необходимите средства – 5 500 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой случаи – 3 000
- необходимите средства – 5 500 000 лв.
2025 г. - средномесечен брой случаи – 3 000
- необходимите средства – 5 500 000 лв.

• Продукт/услуга № 13: Помощи за превенция на изоставянето:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.
2024 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.
2025 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.

• Продукт/услуга № 14: Помощи за реинтеграция:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.
2024 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.
2025 г. - средномесечен брой случаи – 200
- необходимите средства – 350 000 лв.

• Продукт/услуга № 15: Финансова подкрепа за настанени деца при роднини или близки:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 2 600
- необходимите средства – 2 145 000 лв.
2024 г. - средномесечен брой случаи – 2 600
- необходимите средства – 2 145 000 лв.
2025 г. - средномесечен брой случаи – 2 600
- необходимите средства – 2 145 000 лв.

• Продукт/услуга № 16: Финансова подкрепа за настанени деца в приемни семейства:

2023 г. - средномесечен брой случаи – 1 800
- необходимите средства – 5 000 000 лв.
2024 г. - средномесечен брой случаи – 1 800
- необходимите средства – 5 000 000 лв.
2025 г. - средномесечен брой случаи – 1 800
- необходимите средства – 5 000 000 лв.

• Продукт/услуга № 17: Възнаграждения за професионални приемни семейства:

2023 г. - брой професионални приемни семейства – 1 800
- необходимите средства – 27 500 000 лв.
2024 г. - брой професионални приемни семейства – 1 800
- необходимите средства – 33 150 000 лв.
2025 г. - брой професионални приемни семейства – 1 800
- необходимите средства – 36 600 000 лв.

Общият размер на разходите по програмата за 2023 г. и за периода 2024-2025 г. ще бъде в размер, както следва: за 2023 г. – 637 228 000 лв.; за 2024 г. – 674 078 000 лв. и за 2025 г. – 677 528 000 лв.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, които участват в програмата са МТСП и АСП.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика, изпълнителния директор на АСП и дирекция „Социално включване” в МТСП.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата
(хил. лв.)

№	1500.05.01 Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	62 831,7	75 227,9	79 229,6	79 748,0	80 170,4
	Персонал	55 982,7	66 611,8	72 202,3	72 720,7	73 143,1
	Издръжка	6 835,0	8 559,8	6 967,3	6 967,3	6 967,3
	Капиталови разходи	14,0	56,3	60,0	60,0	60,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	62 831,7	75 227,9	79 229,6	79 748,0	80 170,4
	Персонал	55 982,7	66 611,8	72 202,3	72 720,7	73 143,1
	Издръжка	6 835,0	8 559,8	6 967,3	6 967,3	6 967,3
	Капиталови разходи	14,0	56,3	60,0	60,0	60,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	530 139,6	559 093,3	637 813,0	674 628,0	678 078,0
	1.Национална телефонна линия за деца - 116111	255,5	213,9	350,0	350,0	350,0
	2.Съвет на децата и командировки по проверки в страната (планини и по сигнал)	96,9	111,3	200,0	200,0	200,0
	3.Помощи по Закона за закрила на детето	7 034,6	6 276,0	7 845,0	7 845,0	7 845,0
	4.Приемни семейства по Закона за закрила на детето	1 349,0	1 304,5	27 500,0	33 150,0	36 600,0
	5.Еднократна помощ при бременност	1 454,3	1 365,8	1 650,0	1 650,0	1 650,0
	6.Еднократна помощ при раждане на дете	24 089,6	23 728,2	23 350,0	23 350,0	23 350,0
	7.Еднократна помощ при осиновяване на дете	88,5	83,4	175,0	175,0	175,0
	8.Еднократна помощ за отглеждане на близнаци	2 245,0	2 408,6	2 520,0	2 520,0	2 520,0
	9.Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение	888,2	556,4	1 440,0	1 440,0	1 440,0
	10.Еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети, четвърти и пети клас	11 584,6	15 286,6	46 800,0	78 000,0	78 000,0
	11.Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас	10 120,1	14 558,2	15 000,0	15 000,0	15 000,0
	12.Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки	300,5	341,2	667,0	667,0	667,0
	13.Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година	27 855,6	29 244,8	34 080,0	34 080,0	34 080,0
	14.Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст	262 480,3	281 174,2	292 701,0	292 701,0	292 701,0
	15.Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане	176 531,7	177 362,9	178 000,0	178 000,0	178 000,0
	16.Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител	3 589,9	4 855,3	5 500,0	5 500,0	5 500,0
	17.Пилотен проект „Европейска гаранция за детето“, финансиран от УНИЦЕФ	102,9	222,0			
	18.Проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“ (БЧК, МЗ, МТСП)	72,4		35,0		
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	58 431,7	59 855,0	73 000,0	105 836,0	84 000,0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕФ	29 885,7	29 946,0	55 255,0	86 591,0	70 560,0
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	5 274,0	5 284,6	10 245,0	12 940,0	13 440,0

3.Механизъм за възстановяване и устойчивост - ЕС			6 200,0	5 254,0	
4.Механизъм за възстановяване и устойчивост - НБ			1 300,0	1 051,0	
5.Приемни семейства по Закона за закрила на детето - предоставени трансфери на общини	23 272,0	24 624,4			
Общо администрирани разходи (II.+III.):	588 571,3	618 948,3	710 813,0	780 464,0	762 078,0
Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	592 971,3	634 321,2	717 042,6	754 376,0	758 248,4
Общо разходи (I.+II.+III.):	651 403,0	694 176,2	790 042,6	860 212,0	842 248,4
Численост на щатния персонал	2 158	2 267	2 428	2 428	2 428
Численост на извънщатния персонал	161	187	194	194	194

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които се реализират по линия на ОП РЧР 2014-2020 г.:

➤ BG05M9OP001-2.003 “Приеми ме 2015” – подкрепа за процеса на деинституционализация на деца чрез продължаване и надграждане на устойчивия модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, деца в риск и деца с увреждания. Разширяване на възможностите за развитие на приемната грижа чрез подкрепа за предоставяне на „специализирана приемна грижа“. По операцията ще бъдат обхванати 3 300 деца и младежи, настанени в институции;

➤ BG05M9OP001-2.004 “Услуги за ранно детско развитие” – превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадените интегрирани социални услуги за деца от уязвими групи вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. Очаква 15 000 деца да получат подкрепа чрез услугите, заложи в операцията;

➤ BG05M9OP001-2.086 „Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги“ – Операцията е насочена към включване на пазара на труда, професионално ориентиране и предоставяне на посреднически услуги на младежи, настанени в резидентни услуги. Целта е чрез социална и професионална интеграция, наставничество и обучение да се създадат предпоставки за развитието на младежите;

➤ BG05M9OP001-2.018 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование – Компонент 1“ – процедурата цели да допринесе за повишаване качеството на живот, социалното включване и намаляване на бедността, както и за трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите, чрез реализацията на комплексни мерки и прилагането на интегриран подход;

➤ BG05M9OP001-2.012 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“ – целта на операцията е да продължи подкрепата на процеса по деинституционализация на грижата за децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и домовете за медико-социални грижи за деца и закриване на тези институции. Изпълнението на схемата ще обезпечи подготовката за създаването и предоставянето на новите услуги в семейна среда и в общността на територията на цялата страна. По операцията се очаква 1 630 деца и младежи, настанени в институции, да бъдат обхванати в интервенции за деинституционализация, като 670 от тях ще бъдат подготвени/подкрепени за извеждане в общността;

➤ BG05M9OP001-3.006 „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане“ – чрез реализацията на процедурата ще се повиши капацитета за планиране, изпълнение, мониторинг, оценка и

контрол на политиките в сферата на социалните услуги, социалното подпомагане и закрила на детето. По операцията се очаква да бъдат включени 8 100 заети лица;

➤ BG05M9OP001-2.029 „Интегрирани действия за устойчиво градско развитие” – целта на операцията е да подкрепи реализирането на интегрирани действия за устойчиво градско развитие чрез финансиране на дейности в рамките на интервенциите по Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР). Мерките целят повишаване качеството на живот, насърчаване на социалното включване и интегриране в обществото на групите в неравностойно положение и със специални потребности, както и на други уязвими групи. По операцията се очаква да бъдат включени 480 деца и лица над 18 години;

В рамките на П РЧР 2021-2027 се реализират следните операции:

➤ BG05SFPR002-2.003 „Бъдеще за децата“ – чрез процедурата доставчици на социални услуги за деца, включително общини, в партньорство с НПО, лечебни заведения и доставчици на социални услуги за деца, ще реализират превенция на здравето и здравна профилактика, патронажна грижа за деца от 0 до 3 г., услуги за ранно детско развитие и здравно-социални услуги за деца и младежи, и др. Ще бъдат обхванати над 40 000 деца под 18-годишна възраст.

➤ BG05SFPR002-2.002 „Укрепване на общинския капацитет“ – операцията е насочена към реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините.

Инвестиционни намерения на МТСП по Плана за възстановяване и устойчивост на България:

➤ Проект Н7 „Модернизиране на материалната база и въвеждане на информационни технологии за подобряване на социалната подкрепа за населението от Агенция за социално подпомагане“. Основна цел на проекта е да се осигури възможност и среда за провеждане на предвижданите реформи в сферата на социалната подкрепа и да се решат проблеми, създаване на безопасна среда, защита на данните на гражданите, както и осигуряване на равен достъп до социална подкрепа за лица с физически увреждания, а именно:

- Да се реновират част от сградите, в които се помещават териториалните звена на Агенцията, чрез изпълнение на различни по обем строително-ремонтни дейности според необходимостта от намеса и да се повиши нивото на енергийна ефективност;

- Да се осигурят съоръжения за преодоляване на препятствия за лицата с физически увреждания, когато административната сграда е многоетажна, и се осигури свободен достъп за всички граждани без значение от различията им до услугите, които предоставя Агенцията на различни нормативни основания;

- Да се внедри Система за централизирано управление на информацията, предоставяна от АСП и териториалните поделения, управлявана от централен сървър с инсталирани интерактивни монитори за мултимедийно съдържание, адаптирани за хората със зрителни увреждания.

Очаквани резултати:

- Извършени дейности за енергийна ефективност в 181 офиса на АСП в цялата страна;

- Внедрена „Система за централизирано управление на информацията“, предоставяна от АСП и териториалните поделения.

1500.06.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“

Цели на бюджетната програма

- Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика;

- Извършване на текущ мониторинг на изпълнението на демографската политика и на демографската стратегия;

- Изграждане и поддържане на функциониращ Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и изпълнение на демографската политика;
- Мониторинг и координация по изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.;
- Мониторинг и координация по изпълнението на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г.;
- Поддържане на база данни от ежегодни проучвания и анализи по основни тенденции на демографското развитие;
- Поддържане на база данни за основните демографски процеси и за подобряване на качеството и развитието на човешкия капитал. Изготвяне на доклади, анализи, задания, презентации, позиции и становища по демографски въпроси и участие в координацията на политиките за демографско развитие на населението на национално ниво и ниво Европейски съюз;
- Повишаване информираността относно жизненото равнище на българските граждани, поддържане на база данни за основните социално-икономически показатели в областта на доходите от труд на национално и регионално ниво;
- Партньорство между гражданите, бизнеса, нестопанските организации, социалните партньори и държавата с цел устойчиво нарастване на доходите и жизнения стандарт;
- Консултиране и подпомагане изпълнението на държавната политика в областта на жизненото равнище и доходите от труд с цел ограничаване на регионалните различия и намаляване на бедността;
- Създаване и прилагане на подходящи инструменти за оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на политиките върху доходите от труд и жизненото равнище на населението, определяне и наблюдение на основни минимални жизнени стандарти.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.06.01 Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“*		Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.	
1. Разработени и приети с РМС Годишен план за мониторинг и Годишен административен отчет/доклад за изпълнение на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)	брой документи	2	2	2	
2. Разработени и приети с РМС Двугодишен план за мониторинг и Двугодишен мониторингов доклад за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.).	брой документи	2	0	2	
3. Изграден функциониращ Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и актуализиране на демографската политика – Национален съвет по демографска политика и Междуведомствена работна група по демографските въпроси	брой включени представители, ведомства и граждански структури	80	80	80	
4. Поддържане на база данни за основните демографски процеси и за подобряване на качеството и за развитието на човешкия капитал	брой променливи в базата данни	540	540	540	
5. Изготвяне на информационни, материали, презентации, анализи и отчети в областта на демографското развитие и застаряването на населението	брой	5	5	5	
6. Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика и за адаптиране на социалните системи и секторни политики към демографската промяна	брой консултации, обучения, дискусии, указания	5	5	5	
7. Популяризиране на политиката за демографско развитие чрез участие в публични мероприятия	брой публични мероприятия	3	3	3	
8. Разработване на Постановление за нов размер на минималната работна заплата за страната	брой	1	1	1	
9. Разработване на Постановление за определяне размера на официалната линия на бедност	брой	1	1	1	
10. Подпомагане развитието на социалния диалог в областта на доходите и жизненото равнище. Организиране и провеждане заседания на КДЖР към НСТС и работни групи	брой	4	4	4	
11. Изготвяне и публикуване на електронен вариант на информационен бюлетин в областта на доходите и жизненото равнище	брой	4	4	4	

12. Транспониране в българското законодателство на Директива 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в ЕС	брой	-	1	-
---	------	---	---	---

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

За постигане заложените цели на програмата, в частност изпълнението на целевите стойности на показателите е необходимо наличие на информация за доходите на домакинствата, покупателната способност, работните заплати, инфлация, както и макроикономически данни за ръста на БВП, БДС и производителността на труда и др.

Върху изпълнението на програмата влияние оказват ръста на производителността на труда, отчетената инфлация, финансовата устойчивост на пенсионната система, навлизането на чужди инвеститори, възможностите на държавния бюджет, състоянието на пазара на труда, режима и параметрите на пенсионното осигуряване, както и геополитическите събития.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните са на НСИ и на МТСП. В областта на политиката за демографско развитие освен данните на НСИ се използват налични данни и от административната статистика по сектори и отговорни ведомства, както и данни от социологически, други специализирани или интердисциплинарни проучвания, Европейската комисия, Евростат, МОТ, ООН, Световната банка.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- Продукт/услуга № 1: Подготовка на Годишен план за мониторинг на изпълнение на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.);
- Продукт/услуга № 2: Подготовка на Годишен отчет за изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.) на база на Годишния план за мониторинг;
- Продукт/услуга № 3: Подготовка на Двугодишен план за изпълнение на Националната стратегия за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.);
- Продукт/услуга № 4: Подготовка на Двугодишен отчет за изпълнението на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора (2019-2030 г.)
- Продукт/услуга № 5: Поддържане на Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и координиране на плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика;
- Продукт/услуга № 6: Подпомагане на процеса на адаптиране на секторните политики към демографските промени и предизвикателства на базата на проведени проучвания и анализи по основните тенденции на демографското развитие;
- Продукт/услуга № 7: Поддържане на база данни за основните демографски процеси;
- Продукт/услуга № 8: Постановление на МС за определяне на нов размер на МРЗ;
- Продукт/услуга № 9: Постановление на МС за определяне размера на линията на бедност за страната;
- Продукт/услуга № 10: Организиране и координиране дейността на Постоянната комисия по доходи и жизнено равнище към НСТС;
- Продукт/услуга № 11: Публикуване на официалната интернет страница на МТСП на периодичен информационен бюлетин „Доходи и жизнено равнище“;

- Продукт/услуга № 12: Транспониране в българското законодателство на Директива 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в ЕС.

Организационните структури, участващи в програмата

Организационната структура, участваща в програмата е дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП, с подкрепата на НСИ.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)

№	1500.06.01 Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	319,1	229,3	410,3	410,3	410,3
	Персонал	319,1	229,3	410,3	410,3	410,3
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	319,1	229,3	410,3	410,3	410,3
	Персонал	319,1	229,3	410,3	410,3	410,3
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	30,0	0,0	144,0	144,0	144,0
	1.Националната програма за реформи в областта на минималната заплата и неравенствата в доходите	10,3		45,0	45,0	45,0
	2.План за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г.	19,7		99,0	99,0	99,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ					
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ					
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	30,0	0,0	144,0	144,0	144,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	349,1	229,3	554,3	554,3	554,3
	Общо разходи (I.+II.+III.):	349,1	229,3	554,3	554,3	554,3
	Численост на щатния персонал	7	5	7	7	7
	Численост на извънщатния персонал					

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

1500.06.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност”

Цели на бюджетната програма

- Развитие и подкрепа на социалната икономика и социалното предприемачество;
- Насърчаване развитието на иновативни социално отговорни бизнес модели и практики в областта на корпоративната социална отговорност;
- Информационно обезпечаване на политиката по социална и солидарна икономика.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.06.02 Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност”	Целева стойност			
	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Анализи на състоянието на сектора на социалната икономика, влиянието му върху заетостта на лицата от уязвимите групи, съобразно ЗПССИ	брой	0	1	0
2. Популяризиране на социално отговорни бизнес модели и практики	брой	1	1	1
3. Развитие на регионалните аспекти на социалната икономика и социалното предприемачество чрез регионални форуми	брой	1	1	1
4. Организиране на национални и/или международни форуми за добри практики в областта на социалната икономика	брой	1	1	1
5. Провеждане на информационни кампании, семинари, форуми, кръгли маси за повишаване осведомеността относно корпоративната социална отговорност и социалната и солидарна икономика	брой	6	6	6

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

Върху изпълнението на програмата влияние икономическата среда, възможностите на държавния бюджет, състоянието на пазара на труда и обществените нагласи.

Информация за наличността и качеството на данните

Данните са на МТСП.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

- Продукт/услуга № 1: Анализ на заетостта на лицата от уязвими групи, наети в социални предприятия, регистрирани по ЗПССИ;
- Продукт/услуга № 2: Провеждане на годишни награди в областта на корпоративната социална отговорност
- Продукт/услуга № 3: Развитие на регионалните аспекти на социалната и солидарна икономика и социалното предприемачество чрез организиране и провеждане, вкл. и онлайн, на регионални форуми в страната;
- Продукт/услуга № 4: Организиране, вкл. и онлайн, на национални и/или международни форуми за добри практики в областта на социалната и солидарна икономика;
- Продукт/услуга № 5: Организиране и провеждане, вкл. и онлайн, на кампании с цел популяризиране на марката „Продукт на социално предприятие“;
- Продукт/услуга № 6: Провеждане на ежегодни национални награди за социална иновация (в подкрепа на социалната икономика);
- Продукт/услуга № 7: Разработване на Стратегия за корпоративна социална отговорност за периода 2024-2026;
- Продукт/услуга № 8: Провеждане на събития за насърчаване на социално отговорното корпоративно управление и прилагането на добри практики в областта на

корпоративната социална отговорност.

Организационни структури, участващи в програмата

Организационните структури, участващи в програмата са дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ към МТСП.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорния заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)

№	1500.06.02 Бюджетна програма „Настърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	304,9	375,7	410,3	410,3	410,3
	Персонал	304,9	375,7	410,3	410,3	410,3
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	304,9	375,7	410,3	410,3	410,3
	Персонал	304,9	375,7	410,3	410,3	410,3
	Издръжка					
	Капиталови разходи					
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	71,0	191,6	261,0	261,0	261,0
	1.План за социална икономика, други инициативи, проекти и програми	46,3	155,3	162,0	162,0	162,0
	2.План за изпълнение на Стратегия за корпоративна социална отговорност 2019-2023 г. / 2024-2026 г.	24,7	36,3	99,0	99,0	99,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	46,8	159,5	11 000,0	15 302,0	13 711,0
	1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ	39,8	135,6	5 920,0	3 360,0	5 040,0
	2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	7,0	23,9	1 080,0	640,0	960,0
	3.Механизъм за възстановяване и устойчивост - ЕС			3 600,0	9 955,0	6 965,0
	4.Механизъм за възстановяване и устойчивост - НБ			400,0	1 347,0	746,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	117,8	351,1	11 261,0	15 563,0	13 972,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	375,9	567,3	671,3	671,3	671,3
	Общо разходи (I.+II.+III.):	422,7	726,8	11 671,3	15 973,3	14 382,3
	Численост на щатния персонал	6	7	7	7	7
	Численост на извънщатния персонал					

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които се реализират по линия на ОП РЧР 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-2.081 „Социални предприятия за лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ – целта на операцията е да се осигурят ресурси и финансиране за организиране на дейности за създаване на защитена работна среда на принципа на социалните предприятия, насочени към лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения, които имат нужда от подкрепа за самостоятелен живот и социално включване;

➤ BG05M9OP001-2.062 „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения“ – целта на операцията е чрез създаване на центрове за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и за лица с интелектуални затруднения, да се предоставят подкрепящи социални услуги в общността с цел създаване или възстановяване на умения за самостоятелен живот и пълноценно включване в общността според възможностите им.

В рамките на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 ще се реализира следната операция:

➤ „Насърчаване на социалната икономика на местно и регионално ниво“ – насочена към включване в обучения и създаване на нови работни места в социалните предприятия, използване на нови технологии, подобряване на цифровите умения на служителите и насърчаване на сътрудничеството в областта на социалната и солидарна икономика. Очаква се мярката да обхване 1 970 лица в неравностойно положение

Инвестиционни намерения на МТСП по Плана за възстановяване и устойчивост на България:

➤ Проект П41 (Фокус точки): „Компонент 1: Развитие на регионален административен капацитет за модернизация на предприятията на социалната и солидарна икономика и въвеждане на индивидуализирани софтуерни, хардуерни, мрежови и пласмент решения и Компонент 2: Дигитална платформа (екосистема) за насърчаване на социалната и солидарна икономика.“

Основна цел на проектното предложение е развитие на регионален подход на политиката по социална и солидарна икономика и създаване на фокус-точки, с цел модернизиране на предприятията на социалната и солидарна икономика. Проектното предложение отговаря на предложението на ЕК за създаване на Европейски дигитално иновационни хъбове – в подкрепа на дигитализацията на предприятията.

Очаквани резултати:

- Създадени 6 регионални центъра за подкрепа на социалната икономика;
- Извършена дигитализация на производствените процеси в 100 предприятия от сектора на социалната и солидарна икономика;
- Извършени над 3 хил. консултации на физически и юридически лица.

1500.07.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Администрация“

Цели на бюджетната програма

Основната стратегическа цел на програма „Администрация“ е поддържане и развитие на взаимосвързаните административни процеси и функции, които позволяват администрацията на МТСП да изпълнява публичната си отговорност, роля и власт да създава и реализира политиките в областта на своята нормативно определена компетентност.

Постигането на основната стратегическа цел се реализира чрез осъществяването на следните цели:

- Предоставяне на административни и вътрешни административни услуги с по-висока ефективност, гарантираща законовите права на гражданите и юридическите лица;
- Прилагане и развитие на електронното управление и информационно-комуникационните технологии в системата на МТСП;

- Осъществяване на дейности за информираност на обществото чрез медиите за осъществяваната от МТСП политика;
- Качествено управление на човешките ресурси за постигане целите на МТСП;
- Укрепване на вътрешния контрол на МТСП чрез предоставяне на независима и обективна оценка за подобряване на дейността при спазване на принципите ефективност, ефикасност, икономичност и законосъобразност;
- Осигуряване на законосъобразност на административните актове и процедури, чрез:
 - осигуряване на ефективна защита на интересите на МТСП по съдебни и други производства;
 - законосъобразно прилагане на Закона за достъп до обществена информация при предоставяне на обществена информация.
- Планиране, организиране и координация на всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки в МТСП съгласно утвърдения годишен план-график, чрез:
 - организиране и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки;
 - поддържане на актуален регистър на обществените поръчки.
- Реализиране на принципите на базираното на резултатите управление в процеса на планиране, мониторинг, оценка и бюджетирането на дейността на МТСП;
- Усъвършенстване на процесите по стратегическо и оперативно планиране, управление на качеството и риска, както и повишаване на знанията и уменията за тяхното прилагане;
- Осъществяване на административен контрол на всички административни структури на МТСП, в това число и на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на труда и социалната политика;
- Участие в процесите на вземане на решение в ЕС в областта на заетостта и социалната политика чрез РГ 13 „Социална политика и заетост“ към Съвета по европейски въпроси;
- Оказване на съдействие на българските граждани в държави-членки на ЕС и ЕИП чрез Службите по трудови и социални въпроси (СТСВ) на Министерството към посолства на Р България;
- Активно участие в ръководните и работните органи, комитети, комисии и др. на ООН, МОТ, СЕ, ОИСР и др.;
- Разработване на проекти на международни договори/работни програми за двустранно сътрудничество в социално-трудова сфера със сродни чуждестранни министерства;

Оперативните цели на дирекция „Вътрешен одит“, чрез които ще се постигнат заложените стратегически цели са:

- Предоставяне на увереност на ръководството на МТСП относно законосъобразно, ефективно, ефикасно и икономично управление на програми и проекти, дейности и процеси в МТСП чрез извършване на одитни ангажменти за увереност;
- Подобряване на процесите по управление на риска и контрола чрез извършване на одитни ангажменти за консултиране.

Сред целите на програмата „Администрация“ стои и постигането на максимално ефективно и ефикасно използване на средствата по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 и Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ПРЧР) е първата програма в България за програмния период 2021-2027 г., която беше одобрена от Министерския съвет с РМС № 378/09.06.2022 г. и от службите на Европейската комисия на 01.08.2022 г.

П РЧР е насочена към развитие на работната сила, преодоляване на предизвикателствата пред пазара на труда и осигуряването на повече и по-добри възможности за социално включване на уязвимите групи, предоставяне на равни възможности за участие в икономическия и социалния живот на страната. Програмата е с бюджет от 3 848 060 098 лв., а

чрез изпълнението на финансираните процедури се очаква да бъдат подкрепени над 740 000 души.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1500.07.01 Бюджетна програма „Администрация”	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023г.	Прогноза 2024г.	Прогноза 2025г.
1. Ниво на програмиране на средствата по ОП РЧР 2014-2020 г.	%	100 %	нп	нп
2. Ниво на договаряне на средствата по ОП РЧР по ОП РЧР 2014-2020 г.	%	100%	нп	нп
3. Дял на платените средства по ОП РЧР 2014-2020 г.	%	100%	100%	нп
4. Ниво на програмиране на средствата по П РЧР 2021-2027 г.	%	45 %	60 %	70%
5. Ниво на договаряне на средствата по П РЧР 2021-2027 г.	%	20%	40%	50%
6. Дял на платените средства по П РЧР 2021-2027 г.	%	8%	16 %	32 %
7. Дял на платените средства по Механизъм за възстановяване и устойчивост	%	28 %	60 %	92 %
8. Максимален дял на договорите с нередности спрямо общия брой на договорите по проекти по ОП РЧР 2014-2020 г.	%	4%	4%	4%
9. Максимален дял на договорите с нередности спрямо общия брой на договорите по проекти по П РЧР 2021-2027 г.	%	2%	2%	3%
10. Подготвени позиции за участие на министъра или заместник-министрите на труда и социалната политика в заседания на Съвета на министрите по заетостта, социалната политика, здравеопазването и потребителските въпроси и в неформални срещи	Брой	6	6	6
11. Изготвени указания за участие в заседания на Работната група по социални въпроси и Корепер на представителите в Постоянното представителство към ЕС в Брюксел	Брой	70	70	70
12. Изработени и съгласувани позиции за участия на експерти в работни групи, комитети и комисии към Европейската комисия и Съвета на Европейския съюз в областта на социалната политика и заетостта	Брой	20	20	20
13. Организиран брфинг за представяне на позиции на България за участие в заседания и форуми по заетост и социална политика	Брой	4	4	4
14. Участия в заседанията на Съвета по европейски въпроси - подготовка за тези заседания, следене на инициативи на равнище ЕС, съгласуване на рамкови позиции, позиции и указания към основни документи	Брой	42-45	42-45	42-45
15. Изработени анализи/информации/становища по прилагането на правото на Европейския съюз в социалната политика	Брой	1-3	1-3	1-3
16. Нотификации на новоприети национални правни актове за въвеждане на актове на ЕС в националното законодателство	Брой	2-4	2-4	2-4
17. Участия в разработването на проекти на актове, стратегически документи и мерки, необходими за прилагане достиженията на правото на Европейския съюз, относно социалната политика и заетостта	Брой	2-4	2-4	2-4
18.Актуализиран сайт на СТСВ в интернет-портала на МТСП (актуализации - брой месечно минимум)	Брой	СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ	СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ	СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ
19. Проведени информационни форуми (срещи, кръгли маси, борси и др.п.) от СТСВ в приемащите държави за информирване на български граждани, местни граждани и фирми за условията за заетост/опериране в България (общ брой за мрежата СТСВ)	Брой	20	20	20
20. Брой консултации на физически и юридически лица (общ брой за мрежата СТСВ)	Брой	2 800	2 800	2 800
21. Участие на представители на МТСП в дейността на комитети, комисии и експертни групи към Съвета на Европа	Брой	5	3-6	3-6
22. Участие в дейността на МОТ и в нейния ръководен орган –МКТ (редовни сесии веднъж годишно).	Брой	4	4	4
23. Участия в дейността на световните международни организации – ООН, ИКЕ, форуми на ООН, работни формати на ОИСР, инициативи на ЦЕИ и ПСЮИЕ	Брой	3-5	3-5	3-5
24. Подготвени презентации, опорни точки и други материали, свързани с участие на министъра и членове на политическия кабинет в международни форуми на високо равнище в страната и в чужбина	Брой	Около 25	Около 25	Около 25
25. Изготвяне на национални доклади за приложението на ратифицирани/ нератифицирани конвенции на МОТ	Брой	По ратифицирани конвенции- 4 според предварителния списък на МБТ за годината	По ратифициран и конвенции- 7 според предварителния списък на	По ратифицирани конвенции- 28 според предварителния списък на МБТ за годината

		+ 1 доклад по нератифициран и конвенции	МБТ за годината + 1 доклад по нератифицира ни конвенции	+ 1 доклад по нератифицира ни конвенции
26. Изготвяне на национални доклади по приложение на разпоредби на ЕСХ(р), по последващите действия по колективни жалби или други	Брой	1	1	1
27. Актуализиране на договорната база на МТСП чрез подписване на нови двустранни/трестранни документи за сътрудничество	Брой	0-2	0-2	0-2
28. Проведени форуми с международно участие (конференции, симпозиуми, семинари, кръгли маси и др.) в страната, организирани от МТСП	Брой	1-2	1-2	1-2
29. Участия в двустранни (видео) срещи/семинари при изпълнението на подписани Работни програми за двустранно сътрудничество със сродни министерства	Брой	2-4	2-4	2-4
30. Разработване / актуализиране на стратегически и оперативни документи	брой	1	1	1
31. Поддържане на сертифицираната интегрирана система за управление на по качеството и информационната сигурност: - Вътрешни одити на системата за управление на качеството и информационната сигурност на МТСП за съответствие с БДС EN ISO 9001:2015 и стандарт ISO/IEC 27001:2017 - Външни одити на системата за управление на качеството и информационната сигурност на МТСП за съответствие с БДС EN ISO 9001:2015 и стандарт ISO/IEC 27001:2017	Брой	1 1 сертификационен одит	1 1 контролен одит	1 1 контролен одит
32. Административни услуги - общи, специфични и вътрешни	Брой	280	280	250
33. Съгласуване на материали, постъпили по реда на чл. 32 от УПМСНА и изготвяне на експертни становища по реда на чл. 33 от него	Брой	1 300	1 300	1 400
34. Обслужени клиенти чрез различните канали за достъп: консултации на „горещ телефон“, консултации „лице в лице“, консултации от звено АО, отдел ИТАО; - месечни доклади на Кол-център	Брой	60 000 12	60 000 12	50 000 12
35. Доклад за удовлетвореност на клиента, съгласно НАО	Брой	1	1	1
36. Регистрирани документи в системата за документооборот	Брой	30 000	30 000	30 000
37. Развитие на професионалните качества и умения на служителите от МТСП чрез обучения	Брой	205	200	190
38. Изготвени удостоверения за трудов и/или служебен стаж на осигурявани лица (УП 3)	Брой	14	10	10
39. Предоставени служебни книжки на административните структури на територията на Р България	Брой	1 200	1 200	1 100
40. Изготвени заповеди за назначаване, преназначаване, прекратяване на правоотношение, ползване на отпуск и заместване на служители	Брой	2 050	2 000	2 000
41. Разработени вътрешни правила/процедури от дирекция „Човешки ресурси“	Брой	1	1	1
42. Извършени одитни ангажименти за увереност	Брой ¹	21	26	33
43. Извършени одитни ангажименти за консултиране	Брой	10	15	15
44. Дял на спечелените съдебни дела от общия брой приключили съдебни дела, по които МТСП е страна	Процент	60%	60%	60%
45. Изготвени в срок решения за достъп до обществена информация от общия брой насочени заявления	Процент	100%	100%	100%
46. Сключени договори за обществени поръчки, съгласно утвърдения годишен план-график на МТСП	Процент	90%	90%	90%
47. Извършени планирани проверки от Инспектората	Процент	100 %	100 %	100 %

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Върху постигането на целите на програмата влияние могат да окажат следните външни фактори:

- Влошаване на икономическата обстановка и стабилността на публичните финанси, което да ограничи възможностите за прилагането на всички нормативни изисквания за осъществяване на дейностите, както и да:
 - ограничи възможностите за осигуряване на нужното съфинансиране по изпълнение на процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

¹Целевата стойност на показателите за изпълнение са посочени съгласно Годишен план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ в МТСП за 2023 г. на база реален брой вътрешни одитори. Целевите стойности на показателите за 2024 г. и 2025 г. са посочени съгласно Стратегическия план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ за периода 2023 – 2025 г. Бройката е определена съгласно оценката на риска и одитната стратегия, като за изпълнението са необходими допълнително 7 одитора.

- намали интереса към схемите по ОП РЧР 2014-2020 г. и П РЧР 2021-2027 г. поради необходимостта от осигуряване на оборотни средства в хода на изпълнение на проектите.

- Ниски нива на авансово финансиране от страна на Европейската комисия, съгласно разпоредбите на Регламент 1303/2013 г. който ограничава наличието на оборотен ресурс за изпълнение на ОП РЧР 2014-2020 г.

- Чести промени в нормативната уредба, регламентираща управлението на средствата от ЕС, което да наложи честа промяна в правилата и процедурите за управление на ОП РЧР и П РЧР, както и функционирането на системите за управление и контрол;

- Политически решения с пряк ефект върху качеството на административния капацитет на звената, участващи в управлението на ОП РЧР и П РЧР, което да се отрази негативно върху възможностите за повишаването до и поддържането му на необходимите равнища, както и върху тяхното кадрово, материално-техническо, информационно и финансово осигуряване;

- Недостатъчен административен и финансов капацитет на потенциалните бенефициенти по П РЧР 2021-2027, в т.ч. административни структури, което да намали тяхната готовност да се включат в изпълнението на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или да доведе до непостигане на предварително заложените резултати в рамките на изпълнението на проектите;

- Промяна в ръководството на министерството, текучество на персонала и др.;

- Промени при структурата на МТСП;

- Недостиг на финансови средства, необходими за прилагането на всички нормативни изисквания за осъществяване на дейностите;

- Промени в нормативната уредба и възникване на нови нормативни задължения и свързаните с тях вътрешноведомствени промени.

Информация за наличността и качеството на данните

Източници на информация за стойността на индикаторите са:

- Архивът, поддържан от Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, в т.ч. неговата публично достъпна част (<http://www.esf.bg>);

- Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);

- Резултатите от извършените одитни ангажименти за увереност и консултиране, както и информацията от структурните звена в МТСП във връзка със състоянието на СФУК в МТСП и дейността по вътрешен одит;

- Информационна система за управление на документооборота ИВЕНТИС;

- Информация на министерството.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

В областта на ОП РЧР/П РЧР:

- Продукт/услуга: Изпълнение на функциите на Управляващ орган на ОП РЧР 2014-2020;

- Продукт/услуга: Изпълнение на функциите на Управляващ орган на П РЧР 2021-2027 г.

В областта на въпросите на ЕС:

- Продукт/услуга: Изготвени позиции и изказвания за участие на министъра на труда и социалната политика или ресорните заместник-министри в заседанията на Съвета на Европейския съюз по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси /формат „Заетост и социална политика“, неформални министерски срещи, конференции и други форуми по линия на ЕС. За участието на министъра във всяко от заседанията на Съвета се провеждат брифинги за представители на дипломатическите мисии на държавите членки в България, или информацията за българската позиция им се изпраща по е-поща:

- Изготвяне на пакет документи и утвърждаване на позиции за участие във формални заседания и/или неформални заседания на министрите по заетостта и социалната политика на държавите членки съгласно календара на съответното ротационно председателство на ЕС.

- Продукт/услуга: Изготвени указания за участие на представителите на министерството в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз в Брюксел в заседания на Работната група по социални въпроси и Корепер:

- Изготвяне и съгласуване по надлежния ред на указания за заседанията на РГСВ и Корепер съгласно дневния ред на съответното Председателство.

- Продукт/услуга: Изготвени и изпратени в срок нотификации за новоприети актове на българското законодателство за въвеждане на актове на Европейския съюз в сферата на социалната политика и заетостта:

- Извършване на предвидени нотификации.

- Продукт/услуга: Проучвания на правото на ЕС, съдебната практика и добрите практики на ЕС и информиране относно нови нормативни актове на ЕС, документи и инициативи на ЕС и/или държавите членки в областта на социалната политика и заетостта с оглед правилно транспониране и прилагане на достиженията на правото на ЕС;

- Продукт/услуга: Ръководство и администриране на Работна група 13 „Социална политика и заетост” към СЕВ, във връзка с изпълнението на задължението на Република България да транспонира и прилага правото на Европейския съюз в областите от компетентност на РГ 13:

- Актуализиране на състава на Работна група 13.

- Продукт/услуга: Участие в разработването и провеждането на национално ниво на политиките на Европейския съюз в областта на социалната политика и заетостта, в разработването на всички проекти на актове, стратегически документи и мерки, необходими за прилагане на достиженията на правото на Европейския съюз, относно социалната политика и заетостта:

- Участие в междуправителствени работни групи във връзка с въвеждане на Директиви на ЕС в националното право.

В областта на двустранното, регионално и многостранно сътрудничество:

- Продукт/услуга: Разработване и координиране на дейностите, свързани с участието на Република България в МОТ и в нейните ръководни органи – Международната конференция на труда (МКТ) и Административния съвет на Международното бюро на труда (АС на МБТ):

- Подготвяне участието на Национална тристранна делегация в 112 сесия (2024 г.) и 113 сесия (2025 г.) на МКТ, Женева;

- Изготвяне на проект на РМС за одобряване на позицията на правителствената част и състава на Националната тристранна делегация за участие в работата на цитираните по-горе сесии/срещи. Изготвяне на изказвания и опорни точки.

- Подготвяне участието в 350, 351 и 352 (2024); и 353, 354 и 355 (2025) сесии на АС на МБТ в Женева.

- Продукт/услуга: Планиране/отчитане участието на представители на МТСП в междуправителствените дейности на Съвета на Европа и неговите комитети, съвети и експертни групи с цел въвеждане на добри практики в съответните области на труда и социалната политика:

- Участие в заседанията на съответните органи към Съвета на Европа и в заседанията на Правителствения комитет по Европейската социална харта. Изготвяне/съгласуване на позиции за участие.

- Изготвяне на Ведомствена програма 2024-2025 г. за участие на МТСП в дейности на Съвета на Европа, както и на отчет на Ведомствената програма 2022-2023 г.;

- Продукт/услуга: Осигуряване привеждането на националното законодателство в съответствие с международните стандарти чрез инициране на ратификационната политика на Република България по отношение на международноправните актове на МОТ и СЕ;

- Продукт/услуга: Осигуряване изпълнението на задълженията на правителството във връзка с контролния механизъм на МОТ и СЕ:

- изготвяне на ежегодните доклади по нератифицирани конвенции на МОТ – по един за 2024 г. и 2025 г.;

- изготвяне на ежегодните доклади по ратифицирани конвенции на МОТ (според списъците на МБТ за 2024 г. и 2025 г.;

- изготвяне на националните доклади² на България по ЕСХ (ревизирана);

- изготвяне на становища по допустимостта и/или по същество на нови колективни жалби по ЕСХ/р/.

- Продукт/услуга: Осигуряване участието и представителството на МТСП в световните международни организации (ООН, ИКЕ, ИКОСОС и други форуми на ООН), както и в инициативи на ЦЕИ (Централно-европейска инициатива), Съвет за регионално сътрудничество (СРС), ПСЮИЕ. Активизиране на подготвителните дейности за членство в ОИСР – чрез участие в Комитета по заетост, труд и социални въпроси, 3-те РГ към него (заетост, трудова миграция и социална политика) и в други формати/програми по компетентност.

- Продукт/услуга: Развитие на взаимноизгодно сътрудничество в областта на труда и социалната политика със сродни чуждестранни министерства – участие в работни срещи във връзка с изпълнение на подписаната Работна програма за сътрудничество между МТСП и Федералното министерство на труда и социалните въпроси на Федерална република Германия за периода 2023– 2024 г.

- Продукт/услуга: Разширяване, задълбочаване и актуализиране на договорната база на МТСП чрез подписване на нови двустранни по възможност и тристранни/многостранни) документи за сътрудничество.

- Продукт/услуга: Осигуряване участието на министъра и членове на политическия кабинет в международни форуми на високо равнище в страната и чужбина.

- Продукт/услуга: Подготовка на визити в Република България на чуждестранни министри и други високопоставени гости на МТСП.

- Продукт/услуга: Подготовка на представителни международни форуми в България, организирани от МТСП, както и на двустранни семинари в изпълнение на подписаните Работни програми със сродни чуждестранни министерства.

- Продукт/услуга: Водене на международната кореспонденция на министъра и на заместник-министрите и поддържане на база данни за осъществяваните международни контакти и поетите на тях ангажименти.

В областта на административното осигуряване:

- Продукт/услуга: Административни услуги, деловодство и архив – чрез подобряване на ефективността при предоставяне на административни услуги, включително и електронни, за гражданите и бизнеса; повишаване на качеството на предоставяните вътрешно-ведомствени информационни услуги; обработване на писма, молби, жалби, сигнали, предложения и други документи на министерствата, ведомствата, гражданите и фирмите; осигуряване на вътрешноведомствена и междуведомствена комуникация на основата на електронния документооборот; повишаване качеството на обслужване на служителите и гражданите, ползващи архивния фонд на Министерството; оказване на методическа и практическа помощ на служителите в Министерството при обработката на документите за архив;

В областта на информационното осигуряване:

- Продукт/услуга: Мрежова и информационна сигурност на администрацията – чрез програмно осигуряване на администрацията на Министерството: изграждане на нови системи, механизми и актуализиране на наличните във връзка с подобряване качеството на електронното управление в Министерството; приваждане на информационната и

² За предстоящите години няма яснота какви ще бъдат докладите – редовни и опростени (както досега) или друг вид (предвид текущата реформа на процедурата за мониторинг).

комуникационна инфраструктура на Министерството в съответствие с националните стратегии за информационно общество, е-управление, е-правителство, както и с резолюциите и директивите на ЕС; ресурсно техническо осигуряване на информационните системи, включително и системата за сигурност на информацията; поддържане на наличните и изграждане на нови способности на ИКС на Министерството; осигуряване на надеждност и непрекъсваемост на информационните системи в Министерството;

- Продукт/услуга: Осигуряване на ефективността на процеса по управление на качеството и информационната сигурност чрез прилагане на стандартите БДС EN ISO 9001:2015 стандарт ISO/IEC 27001:2017.

- Продукт/услуга: Провеждане на политика за защита на данните.

В областта на вътрешния одит

- Продукт/Услуга: Осъществяване на одитни ангажименти за увереност (съгласно Годишен план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“);

- Продукт/Услуга: Осъществяване на одитни ангажименти за консултиране (при възлагане от министърът на труда и социалната политика).

В областта планиране на дейността на министерството:

- Продукт/услуга: Осигуряване на процеса на координация при планиране, мониторинг, отчитане и оценка на изпълнението на национални стратегически документи, както и на стратегическия и оперативните планове на МТСП.

- Продукт/услуга: Осигуряване на ефективността на процеса по управление на риска в МТСП, обвързан с процесите на стратегическо и оперативно планиране.

Разход за членски внос за участието на България в МОТ

Членският внос за участието на България в МОТ се изплаща от бюджета на МТСП. Размерът на членския внос за МОТ се определя от АС на МБТ в рамките на предходната година и се изплаща в швейцарски франкове в началото на съответната година, за която е дължим. Прогнозни стойности за 2024 г. и 2025 г. - около 320 000 лв. на година.

Разход за членски внос за участието на МТСП в съответните формати на ОИСР

За дейности от компетентността на МТСП се предвиждат следните средства във връзка с участие в:

1. Комитет по заетост, труд и социални въпроси, работните групи към него – доброволни вноски:

- за 2023 г. – 0;
- за 2024 г. – 0;
- за 2025 г. – 80 000 евро (доброволна вноска);

В писмо № 04-10-291/25.11.2022 от МВнР се посочва, че България е поканена да участва, въз основа на статута си на страна в процес на присъединяване, в срещите на всички комитети на ОИСР и техните спомагателни органи, отворени за участие от всички членове на ОИСР. Страната ни получава на практика статут на участник във всички комитети и работни групи без съответното ведомство да заплаща такса за участие.

2. Програма за местно икономическо развитие и заетост (LEED) на ОИСР – годишни вноски, доброволни вноски:

- за 2023 г. – 34 447 евро (годишна вноска);
- за 2024 г. – 86 342 евро (годишна и доброволна вноски);
- за 2025 г. – 38 400 евро (годишна вноска);

Горепосочените вноски са прогнозни стойности и са определени в съответствие с релевантните документи на ОИСР и наличната актуална информация за техния размер.

По програмата се административат командировъчни разходи за участия на служители в работни групи/комитети; финансиране дейността на представителите на МТСП в Постоянното представителство на Република България към ЕС в Брюксел и финансиране на СТСВ към българските посолства в Берлин, Виена и Берн, Атина и Никозия, Мадрид, Лондон и Дъблин (петима ръководители на осем служби).

Разходи (в хил. лв.) за издръжка на дейностите

Вид дейност	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1. Командировки в чужбина	134.7	134.7	134.7
1.1.Изпълнение на ангажименти, свързани с участието на делегати/ти/ции в работата на РГСВ, Съвета на ЕС или ЕК, в международни организации (МОТ – МКТ, форуми на ООН, инициативи на ЦЕИ и ПСЮИЕ), участия в ОИСР – в изпълнение на Пътната карта за присъединяване към организацията	ЕС: 20.0 МОТ: 70.0 ³ Др.: 5.0 ОИСР: 39.7	ЕС: 20.0 МОТ: 70.0 Др.: 5.0 ОИСР: 39.7	ЕС: 20.0 МОТ: 70.0 Др.: 5.0 ОИСР: 39.7
1.2.Сключване на меморандуми със сродни министерства, подписване на Работни програми за двустранно сътрудничество и координация на изпълнението на подписаните	Заб. ⁴		
2. Издръжка на дейността на представителите на МТСП в Постоянното представителство на България към ЕС в Брюксел	310.0	310.0	310.0
3. Издръжка на дейността на ръководителите на СТСВ на МТСП към съответните български посолства ⁵	600.0	600.0	600.0
ОБЩО	1044.7	1044.7	1044.7

Организационни структури, участващи в програмата

В изпълнението на ОП РЧР 2014-2020 г. и П РЧР 2021-2027 г. участва Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, в качеството си на Управляващ орган. В изпълнението на програма „Администрация“ участват: звената и служителите на директно подчинение на министъра на труда и социалната политика, дирекциите от общата администрация на МТСП и Д ЕВМС.

Отговорност за изпълнението на програмата

- Министърът на труда и социалната политика и заместник-министрите;
- Главният секретар;
- Директорите на дирекции;
- Ръководителят на УО на ОП РЧР/П РЧР.

**Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата
(в хил. лв.)**

№	1500.07.00 Бюджетна програма „Администрация“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	11 177,8	16 193,1	14 173,8	14 369,5	14 416,3
	Персонал	5 526,1	6 283,7	7 732,1	7 838,9	7 879,4
	Издръжка	4 612,2	5 504,8	4 491,5	4 536,6	4 542,9
	Капиталови разходи	1 039,5	4 404,6	1 950,2	1 994,0	1 994,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 177,7	16 192,9	14 173,8	14 369,5	14 416,3
	Персонал	5 526,1	6 283,7	7 732,1	7 838,9	7 879,4
	Издръжка	4 612,1	5 504,6	4 491,5	4 536,6	4 542,9
	Капиталови разходи	1 039,5	4 404,6	1 950,2	1 994,0	1 994,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
	Персонал					
	Издръжка - предоставен трансфер на Министерство на транспорта и съобщенията	0,1	0,2			
	Капиталови разходи					
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	0,0	13,7	0,0	0,0	0,0
	Лихви по външни заеми		13,7			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	6 727,0	14 407,2	20 650,0	19 400,0	27 000,0

³ Изчисленията за МОТ са направени съгласно действащата Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина (изм. ДВ. бр.82 от 14 октомври 2022 г.)

⁴ За подписването на подобни двустранни документи се търси възможност това да става в рамките на заседанията на Съвета на ЕС или други международни форуми/срещи в страната или чужбина, а разходите по реализацията на работните програми- когато мероприятията са в страните-партньори са за сметка на дейност 1 /командировки в чужбина

⁵ : По 120 хил. лв. / служба

1.1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ	3 649,2	8 658,4	15 120,0	13 440,0	20 160,0
1.2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	644,0	1 891,7	2 880,0	2 560,0	3 840,0
2.1. Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU	2 072,2	3 536,0	2 385,0	3 060,0	2 700,0
2.2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	365,7	321,1	265,0	340,0	300,0
3. Възстановени средства (трансфер) по проект 76120 "Социално включване"	-4,1				
Общо администрирани разходи (II.+III.):	6 727,0	14 420,9	20 650,0	19 400,0	27 000,0
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	11 177,7	16 206,6	14 173,8	14 369,5	14 416,3
Общо разходи (I.+II.+III.):	17 904,8	30 614,0	34 823,8	33 769,5	41 416,3
Численост на щатния персонал	262	268	296	296	296
Численост на извънщатния персонал	11	13	25	25	25

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

Наименованията на администрираните разходни параграфи следва да отговарят на изискванията на тези указания (характер и/или нормативно основание за предоставянето/ разходването на бюджетни средства).

За всеки администриран разходен параграф, чиито стойностни показатели се формират от различни видове разходи допълнително посочват и параграфите на ЕБК

Към изпълнението на целите на програма „Администрация“ ще допринесат:

➤ BG05M9OP001-5.001 „Техническа помощ“ – повишаване на капацитета на УО за управление на ОП РЧР чрез прилагането на принципите на добро управление и подобрени подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на оперативната програма.

➤ В рамките на П РЧР 2021-2027 е заложен Приоритет 5 „Техническа помощ“. Чрез него ще се извърши подкрепа за ефективното и ефикасно управление на ПРЧР, укрепване на капацитета, оценки, проучвания, събиране на данни, както и по-добра информираност на широката общественост и целевите групи на програмата.

**Проектбюджет за 2023 г. и бюджетна прогноза за периода 2024-2025 г. на
Министерство на труда и социалната политика**

(в хил. лв.)

№	Бюджет на Министерство на труда и социалната политика - 1500.00.00	Отчет 2021 г.	Отчет 2022 г.	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	218 996,8	261 307,5	268 868,0	270 725,1	272 142,5
	Персонал	182 204,3	222 039,2	232 653,8	234 976,4	236 387,5
	Издръжка	31 098,9	32 821,1	29 861,6	29 790,7	29 797,0
	Капиталови разходи	5 693,6	6 447,2	6 352,6	5 958,0	5 958,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	218 996,7	261 307,3	268 868,0	270 725,1	272 142,5
	Персонал	182 204,3	222 039,2	232 653,8	234 976,4	236 387,5
	Издръжка	31 098,8	32 820,9	29 861,6	29 790,7	29 797,0
	Капиталови разходи	5 693,6	6 447,2	6 352,6	5 958,0	5 958,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
	Персонал					
	Издръжка	0,1	0,2			
	Капиталови разходи					
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **	1 540 404,1	1 296 369,8	2 203 948,0	2 504 018,1	2 702 477,6
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	897 502,9	815 594,8	941 133,0	1 042 889,0	1 064 354,0
	1.1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ	457 489,2	206 756,0	435 600,0	406 600,0	504 000,0
	1.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	44 324,5	20 217,8	65 400,0	73 459,0	96 000,0
	2.1.Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU	46 568,6	46 757,5	82 460,3	83 440,8	65 774,7
	2.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ	2 623,4	960,4	8 672,7	9 271,2	7 308,3
	3.1.Механизъм за възстановяване и устойчивост - ЕС			296 000,0	399 168,0	334 565,0
	3.2.Механизъм за възстановяване и устойчивост - НБ			53 000,0	70 950,0	56 706,0
	4.Администрирани разходни параграфи по други бюджети (общо)	346 497,2	540 903,1			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 437 907,0	2 111 964,6	3 145 081,0	3 546 907,1	3 766 831,6
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 759 400,8	1 557 677,1	2 472 816,0	2 774 743,2	2 974 620,1
	Общо разходи (I.+II.+III.):	2 656 903,8	2 373 272,1	3 413 949,0	3 817 632,2	4 038 974,1
	Численост на щатния персонал	7 231	7 447	8 177	8 177	8 177
	Численост на извънщатния персонал	515	572	654	654	654

20.6.2023 г.

X

ИВАНКА ШАЛАПАТОВА
Министър на труда и социалната политика
Signed by: Ivanka Nikolova Shalapatova